

DE VREDESTICHTSTER

VAN

A. LE FEUVRE

DE VREDESTICHTSTER

DE VREDESTICHTSTER

NAAR HET ENGELSCHE

VAN

A. LE FEUVRE

DOOR

H. W. S.

Bibliotheek voor Zondagschool en Huisgezin

HAARLEM
VINCENT LOOSJES

1906

I N H O U D.

Hoofdstuk	Bladz.
I. Een herfststorm	1
II. Een eenige zoon	14
III. De vredeachtster te huis	25
IV. Humphrey's gelegenheid	38
V. Eene ontmoeting	52
VI. Dorothea's lijfspreuk.	63
VII. Lady Veale speelt Voorzienigheid.	74
VIII. De ure der verzoeking.	81
IX. Aubrey's strijd	97
X. Tijding van de vluchtelingen	106
XI. Te rechtertijd	112
XII. De vredeachtster aan den arbeid	121
XIII. Gillis' levensgeheim ontsluit	128
XIV. Een automobielongeluk	138

VIII

Hoofdstuk	Bladz.
XV. Hilda keert terug	147
XVI. Aubrey's eerste proef	157
XVII. Veranderingen	165
XVIII. Het stilzwijgen opgeheven	174
XIX. Onverwachte wendingen	181
XX. Een roepstem van over de zee	190
XXI. Man en vrouw	199

HOOFDSTUK I. .

Een Herfststorm.

Het was een schoone herfstmorgen. In de lucht was een stemming van stil verwachten, terwijl de zon haar gouden stralen recht liet vallen op Margaretha-Hoeve en de prachtige convolvulus als het ware in vuur zette, en het gemoed van den foxterrier in verrukking bracht, terwijl hij zich lag te koesteren in den zonneschijn. Van tijd tot tijd gonsde een achtergebleven wesp rond en vormde het eenige geluid dat de zwijgende stilte verbrak, zoo vreedzaam zag het kleine landgoed er uit. En toch woedde er in een der zonnige kamers een loeiende storm, die niet tot kalmte kon worden gebracht.

Een klein bejaard heer, met grijs haar, liep bijna stuiptrekkend van woede de kamer op en neer, het leek wel of zelfs de haartjes van zijn zware grijze snor van drift overeind stonden, en zijn woordenstroom was bijna onverstaanbaar, door de snelheid waarmede hij werd uitgestooten. Hij had een toehoorderes en wel

eene wie een lange oefenschool geleerd had zwijgend toe te luisteren. Zij zat in een rieten stoel gedoken in de vensternis en hield zich bezig met kousen mazen. Daar was een kleine plooi tusschen haar wenkbrauwen, maar haar oogen straalden rustig en helder en haar saamgeknepen lippen vormden met de guitig getrokken mondhoeken een prettigen glimlach.

„Ja,” zeide zij ten laatste, toen haar vader door een hoestbui verhinderd was zijn drift verder lucht te geven, „het was een heel ding voor u, maar, ziet u vader, niemand ter wereld geeft er iets om wat Lady Veale zegt, morgen heeft zij immers alles weer vergeten.”

„Vergeten!” bulderde kapitein Morley, „ik zal er wel voor zorgen dat zij niet vergeet! Als een vrouw zich verbeeldt dat zij mij bij klaar lichten dag kan uitschelden en beleedigen, ten aanhoore van een dozijn schepsels als zij zelf is — een hoop kakelende wijven — als zij zich verbeeldt dat ik, die een van Harer Majesteits grootste oorlogsschepen heb bestuurd en mijn manschappen zelfs voor een oneerbiedigen blik heb gestraft — als zij denkt, dat ik mij zachtmoedig zal onderwerpen aan haar sarrende, kwaadsprekende tong — dan zal zij 't ondervinden, dat dit niet zoo is. Zij wist het heel goed, dat ik alleen daarom afliet van haar bij de schouders te grijpen en door elkaar te schudden, en haar valsche tanden los te schudden in haar mond, zoodat zij haar in de keel vlogen, omdat zij een vrouw was. Maar schandalig is het, dat zulk een oude kwaadsprekende tong zoo maar haar gang kan gaan. Ik zal haar aanklagen wegens laster, ik zal haar voor 't gerecht

dagen! Ik zal haar laten ondervinden, dat zij niet straffeloos een Britsch zeeofficier kan behandelen als haar huisdieren, die zij trapt onder haar leelijke voeten."

Hier maakte een hevige hoestbui een einde aan kapitein Morley's toornigen woordenstroom, en zijn dochter Dorothea maakte daarvan gebruik om op te staan. „Ik ga naar de post, vader, wees nu bedaard en denk er niet meer aan," zeide zij, en haastte zich de kamer uit, om in de armen te vallen van een ander jong meisje, dat met handen vol najaarsbladeren en chrysanthemums in de kleine vierkante vestibule stond.

Dorothea greep haar haastig bij den arm. „Ga niet in de huiskamer," zeide zij, „vader heeft stoom op vandaag, hij en Lady Veale hebben een heftige ontmoeting gehad. Hij ging tot haar om haar te verbieden voortaan fietsers en voetwandelaars den weg te wijzen over zijn weide; zij had nl. aan twee fietsrijders beduid, dat dit een verkorte weg was naar de kerk. Nu geloof ik zeker dat zij het deed om hem te ergeren, daar zij weet wat een gevoelig punt het voor vader is, maar toch vind ik het onverstandig van hem dat hij van middag naar haar huis ging. Ik waarschuwde hem nog dat het haar ontvangdag was en hij viel daar in een kring van „oude vrijsters", zooals hij zegt, en ge kunt u dat tooneel voorstellen."

„O, vertel er mij eens alles van," en Hilda's oogen keken tegelijk bezorgd en ondeugend.

„Ik heb nu geen tijd, ik moet naar de post."

„Dan ga ik met u mede."

Hilda legde haar bloemen op de houten bank

en volgde Dorothea, die met haar tuinhoed op met haastigen tred den ouderwetschen tuin doorstapte naar den dorpsweg.

Het was een knap paar meisjes, maar zij geleken heel niet op elkaar, behalve in houding en gang.

„De dames Morley,” zoo zeiden de menschen, „wandelden alsof heel de wereld hen toebehoorde.” Dorothea had een prettig gezicht, vrouwen stelden vertrouwen in haar en mannen namen haar in hun vertrouwen. Haar oogen waren donkergrijs, oogen die de aandacht trokken en boeiden en verwachting gaven van de gedachten die er achter verborgen waren. Zij was eenigszins haastig in haar bewegingen en had een humoristischen kijk op het leven, die belette dat haar natuurlijke ernst en karakterdiepte ooit den indruk van saaiheid of eentonigheid maakten. Een frissche gelaatskleur, mooi, bruin, blond haar en een mond die geleerd had door tranen heen te trillen van lachen. Al deze haar eigenaardigheden maakten, dat anderen begeerden meer van haar te leeren kennen.

Hilda was minder lang dan haar zuster, zeer tener en had een bleek ovaal gezicht en donker haar en oogen. Zij had iets droomerigs over zich en een zachte stem; zij werd beschouwd als de dichteres van de familie en was kunstnares tot haar vingertoppen toe. Zij was bevallig in elke houding en beweging, maar zij leefde haar gedachtenleven geheel voor zichzelf en zelfs Dorothea, haar lievelingszuster, had nimmer een blik kunnen slaan in het heiligdom harer ziel.

„Vertel mij eens alles, van het begin af aan,” zeide

Hilda, terwijl ze haar zuster een zacht kneepje in den arm gaf, bij wijze van opwekking.

„Ik heb natuurlijk alleen van vaders kant alles gehoord, en het is moeielijk als hij zooveel stoom op heeft, de dingen juist te onderscheiden. Natuurlijk viel hij met de deur in huis en begon dadelijk over zijn eigendomsrechten, waarop Lady Veale hem heeft uitgelachen. Dat was haar eerste beleediging. Daarna heeft zij hem verteld, dat bij de marine twistzoekers gekweekt werden en dat was erger dan het eerste, en daarop gingen vader en zij met woorden aan 't schermutselen. Zij noemde hem een brandstichter, een hoop bombastische nonsens en zeide dat er een sterke man op het dorp moest zijn, die hem eens goed op zijn plaats kon zetten. En vader zeide op zijn beurt dat zij de kwade tong van het dorp was en de oorzaak van alle tweedracht die er ontstond; hij zeide o. a. dat zij al de gal die haar levendige verbeelding kon oppompen opkookte en deze toediende aan al haar oude vrijsters en dat zij ze kokend hield totdat zij haar doel bereikt had. Daarop heeft zij toen de bel getrokken en haar meid bevolen hem de deur uit te laten. Vader zegt dat hij nooit meer een voet over haar drempel wil zetten. Is het niet vreeselijk.”

Hilda glimlachte: „het zal wel overwaaien! Daar is ten minste één mensch die er van genieten zal, en dat is Lady Veale!”

Zij hadden thans het postkantoor bereikt. Witherton was een schilderachtig dorpje, met een ongelijke, op en neer gaande straat, die uitliep op een oude poort die

toegang gaf tot het plein der oude kerk, vlak daaraan grensde de pastorie en daarna liep de weg langs bosschen en weide die aan het groote landgoed Witherton behoorden, waar Lady Reginald Veale in eenzaamheid leefde met haar eenigen zoon, een jongen van 10 jaar en erfgenaam van de uitgestrekte bezitting.

De oude Lady Veale woonde in het groote huis, dat voor de weduwe van het adellijk huis bestemd was, aan het lager gedeelte van het park, dicht bij het dorp. Zij was een levendige, geestkrachtige oude dame, die de gansche buurt vaak vermaakte met haar invallen. Het stadje Witherton zelf lag op geen kwartier afstands en de weinige gezeten families die daar woonden, stelden levendig belang in alles, wat in dorp Witherton voorviel. Toen Dorothea Morley het ouderwetsche postkantoor binnentrad, vond zij daar drie dames ijverig met den postdirecteur pratende en hoorde zij den laatste zeggen: „Wel mevrouw, de kapitein is wel een beetje haastig en driftig maar hij heeft toch een goed hart, terwijl Lady Veale een harde tong heeft.”

Daar ontstond een doodsch stilzwijgen toen Dorothea binnenkwam; daarop wendden de dames Peats zich tot haar met overmatige vriendelijkheid en zeiden: „Hoe maakt gij het toch, Juffrouw Morley, wij hebben juist thee gedronken bij onze lieve Lady Veale.”

„Dat dacht ik wel,” zeide Dorothea glimlachend, „Juffrouw Butts, wees zoo goed mij eenige postzegels te geven, hoe gaat het met uw rheumatiek?”

De dames Peats trokken zich haastig terug, want als Dorothea een zaak ter hand nam, dan was het

geen gekscheren. Hun broeder was de voornaamste dokter van Witherton en zij waren goede menschen, maar hielden veel te veel van een praatje over hun bureu. Toen Dorothea uit het postkantoor kwam was haar zuster verdwenen, dus aarzelde zij een oogenblik, maar keerde zich, in plaats van den weg terug te keeren dien zij gekomen was, naar een weide met een hek afgesloten en stak die over. Een tweede weide kwam in 't zicht en een lange man in jacht-costuum kwam haar tegemoet.

„Wel Dorothea, gij hier?” zeide hij. „Waar gaat dat zoo heen?”

„Ik ga even een praatje maken met Humphrey. Is hij thuis? Hebt gij hem soms opgezocht?”

„Ik verliet hem zoo even; hij is heden in een van zijn somberste stemmingen.”

Dorothea haalde diep adem. „Ik vind het zoo vreeselijk naar dat hij zoo alleen woont; vroeger placht hij elken avond bij ons te komen, maar hij doet dat tegenwoordig niet meer.”

„Dat is wel jammer.”

„Ja, maar gij weet hoe het is. Vader is geen landbouwer, hij kan met geen zijner pachters omgaan, omdat hij in allerlei dingen zijn zin wil doordrijven en daarom liet hij Humphrey van Canada terug komen. om de boerderij te besturen. Nu heeft deze dat wel aanvaard, maar op voorwaarde, dat hij geheel vrij zou worden gelaten, en vader meent dat hij deze afspraak nakomt, maar de eindelooze aanmerkingen over zijn bestuur, hebben gemaakt dat Humphrey al minder en

minder kwam 's avonds, en daar hij overdag altijd uit is, zie ik hem haast nooit."

„Het spijt mij zoo dat hij niet meer in huis woont."

„Mij ook, en toch was het zoo het beste. Ik wilde — ik zou willen dat hij tot een huwelijk kwam."

„Als een zeker geneesmiddel voor alle kwalen," zeide de man met een lach, en vervolgde toen met een ernstigen klank in zijn stem: „Humphrey leeft te veel in 't verleden om daartoe te kunnen komen."

Hij had zich omgekeerd en wandelde nu met Dorothea naar de boerderij.

„Waarom gaat niet een van u, meisjes, bij hem wonen? Gij zijt toch niet allen noodig thuis?"

„Als vader het maar goed vond, maar hij wil er niet van hooren en bovendien" — hier straalden haar oogen van gultigheid, „wij hebben allen onze verschillende posten. Hilda is vaders lieveling; zij kan hem tot kalmte brengen als niemand anders het kan, en zij maakt de kamers netjes door bloemen enz. Maggie brengt nieuwe dingen aan, ik ben de vredestichtster en maak in orde wat niet goed is. Ik herinner mij nog hoe moeder ons reeds als heele kleine meisjes tot deze verschillende vakken opleidde; de rustaanbrengster, de uitvindster, de vredestichtster."

„Nu, dan moet gij trachten Humphrey tot vrede te brengen, hij heeft het noodig?"

„Maar Gilles, hoe kan ik dat? Gij kunt dat veel beter dan ik. Gij zijt zijn vriend, mannen verstaan elkaar beter; Humphrey stelt in mij niet veel vertrouwen."

„In u meer dan in iemand anders."

Dorothea zweeg, zij zag voor zich uit naar de oude boerderij, die door de scheidende najaarszon beschenen werd, en de muren waren daardoor in rood gouden gloed gehuld, door de roode bladeren van den wilden wingerd die de muren begroeiden.

„Het is een lief verblijf,” zeide zij, „maar het heeft ten zeerste het oog eener meesteres noodig.”

Gilles Kemble wierp een voorbijgaanden blik op de boerderij en toen bleef zijn oog op Dorothea rusten. Hij was een breedgeschouderde jonge man, met een zonnig gezicht en een vroolijken kijk op de dingen. Zijn eigen landgoed was een uur verder gelegen en hij woonde even als Humphrey Morley alleen. Men zeide van hem dat hij een zorgeloos leven had. Want de snoeren waren hem in liefelijke plaatsen gevallen. Ofschoon zijn vader een harden strijd had gehad om schuldvrij door de wereld te komen en zich zelf uit de handen der geldschietters te houden, bezorgde de onverwachte dood van een rijken oom, Gilles een onbezwaarde erfenis. Hij kwam van de academie om zijn eigendom in bezit te nemen en de gansche streek verheugde zich op zijn komst en op de vroolijke partijen die door zijn aanwezigheid zouden gegeven worden. Tot hun groote teleurstelling zag Gilles geen menschen. Hij was een model van gastvrijheid als men tot hem kwam, maar hij jaagde niet en gaf geen partijen. Naarmate de jaren verliepen, noemde men hem eenzelvig en een zonderling. Immers een jong mensch die niet jaagde, dronk of kaart speelde, was een dwaas of een pedante kwast.

En toch was Gilles Kemble geen van beiden. Terwijl

hij naar Dorothea zag, was het of zijn strenge trekken iets zachter werden.

„Arme lieve vredeachtster,” zeide hij met een glimlach. „Uw werk zal nooit gedaan zijn, zoolang de wereld bestaat. En harten zijn wel het moeielijkst te bewerken op aarde.”

Dorothea zag hem met een kluchtigen blik aan. „Ja,” zeide zij, „ik heb nu een twist bij te leggen tusschen de oude Lady Veale en vader; er is van middag een vreeselijke woordenstrijd tusschen hen geweest.”

Gilles stond met zijn rug tegen een eikeboom geleund, terwijl zij haar verhaal deed; toen zij geëindigd had zeide hij vergoelijkend: „Uw vader legt twisten spoedig weer bij.”

„Ja somtijds! Maar ik moet gaan; waar kan ik Humphrey aantreffen?”

„In zijn studeerkamer met de whiskeyflesch.”

Daar gleed een schaduw over Dorothea's vroolijk gelaat. „O, Gilles,” zeide zij ernstig, „kunt gij dat niet tegen gaan.”

Hij zweeg een oogenblik en zeide toen:

„Ik heb eerst onlangs gemerkt, welk een macht de flesch over hem heeft.”

Dorothea strekte de hand uit, als om een slag af te weren.

„Zeg dat niet; Humphrey is een man en hij heeft niets van een zwakkeling; daartoe zal hij het niet laten komen. Weet ge nog hoe hij was, voordat hij naar Amerika ging?”

„Ja,” zeide Gilles met een donkere uitdrukking in

de oogen, „hij was recht als een maatstok en zijn levensdoel was hooger dan het mijne.”

„Hij had geloof,” zeide het meisje zacht, „maar wat is hij door donkere wegen gegaan! Toen zijn vrouw en kind ziek werden en stierven door gebrek aan hulp, toen is dat geloof geschokt, hij kwam als een ongeloovige uit Amerika terug, en nu is alles bij hem in de war.”

„Hij is een goed landbouwer,” zeide Gilles bemoeidigend, „en de wereld is goed genoeg als hij maar wilde opzien.”

Dorothea knikte toestemmend, en toen verliet Gilles haar. Zij vond de huisdeur open en ging haastig de gang door naar haar broeders kamer. Na even te hebben geklopt ging zij binnen en vond de kamer vol rook en dranklucht, terwijl haar broeder achter in zijn stoel geleund, somber in het vuur zat te staren, dat bijna was uitgedoofd.

„Humphrey!” zeide zij op scherp toon, en hij sprong op bij het hooren harer stem. Hij was een knappe man met overhangende wenkbrauwen en een verbitterden trek om den mond.

„Wel Dorothea, wat is er? Wat brengt u op dezen tijd van den dag hier?”

„De begeerte om u te zien! Laat mij het vuur wat opporren, mannen verstaan de kunst niet om 't zich wat gezellig te maken. Maar wat beteekenen al die flesschen en glazen op de tafel? Het ruikt hier als in een herberg, bah! O, ik heb zoo'n hekel aan de lucht van spiritualiën.”

Dorothea sprak snel, terwijl zij de tafel opruimde

en de geheele kamer een netter aanzien gaf. Humphrey sloeg haar zwijgend gade en toen zeide hij:

„Ik heb Drake en Marcus Paym bij mij gehad, om over mijn schapen te onderhandelen en toen hebben wij —”

„Samen gedronken!” zeide zij rustig op een toon alsof het van zelf sprak. „Dat zie ik, en daarna hadt gij Gilles bij u, maar ik weet zeker, dat hij niet mee gedronken heeft.”

Zij liet zich in een stoel bij het vuur neervallen en gedurende eenige minuten waren beiden stil. Toen begon Humphrey weder:

„Ik ben benieuwd, Dori, hoe lang ik dit leven zal uithouden.”

„Verveelt het u erg?”

„Het is zoo saai en eentonig, na mijn leven in Canada.”

„Maar gij maakt u toch zeer nuttig hier.”

„Dat geloof ik ook wel, maar wat dank heb ik er van? Niets dan voortdurend aanmerkingen en scheldwoorden. Ik ben te oud om dat langer te verdragen.”

„Gij hebt mij sedert ge hier zijt een heel ander leven bezorgd. Gij weet niet wat een rust het voor mij is u hier te weten en te voelen dat de zaken nu goed gaan, in plaats van averechts verkeerd. Onze goede arme vader, placht toen zijn vroegere pachter aan 't roer was, den halven nacht in zijn kamer op en neer te loopen vol onrust en zorg.”

„Het landbouwbedrijf is in een bedorven toestand in Engeland,” bromde Humphrey in zijn baard.

„Wellicht kunt gij beginnen met verbetering aan te brengen.”

Daar gleed iets als een glimlach over Humphrey's verweerd gelaat. „Ik heb niet uw talent om de dingen in orde te brengen,” dit zeggende stond hij op en rekte zich.

„Gaat ge met mij mede naar het vee zien? Ik ga mijn ronde doen voor den nacht.”

„Het spijt me zoo, maar ik durf niet, vader zit zeker op mij te wachten.”

Zij stond ook op en legde toen haar hand zacht op Humphrey's arm. „Kom van avond met mij mede Humphrey, ik vind het ondragelijk u hier zoo alleen te weten. Wat gaat gij van avond uitvoeren?”

Humphrey's zware wenkbrauwen trokken zich samen.

„Ik ga mijn boeken nazien,” zeide hij kortaf.

„Laat ze liggen tot morgen,” maar hij schudde haar hand met een korten, harden lach af.

„O gij bemoeizuchtige vredestichtster! Denkt gij dan dat ik niet weet hoe Gilles en gij de hoofden over mij geschud hebt? Heb ik dan uw samenspreken onder den eikeboom niet gezien? Laat mij mijn eigen weg gaan en ga gij den uwen.”

„Maar,” zeide Dorothea ernstig, „waar loopt uw weg op uit?”

Humphrey stapte thans vastberaden de kamer uit, terwijl hij achter zich omziende zeide: „Goeden nacht! Het spijt mij dat ik niet met u mee kan gaan, maar ik heb een zieke koe;” en Dorothea haastte zich met een bezwaard hart huiswaarts.

HOOFDSTUK II.

Een eenige zoon.

Het was Zondagmorgen. Kapitein Morley ging met zijn dochters naar de kerk — en daar hij diaken was moest hij natuurlijk collecteeren. De oude Lady Veale sloeg, alleen in haar bank gezeten, de nadering van den kapitein gade, en er kwam een ondeugende flikkering in haar oogen, toen hij haar het zakje voorhield. Als er iets was dat kapitein Morley onverdragelijk vond, dan was het wachten en Lady Veale begon, terwijl hij voor haar stond, met groote bedaardheid in haar beugeltasch te zoeken, naar een schijnbaar niet aanwezige beurs. Hij wachtte twee, drie minuten en was op het punt om verder te gaan, toen de oude dame hem gebiedend terug wenkte en haar geldstukje in zijn zakje deed.

Toen kapitein Morley de kerk uitkwam was hij woedend.

„Ik laat mij niet sarren en plagen door een vrouw!” riep hij uit. „Zij schijnt wel mij bij elke gelegenheid te willen tergen en beleedigen.”

„Als zij dat doet, geef haar dan niet de voldoening te zien, hoe goed zij daarin slaagt,” zeide Hilda op prettigen toon. „Daar is iets moois in zwijgend dulden; heusch, vader, de sterksten zijn zij, die het minst zich beklagen.”

„Maak dat ge weg komt! Ik heb juist in de kerk een preek gehoord en heb geen tweede van u nodig,” maar intusschen was de kapitein weer in zijn humeur gebracht.

Dorothea besprak intusschen met haar jongste zuster Maggie de belangen van Humphrey.

Maggie was voor het uiterlijk een lief teer schepseltje, dat in haar schijnbare hulpeloosheid veel aantrekkelijkheid had voor mannen, maar zij had inderdaad een eigen wil, die weinigen konden overwinnen; zij was een hoogst bekwame huishoudster en kon in die hoedanigheid de eenvoudigste spijzen in aantrekkelijken vorm opdischen en het onbeduidendste japonnetje nieuw-modisch maken.

„Ik weet zeker,” zeide zij juist, „dat Humphrey bij den dag somberder en schuwer wordt. Hij moet iemand bij zich in huis hebben, laten wij onderling het lot werpen en dan aan vader zeggen, dat een van ons met hem gaat wonen of beter nog — laat ons een vrouw voor hem zoeken!”

„Dat is lichter gezegd dan gedaan!”

Zij naderden nu hun woning, toen een aardige blonde jongen den gang kwam opstormen, hen tegemoet. Het was Reginald Veale.

„Moeder vraagt,” zoo begon hij buiten adem tegen

Dorothea. „of u na de Zondagschool, vanmiddag bij haar komt theedrinken.”

„Dat zal ik graag doen, Reggie.”

„Kom dan zoo vroeg als u kunt, want de Zondagmiddagen zijn zoo gruwelijk lang en vervelend en moeder leest dan zulke saaie boeken, ik kan er niet meer naar luisteren.”

„Stil Reggie, dat is jouw slechte smaak,” maar Dora's vroolijk gelaat terwijl zij den jongen een speelsch tikje gaf, stelde hem gerust.

Maggie haalde de schouders op, terwijl zij hem nazag. „Lady Reginald is hard op weg den jongen te bederven.”

„Jongens en mannen zijn moeielijk te leiden,” zeide Dorothea. „Ik geloof zeker, dat meisjes beter uitvallen; zij leeren zich zelf beheerschen en nemen het leven op zooals het hun gegeven wordt.”

„Ga nu niet preeken, Dorothea, wij zijn allen hetzelfde. Kleine Reggie heeft evenwel een beetje zwakke moeder en . . .”

„En een heele oude, goede grootmoeder,” zeide Dorothea lachend, „zij is van middag zeker bij haar schoondochter, dus dan krijg ik de andere zijde van vaders geschiedenis te hooren.”

Na het tweede ontbijt, dat des Zondags altijd zeer opgewekt en feestelijk was, verdween Dorothea om naar haar Zondagschool in het dorp te gaan. Zij had de groote meisjesklasse en allen hielden veel van haar. Dien Zondag had zij tot onderwerp „de uittocht der Israëlieten uit Egypte” en sprak zij aan het einde zeer ernstig met haar leerlingen over de macht van God

om Zijn volk in tijden van benauwdheid en moeite uit te redden, hoe groot de hinderpalen ook mochten zijn.

„En ik geloof,” zoo eindigde zij, „dat wij dikwijls in groote zorgen en moeite worden gebracht, om te onder vinden, hoe licht het voor God is ons te bevrijden en te verlossen.”

Toen de Zondagschool uit was en zij de lange kastanjelaan afliep naar Witherton, waren haar gedachten nog bij haar onderwerp. Reggie, die in de vensterbank van zijns moeders kamer gedoken zat, turend naar het ledige voorplein, waar alles, tot zelfs de kippen en ganzen, in Zondagsrust ineengedoken zaten, snelde haar juichend tegemoet en zeide, terwijl hij zijn arm bij haar inhaakte: „Ik wou dat ik in uw klas op Zondagschool mocht zitten, gij ziet er altijd zoo vroolijk uit, ik geloof niet, dat ik ooit een lang gezicht van u gezien heb.”

„Maar ik kan het wel trekken,” zeide Dorothea lachend, en tot groot vermaak van Reggie begon zij daarmede terstond. Lady Reginald begroette haar met warmte, toen zij binnenkwam.

Zij was een mooie statige vrouw, met een eenigszins hooghartig voorkomen. Haar gelaat was vastberaden en sterk belijnd.

„Kom hier bij mij zitten, Dorothea, Reggie kan in dien tijd naar grootmoeder loopen en haar gezelschap houden hierheen.”

Toen de knaap vertrokken was keerde Lady Reginald zich tot Dorothea en zeide: „Dorothea, hoe richt gij het toch in, om uw Zondagschoolklas te doen luisteren als gij Bijbelsche verhalen vertelt, die zij al dikwijls

gehoord hebben. Gij weet, hoeveel ik houd van zoo'n Zondagsuurtje met Reggie, maar 't begint hem zoo te vervelen en daar ik niet veel nieuwe ideeën heb, ben ik zoo bang, dat ik hem tegenzin inboezem voor den godsdienst. Toe geef mij eens raad."

„Wat leest gij met hem?"

„Ik ben den kinderbijbel al een paar maal door geweest en daarbij heb ik dan een boek met bijbelsche platen. Wat moet ik toch beginnen als hij tegen deze dingen krijgt?"

„Gij zijt veel te bezorgd voor hem, lieve Letty. Ik kan u echter onmogelijk raad geven, daar ik zijn moeder niet ben, maar hij is zoo'n flink en vroolijk ventje dat ik zeker geloof dat hij niets tegen den godsdienst zal krijgen, als hij er maar den mooien heerlijken kant van te zien krijgt."

Lady Reginald vouwde de handen over de knie en staarde voor zich in het haardvuur, met een strakke uitdrukking op haar gelaat. „Ik verlang niet dat hij leert denken dat het leven een rozenbed is; ik begeer niet dat hij alleen op zonnige wegen kiest te gaan. Ik wil dat hij krachtig en vol zelfbeheersching wordt, en leert het kwade te weerstaan. En indien hij als kind niet leert het goede te kiezen omdat het goed is, dan zakt hij af met den grooten stroom en breekt de harten van wie hem liefhebben."

Dorothea zweeg een oogenblik; de onderdrukte harts-tocht die Lady Veale's woorden openbaarde, brachten haar in herinnering, hoe haar vriendin zelf geleden had door een geestelijk zwakken, oppervlakkigen, zelf-

zuchtigen echtgenoot. Sir Reginald Veale was veeleer zwak dan slecht geweest, maar hij had slechte vrienden die hem meesleepten, en zijn leven werd bedorven en voor den tijd afgesneden door zijn onmatigheid. Toen hij stierf, vernam zijn jonge weduwe dat het landgoed bezwaard was door een groote schuld, en werd haar eigen kleine vermogen gebruikt om de schuld te delgen.

„En nu,” vervolgde Lady Reginald haar gedachten-gang, „bederft de grootmoeder mijn jongen, zooals zij haar zoon bedorven heeft. Meent gij dat ik in een ander uiterste verval? Maar gij moet niet vergeten dat ik een Schotsche ben en ik wilde zoo graag mijn jongen opvoeden, zooals ik zelf ben opgevoed. Als hij tegen mij krijgt dan zal ik toch niet afwijken van 't geen ik den rechten weg acht. Ik wensch hem een oprecht man te zien worden met de vreeze Gods in zijn hart.”

„Ja,” zeide Dorothea, met hartelijke deelneming. „ik geloof ook zeker dat gij zult slagen, want gij hebt zijn liefde en klein als hij is weet hij zeer goed wat gij van hem wenscht. Maar,” voegde zij er een weinig zenuwachtig bij, „hij heeft een levendigen geest, gelooft gij dat God dezen des Zondags onder een domper wil hebben?”

„Luister,” zeide zijn moeder glimlachend, „hoort ge dien zilveren lach in de vestibule, het heeft er niet veel van dat hij onder een domper zit.”

„Zeg dat nog eens grootmoedertje, hoe noemt ge hem?”

Een oogenblik later verscheen de oude Lady Veale op den drempel. Zij zag er uit als een booze heks,

zooals zij daar op haar zwart ebbenhouten stokje geleund, tegen den deurpost geleund stond. Zij was een kleine gestalte met sneeuw wit haar en levendige bruine oogen, die ondeugend rondzagen. Zij was altijd deftig gekleed en hield zich zoo recht als een kaars.

„Wel Dorothea,” was haar eerste woord, „hoe gaat het met mijn armen bewegelijken ouden Karel? Is hij nog uitgeput door zijn maatschappelijke pogingen van gisteren?”

Dorothea stond ernstig op en Lady Veale, haar vastberaden blik ontmoetende, lachte even en legde het meisje de hand op den schouder. „Hij is van een licht opbruisenden aard, lief kind, en gij moest dit als zijn dochter beter weten dan ik. Hij heeft hier echter een saai theepartijtje vermaakt en een week lang praatstof bezorgd aan ons stadje, dus ben ik hem dankbaar. Nu Letty, geef mij een sterk kopje thee, Reggie en ik gaan daarna de paarden bezien.”

„En moeder, grootmoeder zegt dat zij een van onze jonge honden wil hebben; dus, als ik er nog maar één mensch bij vindt, dan behoeft er geen een verdronken te worden.”

Dorothea was dankbaar dat zij niet verder over haar vader behoefde te spreken, want zij was een trouwe dochter en hoewel Lady Veale haar genoeg kende, om hem niet in Dorothea's tegenwoordigheid af te breken, was zij toch in een strijdlustige stemming. Nu keerde zij zich tot haar schoondochter.

„Ik ga morgen naar de hondententoonstelling en Reggie moet met mij meegaan.”

„Reggie heeft morgen zijn lesuur.”

„Laat de lessen loopen; Reggie wordt een papjongen in plaats van een man, als het zoo doorgaat. Denkt ge dat ik op zijn leeftijd stil thuis bleef, als er buiten iets te doen was? Ik knipte mijn vingers onder den neus van mijn gouvernante en klom het raam uit, als zij mij opsloot. Dat is de manier om een man te worden, Reggie! Toon maar eens aan uw moeder, dat gij een eigen wil hebt, dan zal ze wel vrijer met u worden.”

De knaap zag beurtelings naar zijn grootmoeder en zijn moeder en scheen niet op zijn gemak, totdat Dorothea zich in de zaak mengde door te vragen:

„Lady Veale, ik zou zoo heel graag uw raad eens willen inwinnen omtrent chrysanthemums. Kunt gij er morgen niet eens naar komen zien, wij hebben ze juist in de oranjerie gebracht en zij zien er niet best uit.”

„Zeker wil ik komen zien, lief kind, ik heb u altijd gezegd, dat uw tuinman een oude suffer was. Ik zal bij u komen als ik van de stad terug kom, waar ik een appeltje te schillen heb met Mevrouw Needham, om haar onbeschaamd nichtje, dat mijn koetsier met haar lonkjes het hoofd op hol brengt. Zij kwam van morgen hier ter kerk, opzettelijk om hem aan te kijken en ik zal haar zeggen, dat zij blijft waar zij is en in de stad ter kerk gaat, of zij krijgt met mij te doen.”

„Maar,” zoo vervolgde de oude dame in een adem, „wij moeten ook eens denken aan uw armen vader; ik ben bang,” hier sloeg zij de oogen eenigszins opzettelijk neer, „dat ik een beetje haastig met hem gehandeld heb. Ik heb hem letterlijk weggezonden, zooals

ik met Reggie zou doen, als hij niet eerbiedig was jegens zijn grootmoeder."

Lady Reginald zond haar jongen de kamer uit om een boodschap en haar schoonmoeder lachte om die voorzorg. „Ik ga niets ergerlijks zeggen, lieve kind," zeide zij. „Ik zou niet durven met die kloeke dochter tegenover mij, die voor haars vaders eer strijdt. Maar uw vader heeft een vreeselijk humeur, Doortje, en hij wordt thuis niet in den band gehouden. Hij was gisteren zeer ongepast tegen mij en ik gaf hem dat duidelijk te verstaan."

„Gij zijt beiden buiten uzelf geraakt, Lady Veale," zeide Dorothea met fonkelende oogen, „en gij komt morgen bij ons om mijn vader te zeggen dat het u spijt."

„Ik erkennen, dat ik ongelijk had? Nimmer en nooit. Ik heb nooit schuld erkend, zoo lang ik leef en ik zal het ook nooit doen!"

„Dan moet gij bij ons komen om de verontschuldiging van mijn vader in ontvangst te nemen; hij zal daartoe zeker bereid zijn."

„Mij dunkt, dat het aan hem is om bij mij te komen."

„Nee, gij hebt hem letterlijk de deur gewezen."

De oude dame lachte en zeide: „Ja, dat is alles wat het zwakke geslacht kan doen. Was ik een man, ik had hem een duchtig pak slaag toegediend. Nu, misschien kom ik wel, al was het ook om den strijd te hernieuwen. Ik houd wel van zoo'n beetje opwinding."

Zij bracht haar kopje thee aan de lippen om het dadelijk weer neer te zetten. „Mijn lieve Letty, wat geeft gij toch slechte thee; daar is geur noch heerlijk-

heid aan; iedere vrouw moet de kunst verstaan om goed thee te kunnen zetten, want anders dwingt zij de mannen naar sterker brouwsel te grijpen! Dorothea, ik hoor, dat uw broeder Humphrey ook grijpt naar sterker drank dan thee —”

Dorothea stond driftig op met hoog roode kleur en zeide: „Lady Veale, wees zoo goed Humphrey met rust te laten, ik moet nu heengaan.”

„Neen, dat behoeft niet, ik zal u van mijn tegenwoordigheid ontslaan; ik ga met Reggie naar de stallen en daarna —” toen zag zij haar schoondochter met ondeugende oogen uitdagend aan, „gaan we samen biljarten, al is het Zondag.”

Zij ging de kamer uit en voor een poos bleef het stil in 't vertrek. Dorothea bemerkte de pijnlijke uitdrukking op het gelaat van Lady Reginald en zeide verzachtend: „Het zijn bij haar meer woorden dan daden, niet waar?”

„Ja, maar zulke woorden vinden ingang bij kinderen,” zeide de moeder bitter. „Reggie is zwak en ontvankelijk voor indrukken; hij zegt mij duidelijk genoeg, dat hij meer van slechte menschen houdt dan van goeden, en hij vindt zijn grootmoeder veel vroolijker en gemakkelijker dan mij, en niemand weet beter dat het zoo is, dan ik. De vroolijkheid werd in mij reeds lang geleden gedempt. O, Dorothea, hoe graag zou ik mijn jongen meenemen naar mijn Schotsche heide, waar hij geestelijk en lichamelijk tot krachtsontwikkeling kon komen.”

„Maar,” zeide Dorothea langzaam, „is het dan de

eenzaamheid die kracht ontwikkelt? Is het niet veel meer beproeving en strijd?"

Lady Reginald zag naar buiten over de velden, weiden en bosschen, die haar jongen toebehoorden.

„Hij heeft de leiding van een vader noodig — een krachtige hand bedoel ik.”

„Hij vermenigvuldigt de sterkte dien die geen kracht heeft,” zeide Dorothea, en Lady Reginald zag op met een glimlach die haar gezicht even opklaarde, zeggende: „dank u, Dorothea, wat zou het leven gemakkelijk zijn, als wij beleefden wat wij zeggen te gelooven.”

„Ja, dat heb ik van middag ook gedacht.”

„Maar ik wil en ik zal waar maken in mijn leven wat ik van ganscher harte geloof,” en Lady Reginald ging hare kamer op en neer met een nieuw licht in haar sprekende oogen.

„Wel Dolly, het is waar, de moeielijkheden verbonden aan erfelijke zwakheid beschaan niet voor Hem die Zijn kracht in zwakheid wil volbrengen. Zeker zal Hij het gebed eener moeder verhooren, en mijn jongen in zijn hoede nemen.”

„Ik ben er zeker van, dat de Heer dit doen zal.”

Dorothea verliet de eenzame moeder vertroost, maar terwijl zij huiswaarts wandelde was zij vervuld van het vraagstuk der menschelijke zwakheid, dat haar overal omringde.

„Als het alleen voor mij zelf was,” zeide zij tot zichzelf, „dan zou ik geloof kunnen hebben, maar voor anderer zwakheid en levensstrijd is mijn geloof niet krachtig genoeg.”

HOOFDSTUK III.

De Vredestichtster tehuis.

Dorothea was in de kamer die zij haar werkplaats noemde. Zij had met volle recht in haar kring den naam verworven van verstelster, want niet alleen ging het goed van de linnenkast en van verschillende kleerkasten van vader, broeder en zusters door haar handige vingers, maar gebroken porcelein, meubels, sloten, alle mogelijke kleine voorwerpen die in een huishouding wel eens den dienst weigeren, werden gemaakt in haar heiligdom. Als haar vader zich in de vingers sneed, dan ging hij tot haar; als een dorpskind zich kneusde, schramde of ziek werd, dan kwamen de ouders aan de achterdeur schellen en vroegen Juffrouw Morley te spreken. Dorothea's houding tegenover ieder die zij ontmoette was altijd deze:

„Hoe kan ik u helpen?” Zij was juist met de moeielijke taak bezig om een poot van den hond te verbinden, die in de klem was geweest en het arme dier zoo'n pijn deed, dat hij naar iedereen hapte, toen Maggie de kamer in kwam stormen.

„Dorothea, kom eens gauw bij vader, hij heeft een groot bord opgesteld in de weide, om te waarschuwen, dat men niet op zijn grondgebied mag komen, en nu heeft Gillis hem half bewusteloos thuis gebracht.”

„Ik vrees, dat het weer zoo'n aanval van het hart is,” zeide Dorothea; „hij is zoo vreeselijk opgewonden geweest over zijn twist met de oude Lady Veale. Ik zal dadelijk komen.”

Zij zette den hond in zijn mand en volgde haar zuster naar de eetkamer. Kapitein Morley zat in een leunstoel naar adem happende, terwijl hij tevergeefs trachtte te spreken.

„Het gaat nu weer beter,” zeide Gillis opgewekt, „maar ik heb hem gezegd, dat een man van zijn leeftijd niet meer zulke kunsten mag verrichten. Hij was als een polderjongen aan 't graven en hij droeg een zwaren paal op zijn schouder. Houd hem nu maar heel rustig.”

„Maar vadertje, hoe kondt ge nu zoo iets doen; laat den timmerman zulk werk doen! Ik dacht, dat u rustig uw sigaartje rookte in den tuin. Neen, praat nu niet, wij kunnen later alles hooren.” Maar haar vader liet zich geen zwijgen opleggen en begon te lachen.

„Die oude, ondeugende heks is de schuld en oorzaak van alles. Ik zag haar een uur geleden over mijn weide stappen, en ik had het bord al eenigen tijd klaar, maar wilde haar nu, als zij terugkwam deze verrassing bereiden. Ik had Tom den knecht naar de stad gezonden en daarom wilde ik het nu maar zelf tot stand brengen. Het is ook bijna klaar; och kind, een oud-zeeman staat voor niets.”

„Ik zal het zaakje nu wel afmaken,” zeide Gillis. „Houdt gij nu maar uw gemak; binnen een uur zal het bord daar prijken.” Maar Dorothea schudde haar hoofd tegen hem en zeide: „Stijf vader nu niet in dit plan, dat niets dan twist en tweedracht brengt in het dorp. Lady Veale is niet de eenige, die gaarne de weide oversteekt om den omweg af te snijden.”

„Zwijg!” bulderde kapitein Morley. „Ik wil niet, dat één mensch meer oversteekt.”

Dorothea zweeg en bracht de courant aan haar vader en Maggie bood zich aan om het hoofdartikel voor hem te lezen. Toen hij nu tot rust gebracht was, ging zij naar haar werkkamer terug om den hond verder te behandelen, en Gillis bood aan haar hierbij te helpen. Dorothea zeide weinig terwijl zij bezig was het dier te verbinden, maar toen het klaar was, liet zij haar handen met een hopeloos gebaar zinken en zuchtte: „O Gillis, zullen wij dan nooit in vrede leven?”

„Uw vader wordt oud,” zeide Gillis verschoonend.

„Ja, dat zeggen wij elkaar onophoudelijk, maar moet de ouderdom niet verzachten, in plaats van zoo prikkelbaar te maken? Verleden week had hij nog een vreeselijke woordenwisseling met boer Jaspers, over zijn stier in het aangrenzende veld; een week te voren had de slager het gedaan; nog een week vroeger had hij woorden met Humphrey en nu vraag ik u of dit nu goed is. Kom Gillis, gij zijt zulk een oud vriend, geef mij eens raad; wat kunnen we doen om deze twisten te voorkomen?”

Gillis zat in de vensterbank en zag naar buiten.

„Hij heeft behoefte aan bezigheid.”

„Dat weet ik; hij houdt niet van lezen, hij geeft niet om tuinieren en dit stille dorp deugt niet voor hem; er zijn hier geen menschen van zijn stand en ontwikkeling om met hem om te gaan. Kijk niet zoo verwijtend; gij zijt zooveel jonger. Hij beschouwt u als een jonger geslacht.”

„Misschien zal ik hem toch kunnen helpen. Kent gij het zomerhuisje, dat ik bij het lage gedeelte van het park heb laten bouwen? Dat heb ik verhuurd.”

Dorothea zag hem lachend aan. „Ons dorp brandt van nieuwsgierigheid over dit waagstuk van u. De oude Lady Veale waarschuwt dat uw huurders in elk opzicht ongewenschte burenen zullen zijn. Zal ik u zeggen, wat zij gezegd heeft? „Een jonge dwaze philanthroop als Gillis, heeft veel te veel bouten in het vuur, zij zullen hem de vingers branden en hij zal, als hij zijn beschermelingen naar ons dorp haalt, daar den vrede en de gezondheid verwoesten.”

Gillis lachte goedmoedig, maar toen werd zijn gelaat toch strak en zijn stem bijna bitter van diepgevoelde ergernis.

„Dorothea, wij hebben elkaar van kind afgekend, en ik zou zoo graag eens vertrouwelijk met u spreken, maar ik durf haast niet. Gij weet, dat ik vier maanden van het jaar in Londen doorbreng, in het hart van de stad, daar waar telken jare duizenden aanlanden om fortuin te maken en waar duizenden ook ondergaan. Daar ondervond ik, hoe machteloos een mensch is om den ondergang van een ander tegen te houden. En

toch —" toen hield hij op en Dorothea zag hem ernstig aan en vulde zijn volzin aan: „Geloof gij in een Almachtigen Helper, die het wel kan?"

Hij knikte toestemmend.

„Ja, maar het zijn bij mij niet alleen woorden, ik heb een heel plan gevormd, dat ik hoop te kunnen uitvoeren. Ik ben volstrekt niet van plan om achterbuurtmensen in mijn paviljoen te nemen, daarover kunt gij Lady Veale gerust stellen. Mijn huis is verhuurd aan een oud-colonel Crofton, een kranigen, ouden man, die heel wat heeft rondgekeken in de wereld. Ik geloof zeker, dat uw vader en hij goede vrienden zullen zijn."

„Hebt gij mij nog meer te zeggen?"

„Op het oogenblik niet," zeide hij, haar nadenkend aanziende, „maar daar komt een dag, Dorothea, waarop ik u heel veel zal te zeggen hebben."

Dorothea kleurde en hij veranderde het gesprek opeens. „Hebt gij wat met Humphrey kunnen praten, eergisteren?"

„Neen, hij belette het mij."

„Er moet wat aan hem gedaan worden," zeide Gillis nadenkend, „en het komt mij voor meer op uw weg te liggen, dan op den mijne."

„Neen," zeide Dorothea bedroefd, „vrouwen zijn tegenover zulk een kwaal zeer onmachtig; ik ken Humphrey eigenlijk niet, hij is zulk een gesloten man, dat hij nooit het geringste aan mij heeft toevertrouwd. Ik geloof niet dat zijn tegenwoordige werkkring hem tevreden maakt en zijn ziel leeft geheel in het verleden."

„Ik heb een plan om hem te helpen,” zeide Gillis langzaam. „Deze Colonel Crofton heeft een jeugdigen zoon, dien hij vooreerst nog zoo graag bij zich thuis wilde houden. Nu heeft hij het plan hem voor den landbouw op te leiden en zou het voor beiden een goed ding zijn als hij onder Humphrey werk kreeg. Ik moet dat plannetje eerst eens voor mij zelf overdenken, zeg er dus nog geen woord van. Nu moet ik gaan, maar wilt ge iets voor mij in orde maken, Dorothea? Ik kan het gerust bij u achterlaten. Het is mijn zakboek en het hangt geheel uit elkaar, maar ik heb het dan ook al sedert zes jaar dagelijks gebruikt. Weet ge nog dat uw vader het mij gegeven heeft? Het is van crocoddillenleer. Wacht, ik zal den inhoud er uit nemen.”

Dorothea nam het kleine versleten ding met een glimlach aan. „Het heeft alleen maar wat garen en wat steekjes noodig,” zeide zij, „ik zal het dadelijk in orde maken! Ik wilde dat ik nooit moeilijker dingen in orde te maken had,” dacht zij.

Hij verliet haar en toen hij uit het gezicht was verdwenen, deed Dorothea iets heel dwaas. Zij bracht het zakboek aan haar lippen! Dadelijk daarop begon zij den rug te naaien en terwijl zij dit deed, viel er een klein blaadje uit, waarop onwillekeurig haar oog viel. Zij las in zijn duidelijk handschrift: „N^o. zes, Crofton, een geval van erfelijke alcoholneiging, moet terstond ter hand worden genomen.”

Dorothea haalde diep adem. „En dat is het voor mijn vader bestemde gezelschap? O Gillis, gij hadt mij de zaak moeten toevertrouwen!”

Voor het overige van den morgen vertoefden haar gedachten veel bij Colonel Crofton en terwijl zij door het huis ging, om haar verschillende werkzaamheden in de huishouding te verrichten, vonden haar zusters haar zoo afgetrokken, dat Hilda haar haar stilzwijgen verweet. „Loopt gij te suffen over de oude Lady Veale en het bezoek dat zij van middag zal brengen?” vroeg zij. „Zal ik het vader meedeelen? Maar hij loopt het huis uit, als hij weet dat zij komt. Waar moet de verzoening plaats hebben, Doortje? Mij dunkt in de serre, tusschen de chrysanthemums; bloemen hebben een verzachtenden invloed.”

„Niet op vader,” zeide Dorothea met een kluchtig hoofdschudden. „Hij is nooit zoo uit zijn humeur als in de serre, hij zegt dat hij zich daar niet genoeg bewegen kan. Mij dunkt als zij hem overvalt, terwijl hij vreedzaam in zijn leunstoel zit te rooken, dat dit het rustigst zal zijn.”

„Het leven hangt bij ons aan elkaar van strijd en twist,” zeide Maggie op ontevreden toon, terwijl zij voor het venster naar den bladerloozen tuin stond te kijken. Dorothea wierp terloops een blik op haar en Hilda zeide, terwijl zij de kamer verliet met een lach: „Wij zouden zonder dat ook de oogenblikken van verzoening en vrede missen.”

„Wat scheelt er aan, Maggie?” vroeg Dorothea toen zij de donkere wolken op het gelaat harer zuster zag.

Maggie keerde zich ongeduldig tot haar. „Ik heb schoon genoeg van dit rustige, saaie, duffe leven. Hilda leeft meestal in de maan en tracht in al wat leelijk is wat moois te vinden. En gij!”

„En ik?” herhaalde Dorothea, half lachende maar met een bekommerde uitdrukking in haar oogen.

„O, gij zoekt uw vermaak in deugd en plicht en zulke dingen.”

Dorothea zweeg en Maggie vervolgde: „Wij zijn met ons drieën meisjes niet noodig thuis; ik zou voor mij zelf een nieuw spoor willen volgen. Gij zijt er mee tevreden hier zoo stilletjes voort te leven, en u door de oude Lady Veale de wet te laten stellen, maar ik zou . . .”

Maggie hield plotseling op, want de dienstbode kwam binnen om de tafel te dekken; daarna waren de zusters niet meer alleen dien dag, zoodat Maggie haar ontevredenheid opkroppen en haar tijd afwachten moest.

Na het tweede ontbijt reed Hilda haar vader naar de stad in hun dogcart, en ging Dorothea naar het dorp, om een paar afwezige Zondagschoolleeringen op te zoeken. Om vier uur kwam Lady Veale. Zij was in zeer opgewekte stemming en toen zij in de huiskamer werd gelaten, en Dorothea daar met een handwerk bij haar vader vond zitten, wist zij haar zelfbeheersching wel te bewaren.

Kapitein Morley was er ten zeerste door verrast en wierp met hoogroode kleur een toornigen blik op zijn dochter, maar Lady Veale klapte niet uit de school.

„Ik ben zeer goed in mijn humeur, kapitein Morley,” zeide zij. „Ik hoop het met u ook zoo is, maar wij moeten heusch leeren onze tong in toom te houden. Wel Dorothea, waar zijn nu uw bloemen?”

Kapitein Morley maakte even een eerbiedige buiging

en zeide: „Aanvaard mijn verontschuldigen, Mylady, voor eenig woord, dat in 't vuur van 't gesprek mij onbetamelijk mocht ontvallen zijn.”

Lady Veale beantwoordde zijn buiging met een vroolijke tinteling in de oogen.

„Wij zullen er niet meer over spreken. Wat voorbij is, is voorbij! Ik zie op het verleden maar liever niet terug. Wel Dorothea, voordat ik uw bloemen zie, wil ik u iets nieuws vertellen: Mevrouw Gestrengheid heeft Don Quichot bij zich te gast gehad.”

Lady Veale zinspeelde hier op haar schoondochter en Gillis Kemble; zij had op deze wijze een eigen gevonden bijnaam voor iedereen in het dorp.

„Zoo, heeft ze dat?” was Dorothea's onverschillig antwoord.

„En,” vervolgde de oude dame, haar hoofd met veel gewicht opheffende, „hij vertelde haar dat zijn zomerhuis verhuurd is aan Colonel Crofton.”

„Dat heb ik al gehoord,” zeide het meisje met een glimlach.

„Crofton — Crofton,” zeide kapitein Morley belangstellend. „Toch niet Dick Crofton van het 16e regiment der Lanciers?”

„Dezelfde,” zeide Lady Veale; „ik heb hem gekend toen hij een kleine jongen was; hij trouwde een slechte vrouw, die zijn ondergang werd; hij moest om haar uit den dienst gaan, en ik geloof, dat zij nu sinds tien jaar dood is.”

De kapitein knikte nadenkend.

„Dick was een goede kerel, wij waren steeds samen toen ik in de Middellandsche zee kruiste; wat ter wereld

beweegt hem om zich hier te komen nederzetten?"

„Nu," zeide Lady Veale, geheimzinnig knikkend, „dat zullen we te zijner tijd wel vernemen; ik heb echter mijn vermoedens."

„Brengt hij familie mede?" vroeg Dorothea.

„Een paar jaar geleden waren er twee kinderen; de hemel moge weten wat hij er mee uitgevoerd heeft. Don Quichot was zeer op zijn paardje toen ik hem zoeeven sprak, anders zou ik hem wel meer uitgevraagd hebben; ik raadde hem namelijk tot zijn bestwil en dat kon hij niet verdragen. „Kom niet op het Huis," zeide ik hem, „ga daar niet bij Lady Reginald aan tafel zitten, of gij raakt in opspraak en — ik zou u graag een betere vrouw gunnen als die stijve Puriteinsche." Hij zag mij aan en zijn oogen bevroren letterlijk terwijl hij dat deed; mannen hebben zulke vreemde gevoeligheden. Maar kom, ik moet weg, anders bederf ik het hier ook weer; men loopt hier in het dorp op eieren!"

Dorothea zuchtte toen zij vertrok; de oude Lady Veale bracht altijd een ontstemming in den dampkring en in de gemoederen. Waar zij ook kwam, als zij iets verkeerd kon zeggen dan deed zij het, niet uit onhandigheid, maar werkelijk om het genoegen van te plagen. Zij had in den grond een goedhartigen aard, maar haar tong was een onbedwingelijk kwaad en spaarde niemand, terwijl zij toch maar steeds niet begreep waarom de menschen om haar heen zoo kwalijknemend waren.

Toen Dorothea dien avond naar bed ging liep zij de kamer van Maggie op.

„Ik heb den geheelen dag verder aan u gedacht, Maggie; hoe is het wilt gij het huis uit?”

„Gij gaat altijd recht op uw doel af, Doortje,” zeide Maggie, die haar verlegenheid trachtte weg te lachen, toen zij den helderen onderzoekenden blik van haar zuster ontmoette. „Ik voel mij van daag — knorrig; ik voel, als gij mij verstaan kunt — den druk van vrouw te zijn. Ik hunker naar de vrijheid en onafhankelijkheid van den man. Vader zal ons nog als schoolkinderen behandelen als wij vijftig jaar zijn; ik voorzie een gebonden ouden dag en daartegen stijger ik. Morgen ziet ge mij weer met een glimlach bij mijn potten en pannen in de keuken, bezig om een nieuw schoteltje uit te vinden, of wel, geheel verdiept in de opmaak van mijn hoed. Koken en naaien, wat anders heeft een vrouw noodig om tevreden te zijn? Let maar niet op mijn uitbarstingen, zij beduiden niets.”

Daar was groote bitterheid in Maggie's woorden en Dorothea schudde glimlachend haar hoofd.

„Ik wilde dat ik u kon helpen! Wat zoudt ge eigenlijk willen doen of worden? Als wij maar een beetje rijker waren!”

„Dat is het!” riep Maggie zeer heftig. „Ik noem het een door en door onzinnige methode om ongehuwde vrouwen thuis te houden, zonder een stuiver te bezitten. Onze dienstboden zijn onafhankelijker dan wij; als ik maar kans zag ergens geld mee te verdienen, dan poetste ik de plaat.”

„Dwaas kind, waar zoudt ge heengaan?”

Maggie liet zich in een stoel vallen en zag Dorothea

aan met die ondeugende flikkering in de oogen, die een eigenaardigheid was van alle Morleys.

„Ik zou niet naar Londen gaan en mijn zuurverdiende spaarpenningen gaan verteren, om daarna in een zolderkamertje te verhongeren. Neen, ik zou gaan reizen, ik zou een klein gezelschap verstandige mannen en vrouwen bijeen zoeken, en samen alle hoekjes van Europa die nog niet bezocht zijn afreizen.”

„En dan een boek schrijven?”

„Ik denk er niet aan. Als we terug waren zouden wij een rondreis doen door de provinciën, om lezingen te houden over 'tgeen wij gezien hadden, om met het daarmee verdiende geld weer opnieuw naar vreemde landen te kunnen gaan. O zoo'n vrijheid! Dat zou eerst leven zijn.”

„En gelooft gij dat zulk een leven u zou voldoen?”

„Gaat ge preeken?”

„Neen, natuurlijk niet, maar ik zie niet in hoe gij de menschheid ook maar 't geringst tot nut kondet zijn, met al uw arbeid.”

„Dat verlang ik ook niet, hoewel ik hen door de kennis die ik zou verspreiden, goed zou doen.”

Dorothea zag een tijd lang droomerig voor zich en zeide toen: „Ik heb ook mijn droomen gedroomd; ik denk dat ieder jong meisje dat doet. Zeg niet dat gij de menschen geen goed wilt doen. Het leven is zoo iets groots, als wij het van het uitgangspunt van zijn Schepper bezien, en het is zoo klein van ons zelf uit beschouwd. Als ge eens denkt aan 't geen wij belijden te gelooven en hoe wij daar naar leven, dan worden wij diep beschaamd, is 't niet zoo?”

„Ik wist wel dat er een preek zou komen; ga voort!”
Dorothea's gelaat kleurde zich donker rood.

„Wij hebben het geneesmiddel voor alle nooden en kwalen dezer wereld in een enkel Boek vervat — en in ons eigen hart.”

„Dat is kras gezegd.”

„Gij weet dat het zoo is, en zie nu eens om u heen en in de wereld, hoe de menschen elkaar verdringen, bederven, voortgaande zonder hoop, zonder geloof, zonder God. Ge spreekt van kennis mee te deelen! Maak uw reis tot een zendingsreis, niet alleen in vreemde landen, maar in ieder dorp waar ge doortrekt. Wordt gelijk aan de zeventig discipelen die de Heer uitzond, ga de wereld door om gebroken harten te genezen, en verwoeste levens op te beuren; dan zal ik het uiterste doen wat in mijn vermogen is om u te helpen.”

„Lieve hemel,” zeide Maggie hare zuster aanziende, „ik geloof dat gij onder het masker van glimlachende voldaanheid een vurig enthousiasme verbergt. Wilt gij met mij mede gaan, en onze vrouwelijke prediker worden? Gij zoudt bij de laagste klasse zeker ingang vinden!” Maar Dorothea stond van haar stoel op.

„Lach mij vrij uit, zoo ge wilt,” zeide zij. „Gij en ik moeten echter berusten in onzen kleinen kring. Wij kunnen onze droomen droomen, maar wij mogen op onze omgeving niet smalen of schelden. Dat helpt ons zoo min als anderen. Goeden nacht!”

HOOFDSTUK IV.

Humphrey's gelegenheid.

Humphrey Morley zat in zijn gemakkelijken stoel bij den haard en hoewel een boek geopend op zijn knieën lag, las hij toch niet. Terwijl hij schijnbaar zoo rustig zijn pijp zat te rooken, vertoefden zijn gedachten niet bij den arbeid des daags, die achter hem lag, maar in 't verleden van lang vervlogen dagen. Hij was de oudste en de lieveling van zijn moeder geweest. Zij was een van die vrouwen die hun huishouding besturen naar Salomo's ideaal. Daar haar man zoo vaak en zoo lang afwezig was door zijn zeereizen, was het bij de kinderen een tweede natuur geworden, om bij hun moeder den raad en den troost te zoeken dien zij noodig hadden, en Humphrey, die van nature ernstig en bedachtzaam was, werd in allerlei kleine zaken haar vertrouweling. Hij verafgoode zijn moeder en toen de tijd aanbrak, dat hij haar terwille van zijn opleiding moest verlaten, ontstond er een geregelde briefwisseling tusschen die beiden, die hen met elkander in gemeenschap hield.

Het was de ernstige begeerte van den jongeling om predikant te worden en een bittere teleurstelling, beide voor moeder en zoon, toen kapitein Morley, op grond van de groote onkosten, zich verzette tegen de academische loopbaan. Toen Humphrey negentien jaar was, trok zijn vader zich uit den zeedienst terug en ging met zijn familie buiten wonen, op een klein buitentje, dat hij geërfd had, en daar hij omstreeks dienzelfden tijd een groot geldverlies leed, was bezuiniging zijn stokpaardje. Mogelijk was de wetenschap, dat zijn vrouw en zijn oudste zoon zoo innig aan elkander verbonden waren, een beproeving voor den jaloerschen kapitein, zeker is het in ieder geval, dat er gedurig botsing plaats had tusschen hem en zijn oudsten zoon, en toen hij voorstelde dat Humphrey naar zijn oom in Canada zou gaan, verzette de jongeling zelf zich met alle macht daartegen, en het was alleen op het aandringen zijner moeder, dat hij er in toestemde, maar de scheiding van haar maakte de verhouding tusschen hem en zijn vader niet beter. Mevrouw Morley deed hem uitgeleide tot Liverpool en haar laatste woorden waren: „Ik weet, mijn zoon, dat gij mij niet teleur zult stellen; iedere arbeid is een eer in Gods oogen, al hebt gij niet den wensch van uw hart verkregen om het Woord Gods te verkondigen; laat uw leven een levende prediking aan anderen zijn, „Wiens gij zijt en Wien gij dient.” Gij zult daar gindse venveel gelegenheid hebben als tehuis, om van uw Meester te getuigen. Schrijf ons dikwijls en bedenk, dat gij een gedeelte van uw moeders hart met u neemt —.”

Humphrey zeilde weg en wierp zich inderdaad met allen ijver op het landbouwbedrijf, ook al had dit werk zijn liefde niet. Na drie jaren trof hem echter een vreeselijke slag, in het overlijden zijner moeder.

Mevrouw Morley werd plotseling aangetast door influenza en was heengegaan, eer de omstanders zich recht bewust waren, dat zij ziek was. Voor Humphrey, alleen als hij was in de wildernis, was deze smart verpletterend. Had hij een deel van het hart zijner moeder meegenomen, zeker ging ook een deel van het zijne met haar mee in het graf. Na een jaar van rouwdragen werd hij echter vertroost, doordat hij de liefde had gewonnen van een lief jong meisje, dochter van zijn buurman, en twee jaar lang smaakte Humphrey al de liefelikheden van het huwelijksleven. Toen kwamen de dagen van tegenspoed: eerst een slecht oogstjaar, toen de ziekte onder zijn vee, daarna de korte maar vreeselijke tragedie, waarin hij zijn vrouw en kind verloor. Hij verliet haar in de beste gezondheid, en ging naar de naastbijzijnde stad, vier uur verwijderd van zijn woonplaats, voor zijn zaken. Daar werd hij een paar dagen opgehouden en kwam terug om moeder en kind aangetast te vinden door hevige besmettelijke koortsen, die zij opgedaan hadden door de gastvrijheid, die zij aan kranke naburen bewezen hadden. De dienstboden waren, uit vrees voor de besmetting, weggevlucht en gedurende vier en twintig uur had zijn zieke jonge vrouw zonder voedsel of lafenis gelegen. Er was geen dokter bij de hand en Humphrey durfde de zieken niet verlaten om hulp te gaan zoeken.

Hij zond een zijner buitenarbeiders uit, maar eer de dokter kwam, was het kind al gestorven en blies zijn vrouw den laatsten adem uit. In die donkere dagen van hooggaand leed, met niemand bij zich om zijn hart eens uit te storten, leed Humphrey's geloof schipbreuk. Hij scheen naar lichaam en ziel verdoofd en zijn boerderij was hem geheel onverschillig geworden. Toen zijn vader hem een paar maanden later het voorstel deed, om tehuis de boerderij te komen besturen, verkocht Humphrey al zijn land en zijn vee, en keerde hij den rug toe aan al wat tot hiertoe zijn trots en zijn glorie was geweest. Hij kwam tehuis en vond zijn vader ouder, onredelijker en heftiger, dan hij bij het leven zijner moeder geweest was. Zijn zusters, die hij als schoolkinderen verlaten had, waren thans voor hem geheel onbekende menschen. Dorothea herinnerde hem het meest aan zijn moeder en deze was het ook, die zeker invloed op hem zou hebben gekregen, indien zij in zijn nabijheid had kunnen zijn in zijn donkerste uren. Humphrey was van een bepaald huiselijke natuur, hij had zijn eigen haard lief en de tegenwoordigheid eener vrouw zou zijn redding geweest zijn. Thans echter werkte hij hard gedurende den ganschen dag, en des avonds verdoofde hij zijn somberheid en gevoel van eenzaamheid door zijn drinken. Wanneer hij koud en moede door de velden ging, betrapte hij zich zelf gedurig, dat hij hunkerde naar het bedwelvende glas van den avond, en zoo werd zijn geweten tot zwijgen gebracht en zijn beste gevoelens onderdrukt, door den noodlottigen invloed van den alkohol.

De herinneringen uit het verleden waren zeer levendig dezen avond. Hij zag zichzelf weder als een ernstige, geestdriftige jongen en hij mompelde in toornige bitterheid: „Waarom ben ik ook belemmerd bij elken stap van mijn leven? Wat was er in mij, dat zulk een haat van den Almachtige op mij nederdaalde, terwijl ik al het mogelijke deed om Hem te behagen. Ik ben zoo goed begonnen, en nu op het hoogtepunt van mijn leven ben ik een mislukkeling. Alles is mij ontnomen. Ik heb geen hoop, geen levensdoel, geen enkele prikkel in mijn ellendig leven, en ik werk voor een, die mij alleen scheldwoorden en beleedigen te geven heeft. O, kwam er maar een eind aan!”

„Goeden avond, Humphrey, ik dacht wel dat ik je nu thuis zou vinden?”

De opgewekte toon van Gillis Kemble wekte hem op, maar hij gaf hem niettemin een zeer stuursch welkom. Gillis scheen dat niet op te merken, maar viel met de deur in huis, omtrent hetgeen hij te zeggen had.

„Ik heb uw hulp noodig, Humphrey, gij zijt de eenige man tot wien ik kan gaan; wilt gij eens aandachtig naar mij luisteren?”

„Ik heb niet veel hulp te geven, hoor!” zeide Humphrey, doodkalm rookwolken blazende uit zijn sigaar.

„Waarover handelt het? Iets aangaande den landbouw?”

„Ik wilde dat gij eerst eens luisterde naar een geschiedenis. Neen, dank u — ik drink niets.

Zijt gij verwonderd dat ik er zoo tegen heb? Maar ik heb iets van ellende en verwoesting, door den drank

teweeg gebracht, gezien. Ik ben op kostschool geweest met een jongen, die zich later in den Egyptischen krijgstoct zeer heeft onderscheiden. Ik zal u zijn naam noemen: Richard Crofton. Hij was al groot toen ik nog een kleine jongen was, maar hij was mijn held, mijn ideaal van een eerlijk, oprecht, beleefd en kranig man. Sedert zag ik hem in geen jaren, maar ik hoorde toch van hem. Hij trouwde met een nicht van Lord Kendall, een tenger en allerliefst uitziend meisje, maar voor dat één jaar verstreken was, bemerkte hij tot zijn doodelijken schrik, dat zij aan den drank was. Hij beproefde elk middel dat binnen zijn bereik was om haar te genezen, maar het was een hopelooze strijd, en onder het teere uiterlijk verbergde zij een ijzeren wil. Zij weigerde hem te verlaten en haar tegenwoordigheid in de Cavalerie-kazerne, en de tooneelen die daar gedurig voorvielen, brachten zooveel schandaal in zijn regiment, dat, toen hem de rang van kolonel en de zorg voor zijn troepen werden aangeboden, hij zich genoodzaakt gevoelde om zijn onslag uit den dienst in te dienen. Ongelukkig had hij twee kleine kinderen, tweelingen — en deze waren een voortdurenden twist-appel tusschen hem en zijn vrouw. Hij wilde hen aan haar invloed onttrekken, zij was even vast besloten om ze bij zich te houden. Ten laatste ontvluchtte zij hem en nam de kinderen met zich, en gedurende acht maanden kon hij ondanks alle navorschingen geen spoor van hen ontdekken. Eindelijk werden zij schier uitgehongerd in Londen gevonden, terwijl de vrouw stervend was aan een aanval van delirium tremens. Hij

bracht haar naar zijn huis terug, waar zij stierf."

"Hij was een dwaas," zeide Humphrey kortaf. „Zulk een vrouw behoorde in een krankzinnigengesticht thuis."

"Wij mogen zoo denken, hij dacht er anders over, ofschoon zij zijn leven verwoestte. Hij had ontslag genomen, een maand voor dat zijn regiment tot actieven dienst werd geroepen, en gij weet wat dat beteekent voor een flink soldaat. Nu, ik zal mijn verhaal wat bekorten. Zijn zuster kwam toen een tijdlang zijn huishouden besturen en nam toen ook de opvoeding der kinderen ter hand. Toen scheen het of zijn leven weer zou opbloeien; de jongen groeide op, als zijns vaders sprekend evenbeeld, en leerde uitstekend op de militaire school. Ik behoef u wel niet te zeggen dat de vader de wijnflesch van zijn tafel had gebannen, maar toch waren zeven maanden op de militaire school genoeg, om den knaap tot ongeluk te brengen. Hoe het begon kon niemand zeggen, maar in het begin van dit jaar werd hij van de school verwijderd, wegens aanhoudende dronkenschap. Ik ontmoette Dick Crofton in Londen en kan u zeggen dat hij een gebroken man is."

Humphrey deed een schor geluid van medegevoel hooren en schoof onrustig op zijn stoel. „Waar wilt gij heen?" zeide hij, „spreek op, man!"

Een oogenblik aarzelde Gillis, toen zag hij Humphrey vast in 't gelaat, een gelaat dat schoon geweest was en nog was, ofschoon de oogen hun open helderheid schier verloren hadden.

"Het schijnt een moeielijk geval," zeide Gillis, „en ik vond zijn vader eenvoudig hopeloos over hem; hij

sprak er over hem naar Australië te laten gaan, maar gij weet wat dat beteekent. Ik ben zelfs een paar landverhuizersschepen gaan zien, maar ik heb Crofton gezegd, dat hij eerder en liever zijn graf moest delven dan dit te doen. De jongen is nog niet te ver heen, Humphrey, 't is zoo'n aardige, vroolijke, jonge man, hij heeft slechts zorgvuldige leiding noodig om gered te worden. Wel, ik zal kort zijn; ik heb mijn paviljoen aan Crofton verhuurd en hij brengt zijn beide kinderen hier mede, nu is mijn voorstel dat gij den jongen Aubrey onder uw leiding neemt om hem voor zijn vijand te bewaren."

„Ik?" Humphrey sprong op uit zijn stoel en ging eenige malen gejaagd het vertrek op en neer, daarna keerde hij zich heftig tot Gillis en vroeg: „Zijt gij hier gekomen om den draak met mij te steken? Hoe denkt gij dat wij onze avonden zullen doorbrengen? Mij tot voogd te willen maken van een jongen drinkslaaf, zijt gij krankzinnig of drijft ge den spot?"

„Geen van beiden!"

Gillis stond op en zag hem met zijn gevoelvolle oogen ernstig aan.

„Luister eens goed, Humphrey. Wij hebben elkaar van kind af gekend. Gij en uw onvergetelijke moeder hebt, toen ik een knaap was, iets in mijn leven gebracht, dat ik Goddank nimmer heb verloren! En als ik nu op u zie, dan verwonder ik mij. Kerel, gij hebt toch een wil, gij hebt nog dat verzwakt, verslapt stadium niet bereikt, wanneer een pijp en een gemakkelijke stoel alles zijn wat men begeert. Ik weet dat ge veel

verdriet gehad hebt, maar men is geen man als men zijn verdriet zóó zijn leven laat overheerschen, dat zijn ziel daarmee ondergaat. Gij verdooft uzelf welbewust, terwijl de wereld en uw werk en uw God uw hulp en medewerking noodig hebben. Nu kan ik u hier een kans aanbieden om uzelf wakker te schudden. Gij kunt de hand toesteken om een medemens van gewissen ondergang te redden. Ik geloof vast dat een goed gezond buitenleven in 't gezelschap van een krachtig en bekwaam man, die zichzelf het genoeg van zijn fleesch wil ontzeggen, ter wille van een jongeling die aan zijn hoede is toevertrouwd — ik geloof vast, verzeker ik u dat dit de redding van Aubrey Crofton zal zijn. De jongen is nu ontnuchterd en ziet het gevaar dat op hem loert, het was zijn eigen denkbeeld om op het land te gaan wonen en zich op den landbouw toe te leggen. Crofton vroeg mij of ik iemand wist die hem zou willen opleiden en ik dacht aan u.”

„Gij hadt aan geen slechter voogd voor hem kunnen denken.”

„Dat hebt gij niet te beslissen; Humphrey, gij hebt de macht in u om hem te redden, ge kunt hem ook in het verderf storten. Ik ken u echter te goed om niet hiervan verzekerd te zijn, dat gij de taak niet op u zult nemen, tenzij het uw vast voornemen is om iedere zenuw en spier in te spannen, ten einde hem van den ondergang te bewaren. Wilt gij het doen, Humphrey?”

Humphrey liep nog altijd de kamer op en neer, maar de korst zijner sombere onverschilligheid begon te breken. Hij keerde terug tot de gedachten die hem voor de

komst van Gillis hadden beziggehouden: „Geen hoop, geen eindpaal, geen doel voor zijn ellendig leven.” Het was de eerste maal in zijn leven dat hij zijn eigen schipbreuk erkende, was dit het antwoord op deze erkenenis! Werd hem nog eenmaal een kans gegeven, om te bewijzen dat hij anders kon? Gillis wist zeer wel dat Humphrey een man was, die voor een ander zou aandurven wat hij nooit voor zich zelf zou doen. De geschiedenis van den knaap, die buiten zijn schuld een zondige zwakheid had geërfd, trof hem diep en daarop dacht hij met schaamte aan de voorrechten die hij in zijn jeugd genoten had, door zijn moeder. Indien zij nu op hem kon neder zien, zou zij hem dan niet met al de liefde harer ziel opwekken, om het verleden goed te maken, door een ander de reddende hand toe te steken. Maar Humphrey was geen man van de spoedige daad en Gillis sloeg hem met groote spanning gade.

„Ik zal er over denken,” zeide hij kortaf. „Hoeveel tijd kunt gij mij geven?”

„Ik kom morgen omstreeks denzelfden tijd terug.” Gillis was verstandig genoeg om niets meer te zeggen, en nam dus zwijgend afscheid.

Humphrey liep tot na middernacht in zijn kamer op en neer en zag toen naar zijn whiskeyflesch. Toen stootte hij met driftig gebaar het venster open, en wierp de flesch met kracht tegen een steenen muur aan; toen hij het gerinkel van gebroken glas hoorde, grimlachte hij in zichzelf met een somber gelaat. „Gillis is een beste kerel! Geen woord heeft hij gezegd van mijn stelselmatige dronkenschap, avond aan

avond. Ik verwacht wel dat het een heele strijd zal zijn om er af te blijven. Wat heeft dat goed een geweldige macht over mij gekregen in zulk een korten tijd. Nu — ik zal den jongen helpen om zijn strijd te strijden, en als wij de overwinning niet behalen, dan zal het toch niet zijn omdat wij ons best niet gedaan hebben!”

Den volgenden avond reed Gillis Kemble van Wither-ton huiswaarts, en hield zijn paard bij den teugel, op de hoogte van een heuvel, vanwaar hij het geheele landschap kon overzien. In de verte zag hij de groene muren van zijn eigen woning en de rood geschilderde muren van kapitein Morleys boerderij. „Het is een waagstuk,” zeide hij halfvloed, „maar met Gods hulp kan het beiden redden.”

Op dat oogenblik kwam een gedaante te voorschijn van onder de pijnboomen en ging recht op hem af, het was Dorothea.

„Ik was bevreesd den luistervink te zullen spelen, als ik langer een ongeziene toehoorder bleef,” zeide zij met iets guitigs in de oogen. „Ik wist niet, dat gij wel in u zelf hardop praatte, Gillis.”

Het gansche wezen van den jongen man veranderde toen hij haar zag; de bekommerde oogen kregen een opgewekte uitdrukking toen hij haar aansprak. „Mag ik vragen wat gij hier uitvoert op zulk een laat uur?” vroeg hij.

„Ik ben weggelopen,” beled Dorothea, met een kluchtige uitdrukking op 't gelaat. „Dat doe ik wel eens meer, als het mij thuis te veel wordt, dan ga ik hier heen om in het rond te kunnen zien en dat doet mij altijd goed. Ik word altijd weer kalm, als ik op

zie naar den sterrenhemel, in zijn grootheid en oneindigheid; ik voel me nu al veel beter, en ga naar huis."

"Laat de kuur dan niet bijna, maar geheel uitwerken," zeide Gillis glimlachende en voegde er op ernstigen toon bij: „blijf nog even, ik heb al verlangd u te spreken, ik heb Humphrey namelijk aangeraden om een leerling op de boerderij te nemen, en wilde u vragen er hem mede toe aan te sporen."

"O, wat een uitnemend plan is dat, dat is juist iets geschikts voor Humphrey; hij kan zoo goed omgaan met jonge menschen en het zal hem het gezelschap en de afleiding geven die hij behoeft. Hoe zijt gij op die gedachte gekomen; hebt gij al eenig uitzicht op zulk een leerling?"

"Ja zeker, maar spreek er nog met niemand over, want er is nog niets vast afgesproken. Het is de zoon van Colonel Crofton."

"Oh!" zeide Dorothea, op een gansch anderen toon, en voegde er na een oogenblik van stilzwijgen bij: „ik hoop, dat hij niet naar zijn vader aardt?"

"Ik wou maar dat dit waar was!"

Dorothea zette groote oogen op en zeide toen, langzaam: „Het komt mij voor dat gij mij beter hadt kunnen vertrouwen laatst. Gij hebt mij toen niet gezegd dat deze Colonel Crofton, een — een —."

"Nu, wat dan?"

"Een dronkaard was!" stootte Dorothea uit.

Gillis zag haar aan met een flauwen glimlach. „Heeft hij daarom minder uw sympathie? Maar Dorothea, het

is de zoon dien ik begeer te redden, laat mij u alles eens vertellen."

Hij herhaalde toen zoo snel mogelijk wat hij aan Humphrey verteld had, maar Dorothea bleef ontsteld zien. „Zijt gij wel bij uw verstand, en wilt ge dan zulk een jongen onder Humphrey's invloed brengen?"

„Ja, want ik heb meer geloof in uw broeder dan gij schijnt te hebben. Het kan een prachtige hulp voor hem zijn."

Dorothea zag neder in het dal en streelde den hals van zijn paard.

„Het is een groot waagstuk; ik weet niet wat ik er van zeggen moet. Wat zou Colonel Crofton er van zeggen? Gij kunt het toch niet doen zonder hem in te lichten. Dat moet ge doen, Gillis." En toen Gillis eerbiedig naar haar zag, vervolgde zij: „Als er eens iets gebeurde, denkt gij dat zijn vader het u ooit zou kunnen vergeven?"

Gillis antwoordde niet. Toen deed zij een stap nader en legde haar hand even op zijn arm: „Denk niet, dat ik de uitvoering van dit plan niet heerlijk zou vinden, het komt mij voor als een geopende deur tot redding van Humphrey, want ik weet, dat een nieuw levensdoel hem weer op zal beuren. Maar Colonel Crofton moet zijn zwak kennen en moet dus zelf beslissen. Ik moet naar huis, want het wordt donker. Natuurlijk zal ik alles wat gij mij verteld hebt als een geheim beschouwen en — Gillis, wees niet boos op mij!"

Gillis nam haar beide handen in de zijne: „Boos op

u? Wie zou dat kunnen zijn? Ik wilde, dat ge altijd bij mij waart, om mij goeden raad te geven."

De hartstochtelijke toon verschrikte Dorothea; snel trok zij haar hand terug en snelde weg, terwijl Gillis haar nazag en bij zichzelf een: „God zegene u!" sprak.

HOOFDSTUK V.

Een ontmoeting.

Het was een stormachtige namiddag in November, de regen kletterde tegen de ruiten en de drie zusters op Margaretha-Hoeve wenschten elkaar geluk, omdat ze thuis konden blijven in hun gezellige huiskamer.

„Ik wilde wel dat vader nu thuis was,” zeide Dorothea, „ik begrijp niet wat hem bezield heeft om in zulk weder uit te gaan.”

„Hij heeft gewacht tot het iets bedaard was,” zeide Maggie, „maar hij brandde van verlangen om Humphrey te gaan vertellen, dat de koe, die hij verleden week verkocht heeft, tien dagen later dood was. Ik geloof dat het vader altijd groot genoeg doet, als hij op Humphrey iets kan aanmerken.”

„Dat nieuwtje had wel kunnen wachten,” zeide Dorothea. „Boer Alders is een akelige oude man en ik kan mij best voorstellen, wat een drukte hij er over gemaakt heeft tegen vader.”

Dorothea keek dit zeggende naar buiten en riep tegelijkertijd uit: „Daar komt zoowaar Lady Veale aan, zij moet doornat zijn. Hoe dwaas van haar, zoo oud als zij is!”

Dorothea haastte zich naar de voordeur om de oude dame tegemoet te gaan, en na veel drukte en gepraat in de vestibule, trad Lady Veale voldaan en welgemoed de kamer in, waar de meisjes zaten.

„Waar is de strijdlustige Charles?” vroeg zij.

„Vader is uit!” zeide Hilda, die haar boek neerlegde en naar voren kwam. „Maar Lady Veale, gij hebt bepaald iemand noodig, die toezicht op u houdt; heeft uw kamenier zich niet verzet tegen uw uitgaan bij zulk weder?”

„Zij zou onmiddellijk haar ontslag krijgen, als zij zoo iets probeerde,” zeide de oude dame, zich gemakkelijk bij het vuur neervleidend. „Ja, wij oude menschen storen ons niet aan het weder, de jongen sluiten zich er voor op. Ik weet ook dat uw vader uit is, want ik ontmoette hem een half uur geleden, maar ik dacht dat hij nu wel terug zou zijn. Wel, lieve meisjes, ik heb ons dorpspubliek weer eens flink de ooren gewasschen. Ik was er achter gekomen dat Mevrouw Gestrengheid gasten verwachtte heden, en nu heb ik uitgevorsch, dat de geduchte Colonel Crofton met zoon en dochter daar allen genoodigd waren. Dick Crofton is mijn oude vriend, moet ge weten. Het spreekt van zelf dat mijn oude Adam geprikkeld werd, toen ik bemerkte, dat ik zoo voorbij gezien was;” de oude dame hapte naar adem door het snelle praten,

en Maggie zeide, terwijl ze haar een kopje thee overreikte: „Vertel ons eens hoe zij er uit zien; wij branden van nieuwsgierigheid om hen te zien, zij waren Zondag niet in de kerk, ik denk dat de kerk van Neldon dichterbij is!”

„Natuurlijk is die dichterbij, kindlief, ik begrijp, daarom ook heelemaal niet waarom Don Quichot Gillis Kemble altijd bij ons kerkt, wij hebben zijn tegenwoordigheid noch zijn raadgevingen noodig op Zondag. Nu — waar was ik ook weer? O ja, de Croftons; nu Dick Crofton is een groote, domme, overnauwgezette man, die zich gemakkelijk laat beet nemen. Hij is al heel vroeg grijs geworden en stil ook. Zijn dochter is een aardig kind, zij en haar broeder gelijken op elkaar als twee druppelen water — zij zijn ook tweelingen; het meisje is levendiger maar de jongen heeft liever voorkomen. Hij en ik werden groote vrienden toen wij elkaar ontmoetten en toen vertelde hij mij een verbazend nieuwtje, namelijk, dat hij het boerderijbedrijf ging leeren bij uw broeder — Grompot, zooals ik hem altijd noem. Nu biecht eens op, is het nieuws voor u? Waarom hebt gij het voor mij stil gehouden?”

Hilda en Maggie gaven hun verrassing te kennen. Dorothea zweeg echter en het was op haar dat Lady Veale thans haar levendige oogen richtte.

„Is dat uw werk, Juffrouw Vredemaakster? Gij ziet schuldig.”

„Ik heb er over hooren spreken,” zeide Dorothea rustig, „maar ik wist niet dat het al bepaald was.”

„Nu, 't is te hopen van niet, want ik keur het ten

zeerste af, en ik heb ook gezegd aan Colonel Crofton, als hij maar het eerst bij mij gekomen was, dan zou ik hem ingelicht hebben. Ik heb hem nu maar ronduit gezegd dat Grompot de laatste man is die een jongen man kan opleiden. Ik hoor van uw goeden vader altijd hoe slecht hij de zaken behartigt en bovendien heb ik gehoord — en ik vrees dat het maar al te waar is — en ik heb u er voor gewaarschuwd, Dorothea — dat hij 's avonds dikwijls bedwelmd is; hij zit zoo lang bij zijn whiskeyflesch. Nu flikker maar niet zoo met uw oogen! Ik heb aan Dick Crofton gezegd, dat het mij spijten zou als Reggie onder zijn hoede kwam en ik zeide hem ook waarom. Tusschen twee haakjes: zij bedankten alle drie voor wijn, toen zij bij mij waren! Ik onderstel dat die ellendige vrouw van Dick hen een afschuw er van gegeven heeft door haar misbruik. Ja, ik heb hen ingelicht omtrent dit euvel van uw broeder; het was mijn dure plicht.” Hier hield Lady Veale stil en zag uitdagend rond. De beide jongeren waren als verstomd, maar Dorothea sprak bleek van woede: „En is het daarvoor dat gij u van avond naar buiten gewaagd hebt, om ons te vertellen dat gij den goeden naam van onzen broeder hebt bedorven — en hem zwart hebt gemaakt bij een vreemdeling, die niet weet in wat voor babbelnest hij hier gekomen is!”

Lady Veale ging rechtop zitten en haar oogen flikkerden onheilspellend. „Uw broeder,” zeide zij, „is geen aanwinst geweest voor onzen kring, en als een man de eerste vrouw in een gemeente met zulk een stelselmatige onbeleefdheid en onverschilligheid voorbijgaat, als

uw broeder gedaan heeft en als hij inplaats van zich onder jongelui te bewegen, zich opsluit en zich tehuis dronken drinkt, dan moet men niet van mij verwachten, dat ik een oud vriend zal aanraden diens zoon onder zijn hoede te stellen. En ik vind, dat ik van dit plan op de hoogte had moeten zijn."

Dorothea had intusschen haar zelfbeheersching verloren. „Er is engelengeduld toe noodig om het kwaad te herstellen, dat gij heden hebt aangericht, Lady Veale," zeide zij, en verliet driftig de kamer.

De oude Lady Veale wierp het hoofd in den nek en zeide tot de beide anderen: „Dorothea schijnt haar vaders humeur te hebben geërfd en zij komt zeer tekort aan beleefdheid! Zeg als hij tehuis komt aan uw vader, dat mijn belangstelling in een jongen knaap mij beleedigen op den hals heeft gehaald van zijn onberispelijke dochter. Maar het gaat zoo in de wereld, als men anderen tracht goed te doen, haalt men den vloek op eigen hoofd."

Met deze heftige verklaring vertrok Lady Veale en liet de beide meisjes in stomme verbazing achter. „Als het waar is van Humphrey," zeide Maggie, „en ik meen aan Dorothea's gezicht te zien dat het waar is, dan beklaag ik Humphrey als vader het hoort," en Maggie's medelijden was niet zonder reden.

Humphrey Morley had een vermoeienden dag gehad; hij was een heel eind ver te paard geweest naar een naburige boerderij; hier had hij standvastig voor de aangeboden gastvrijheid bedankt en ging nu naar huis tegen den fellen Oostenwind op. Hij durfde zich niet

bekennen, hoe de gedachte aan den avond in zijn eigen kamer en den verhittenden drank hem menigen moeieliijken dag had doorgeholpen, maar thans voelde hij zijn moed en opgewektheid meer verminderen bij de gedachte aan een eenzamen avond. Hij worstelde echter om daarover heen te komen en dacht aan den jongen man, dien hij wilde redden.

Tot op zijn beenderen toe koud, trad hij zijn huis binnen en toen hij zijn studeerkamer binnenkwam, had zijn huishoudster een knetterend vuur aangelegd en de whiskeyflesch met het glas op de tafel gezet. De gewoonte deed hem schier onbewust naar de flesch grijpen en toen, bij de herinnering, wierp hij deze met heftigheid op de tafel en verliet het vertrek. Bij de deur overviel de verzoeking hem opnieuw, maar zijn beter ik overwon. „Ik zal regelrecht naar de meisjes gaan en mijn avond bij hen doorbrengen. Ware Dorothea bij mij geweest, het zou nooit zoover gekomen zijn,” en naar buiten snelde hij, ondanks wind en weer, de tanden op elkaar geklemd en nu en dan herhalend: „ik zal vanavond geen mond zetten aan dat akelige vocht.” En toen, bij den ingang van het dorp, ontmoette hij zijn vader.

Kapitein Morley was in een van zijn slechtste stemmingen; zijn paraplu was door den wind juist binnenstbuiten gekeerd; hij had een pachter ontmoet, met wien hij vroeger woorden had gehad en die was hem zonder groeten voorbijgegaan, en bovendien spookten de kwaadstokende woordén van Lady Veale hem door het hoofd.

„Zijt gij dat Humphrey?” bulderde hij, toen zij in het schemerduister bijna tegen elkaar aanbotsten. „Gaat gij weer naar de dorpsheberg, om u als een beest aan te stellen? Het is wel prettig voor een vader, van zijn oudsten zoon te hooren vertellen, dat hij zich bedrinkt en een klad brengt op zijn eerlijken naam! Wij hebben ook onze gebreken gehad, heel ons voorgeslacht, wij zijn geen familie van heiligen, noch van brave Hendriken, maar dit kan ik u zeggen, mijnheer, in drie geslachten ten minste is geen dronkaard vermeld, in ons familieregister. Heb ik u daarom uit Canada teruggeroepen? Is het mijn geld, dat bij u door 't keelgat gaat? Hoe lang heeft dit al plaats gehad? En wat is dat nu voor plan, dat gij nu in uw hoofd hebt? Zijt gij een man, om een jongeling standvastig te leeren zijn en voor den landbouw op te leiden? Weet ge wel, dat gij spot en hoon over ons allen zult brengen? Is dit niet een bewijs te meer, dat gij mijn boerderij niet goed bestuurt, als gij uw ledige zakken wilt vullen, met het geld van goedgeloofige menschen?”

Humphrey had in stilte toegeluisterd tot hiertoe. Thans echter was de maat vol en hij barstte uit: „Gij kunt uw boerderij voortaan zelf behartigen, want ik verdraag zulk een belediging niet langer. Zoodra ik de beetwortels binnen heb gehaald, vertrek ik en dan moet ge maar zien wat er van wordt.”

Dit zeggende keerde hij zich om en ging met groote schreden naar zijn boerderij met het vaste voornemen de whiskeyflesch ter hand te nemen en alle goede voornemens te laten varen. Vóór hij echter den nood-

lottigen stap had gedaan, juist toen hij zijn hek wilde doorgaan vernam zijn onrustig oor haastige schreden en klonk een stem: „Is daar iemand, ben jij het Aubrey?”

„Neen,” zeide Humphrey zich omkeerend, „ik ben tot mijn spijt niet Aubrey, maar kan ik u helpen om hem te zoeken?”

De spreekster kwam haastig naar voren. „Ik, ik vraag u vergeving, ik zoek naar mijn broeder. Wij hadden afgesproken elkaar reeds een uur geleden te zullen ontmoeten bij de school; spreek ik met mijnheer Morley?”

„Jawel, die ben ik!” zeide Humphrey, die zijn best deed om de eigenares der welluidende stem te zien. „Kan ik u niet naar huis geleiden, het is al zoo donker. Zijt gij van Witherton hierheen gewandeld of gereden?”

„O neen, wij waren op het landgoed van Mijnheer Kemble, mijn vader is Colonel Crofton.”

„O zoo!” zeide Humphrey langzaam. „Willen wij dan maar goede vrienden zijn, Juffrouw Crofton, daar wij nu elkanders namen kennen.”

„Ik ben van harte bereid,” zeide het meisje met een zachten lach, „want gij wilt immers de vriend van mijn broeder zijn?”

Haar woorden eindigden in een zucht en Humphrey stond besluiteloos voor haar, toen voegde zij er haastig bij: „ik ben op den zoek van Aubrey, vader is vreeselijk verkouden en ik ben zoo bang dat hij toch uit zal gaan om hem te zoeken. Acht u het mogelijk dat hij in het dorp is mijnheer Morley — en — in — de herberg?” Haar stem was eerst aarzelend en eindigde toen in een snik en Humphrey was terstond besloten

en zeide vastberaden: „ik zal hem wel zoeken en opsporen, laat mij u nu eerst thuis brengen, het is geen weer voor u om uit te zijn.”

Een oogenblik aarzelde het meisje, toen keerde zij zich om. „Ik wil graag weer naar huis, om bij vader te zijn,” zeide zij eenvoudig, „en aan uw stem hoor ik dat gij hem terug zult brengen.”

Het was ongeveer een kwartier gaans naar het paviljoen en Humphrey drong alle gedachten aan zichzelf terug, om zijn jonge gezellin wat afleiding te bezorgen. Hij praatte over plaatselijke toestanden van allerlei aard en zij antwoordde opgewekt. Later leerde Humphrey verstaan, dat de opgewekte vroolijkheid met moeite was aangeleerd om innerlijken angst en vreeze te verbergen.

Bij de deur harer woning gekomen, stak zij haar begeleider de hand toe. „Ik dank u, mijnheer Morley, en ik dank u vooral voor de moeite die gij nu gaat doen.”

Toen zij hem op de stoep aanzag, terwijl de olielamp uit het voorhuis haar gelaat bescheen, zag Humphrey een wit gezichtje, omlijst met donkere krullen en een paar heldere, droevige oogen met lange wimpers en een fijn geestig mondje, waarom thans zooveel bezorgdheid speelde, dat het Humphrey een steek door 't hart gaf.

„En die jongen,” zoo was de gedachte die door hem heen ging, „overschaduwet haar jonge leven en breekt haar 't hart, door toe te geven aan dat waarvoor ik van avond weer ben bewaard gebleven. Wel, de knaap is mij nu al een redding geweest.”

Hij drukte haar kleine hand en zeide: „Houd moed, ik hoop hem u heel spoedig thuis te brengen.”

En toen haastte hij zich weg, terwijl Alma Crofton met een zucht van verlichting de deur van haar huis opende, en na zich ontdaan te hebben van haar natten mantel, naar haar vaders vertrekken spoedde.

Colonel Crofton was een eerwaardig grijsaard, die met een plaid om zich heen bij het vuur zat. Hij keerde haastig het hoofd om, toen hij haar hoorde.

„Zijt gij terug kind? Is Aubrey met u meegekomen?”

„Neen vader!” Zij zeide dit echter op zulk een opgewekten toon dat haar vader opzag. „Ik vond hem niet, maar ik ontmoette den heer Morley en hij heeft er op aangedrongen dat ik naar huis zou gaan. Hij is hem nu zelf gaan opsporen; en vader, hij is een man dien men kan vertrouwen, dat hoorde ik aan zijn stem.”

De Colonel glimlachte en schudde het hoofd, zeggende : „jij klein heethoofdje, wie ter wereld vertrouwt gij niet? Ik zou wel eens willen weten wat die man van mij gedacht heeft, dat ik u's avonds laat laat rondzwerven. Dat moet ge niet meer doen, mijn kind.”

„Het is nog niet laat, vader, en ik hoopte Aubrey te ontmoeten, maar wij kunnen toch niet altijd achter hem aanloopen.”

Haar vader zuchtte en zeide : „Ik verlang den jongen Morley te ontmoeten, ik ben zeer bezorgd geworden Alma, sedert Lady Veale over hem gesproken heeft. Het was maar goed dat Gillis Kemble geheel open kaart met mij gespeeld heeft; ik zou het hem anders nooit vergeven hebben.”

„Vraag hem binnen te komen, vader, als hij Aubrey terug brengt; ik geloof zeker dat gij hem goed zult

vinden. Ik — ik kan niet gelooven, dat hij slecht of zwak is.”

„Dat geloof ik ook niet?” riep de Colonel levendig.

„Als ik niet zoo groot vertrouwen had gehad in Gillis Kemble dan zou ik nooit op zijn voorstel zijn ingegaan. Maar hij kent hem en zijn woord is mij voldoende.”

HOOFDSTUK VI.

Dorothea's lijfspreuk.

Humphrey stond voor de dorpskerk en overlegde wat te doen. Hij hoorde stemmen naar buiten doordringen en herkende de stem van den jongen schoolmeester, die maar al te graag zijn avonden daar doorbracht. Ook hoorde hij een andere, nog jonge maar hem onbekende stem, en hij twijfelde niet wien zij toebehoorde. Juist kwam een dorpsjongen voorbij en dezen hield hij aan.

„Jongen,” zei hij, „hier is een kwartje voor u, als gij dien jongen vreemden mijnheer naar buiten haalt om met mij te spreken, maar zeg niet wie naar hem vraagt.”

De knaap grijnslachte tevreden en sloop naar binnen, en even later trad Aubrey Crofton naar buiten. „Gij zijt het immers niet, Alma?” vroeg hij knorrig, en toen stapte Humphrey naar voren en zeide: „Neen, ik heb uw zuster juist naar huis begeleid, ik geloof dat zij wel een uur op u gewacht heeft.”

„Wie zijt gij?” vroeg de jongeling gejaagd.

„Ik ben Humphrey Morley, gij hebt door Gillis Kemble zeker al van mij gehoord?”

Aubrey deed een veelzeggend zacht fluiten hooren en ging toen bedaard met zijn nieuwen bekende mede, aanvankelijk zonder een woord te zeggen.

„Ik weet niet, waarom gij mij geroepen hebt,” bromde hij eindelijk. „Ik vond het daar binnen zoo gezellig, en het is zoo gruwelijk saai thuis. Die Kelly — hij is immers schoolmeester, is een verbazend vermakelijke snuiter, ik ontmoette hem buiten de school, terwijl ik wachtte op mijn zuster.” Zoo praatte hij door, druk en zenuwachtig en Humphrey begreep, dat hij reeds duchtig gedronken had en voelde zijn hart in medegevoel uitgaan naar den jongeling.

„Ik weet geen andere reden waarom ik u laat roepen,” zeide hij, „dan dat uw zuster u noodig had en ik beloofde u voor haar te zoeken.”

„Zij heeft mij altijd noodig,” mompelde de knaap, „ik heb er meer dan genoeg van.”

„Ik raad u te zorgen dat zij u ginds niet aantreft,” zeide Humphrey, met een wenk naar de herberg. „Het zijn daar ruwe klanten en de herberg is niet zoo fatsoenlijk; ik kom er nooit!”

„Zoo? wat voert gij dan 's avonds uit?”

Humphrey werd donker rood; „ik blijf thuis!”

Aubrey lachte gedwongen en zeide toen: „luister eens even, vriend, ik vermoed dat gij mij eens onderhanden wilt nemen; gij weet natuurlijk alles van mij af, door uw vriend Kemble, maar gij begint tamelijk gauw!”

„Ja,” zeide Humphrey met vaste stem, „ik weet alles van u af, en ofschoon ik u op 't oogenblik nog in 't geheel niet ken, zou ik toch gaarne naast u staan, om met u uw vijand te bevechten, want ik ken de macht der verzoeking; gij zijt nog aan 't begin van uw leven, en gij hebt geen bange zorgen of leed gehad die er u toe dreven.”

Daar was een bedekte kracht en geestdrift in de eenvoudige woorden, die Aubrey een poos deed zwijgen; toen begon hij plotseling te vragen naar den landbouw in die streek en Humphrey ging er op in, om den jongeling niet te ontstemmen. Bij het hek van hun woning gekomen stak Aubrey hem de hand toe. „Goeden nacht,” zeide hij, „ik zal u spoedig op uw plaats komen opzoeken, en mijn vader zou ook graag spoedig met u spreken, indien mogelijk. O ja, kunt ge mij ook zeggen of die oude Lady Veale een goed mensch is, of wel een kwaadsprekende dorpsheks? Wij ontmoetten haar vandaag en op mijn woord, bijna niemand deugde in haar schatting.”

Humphrey antwoordde lachend: „Zij houdt het leven hier er in; in een adem belastert zij ons, en verheft ons hemelhoog. Alles hangt af van haar stemming. Goeden nacht.”

In zijn studeerkamer aangeland, schelde Humphrey met vaste hand. „Juffrouw Smith,” zeide hij tot zijn huishoudster, „neem deze flesch met whiskey weg en breng ze niet meer binnen tot ik er om vraag.”

De huishoudster gehoorzaamde en Humphrey geleek, toen hij in zijn stoel zakte, meer op een overwonneling dan op een overwinnaar.

„Het was alleen de macht der omstandigheden,” prevelde hij; „ik heb zoo'n verslaptten wil, dezen avond heeft de kracht der omstandigheden mij bewaard. De volgende maal bezwijk ik toch.”

Den volgenden morgen zat hij om acht uur aan het ontbijt, toen de deur opening en Dorothea verscheen. Zij zag er opgewekt en frisch uit, maar tusschen haar oogen was een kleine vouw te zien, die haar familieleden goed kenden en waarvan zij verzekerden dat deze altijd te voorschijn kwam, in gevallen die buiten de macht der vredeachtster waren.

„Wel Dorothea, gij zijt een vroege vogel; komt gij bij mij ontbijten?”

„Ik zou graag een kopje thee hebben,” zeide zij; „ik kom zoo vroeg, omdat ik u anders niet alleen te pakken krijg.”

„Loop dan maar van stapel,” zeide haar broeder, wetende dat zij met een bepaald doel kwam.

„Nu,” begon Dorothea met een kort lachje, „ik geloof eigenlijk dat ik bij u kom in opdracht van vader, die gisteren avond heel berouwvol gestemd was en mij nog laat uit mijn kamer haalde, om mij dit te zeggen, dat hij doodsbang was, dat gij de boerderij er aan geven zoudt.”

Humphrey's gelaat was nu zeer bewolkt. „Gisteren was ik dat ook stellig van plan, ik ben geen heilige en zooals hij gisteren tegen mij geraasd heeft, ging het alle perken te buiten. Ik heb lang genoeg geduld gehad, Dorothea.”

„Ik weet het,” zeide zij, hem haar hand toestekend,

„maar ik geloof, dat van de heele uitbarsting van gisteren Lady Veale de oorzaak was; zij is de grootste stookster die er bestaat en zij had hem allerlei leelijke dingen van u gezegd.”

Humphrey legde zijn mes neder en zag zijn zuster recht in de oogen. „Maar het was waar, ik drink, Dorothea, en de heele wereld weet het.”

Een poos was het doodstil, toen zeide Dorothea zacht: „Het erkennen van een fout is de eerste stap tot de genezing!”

„O,” zeide Humphrey met een zucht, „ik wilde dat het waar was!”

„Humphrey, luister eens, ik ken u van uw jeugd af aan, ik weet wat gij vroeger in grooten ernst en met een eerlijk hart hebt geloofd en ofschoon gij mij kort geleden gezegd hebt, dat gij uw geloof hadt verloren, ik houd vast aan het woord van mijn Bijbel: „Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw.” En toen ik gisterenavond nog lang zat te denken over het humeur van vader, de lastertong van Lady Veale, de zwakheid van den jongen Crofton, die nu al zijn leven heeft verwoest, en aan — aan u, Humphrey, toen kwam deze tekst mij onwillekeurig in de gedachten: „Waarom zoudt Gij zijn als een versaagd man, als een held, die niet verlossen kan.”

„Nu, wat zou dat?” vroeg Humphrey kortaf.

„Denk het u eens in,” vervolgde zijn zuster: „God, is de Almachtige, en wij zouden gelooven, dat Hij niet verlossen kan van een zondemacht? Het vers vervolgt: „Gij zijt toch in het midden van ons, o Heer!” Zie eens,

dat is voor mij de oplossing van ieder levensraadsel; wij behoeven Hem slechts met de hand van 't geloof aan te raken en wij worden sterk. Wij beklagen ons over onze zwakheid, maar wij strekken de hand ook niet uit naar den eenigen Helper."

„Gij zijt een goed kind, Dorothea, gij hebt mij in lang niet bepreekt en ik weet dat het ook nu een heel ding voor u is. Ga nu met een gerust hart naar huis; ik zal er de boerderij niet aangeven, ik zal ook geen dronkaard worden; hebt gij de Croftons al ontmoet?"

„Neen," zeide Dorothea, terwijl er een zorgvolle trek op haar gelaat kwam, „maar wij hopen hen te gaan bezoeken. Gillis denkt, dat vader met Colonel Crofton wel zal opschieten."

„En gij zult zijn dochter wel aantrekkelijk vinden; ik ontmoette haar gisteren; zij is even enthousiast als gij, Dori. Maar nu moet ik gaan, het werk roept. Hebt gij nog iets op uw hart?" Hij knikte haar glimlachend toe en Dorothea betrapte zichzelf op enkele tranen. Toen trok zij haastig haar mantel aan en snelde huiswaarts, waar zij nog voor het ontbijt terug was en niemand iets van haar uitwipje bemerkte had. Kapitein Morley was heel stil en Maggie slecht gehumeurd aan 't ontbijt, terwijl Hilda in een andere wereld scheen te vertoeven met haar gedachten, dan in de omgeving waar zij zich bevond.

„Vader," zeide Dorothea opeens, om de stilte te verbreken, „gaat u een bezoek brengen aan Colonel Crofton? Ik zou dan graag met u meegaan, want er is een dochter van onze jaren. Van Lady Reginald

kreeg ik een briefje, met het verzoek om van morgen even bij haar te komen; hoe laat wilt u vanmiddag gaan?"

„Om half drie,” zeide de Kapitein, „en zorg, dat ge mij niet laat wachten.”

Na het ontbijt begaf Dorothea zich op weg naar het Huis en herhaalde al voortgaande bij zichzelf: „Waarom zoudt Gij zijn als een versaagd man, als een Held die niet verlossen kan? Dat woord houdt mij gedurig bezig. Ik ben benieuwd of het de jonge Lady Veale zooveel te zeggen zal hebben als mij.”

Zij werd door Lady Reginald met vreugde ontvangen en deze bracht haar in haar eigen kamer en zeide dat zij Dorothea's raad noodig had.

Dorothea verklaarde zich niet wijs genoeg om als raadgeefster op te treden, maar Lady Reginald zag haar aan en zeide met een diepen zucht: „Ik heb den geheelen nacht niet geslapen, het is het begin van mijn zorgen. Gillis was gisteren hier en zeide mij, dat ik Reggie naar school moest zenden; naar een Staatsschool,” voegde Lady Reginald er bij met iets van afschuw en wanhoop in de stem. Dorothea was op 't punt om in lachen uit te barsten, maar zij bedwong zich en zeide alleen: „Reggie wordt ook te groot voor een gouvernante.”

„O, dat weet ik wel, maar zijn karakter is nog zoo weinig gevormd; hij is zoo zwak, en laat zich meeslepen door groote woorden. En Dorothea, als zijn schoolleven begint, dan heb ik mijn jongen verloren; wat kan een moeder doen in de vacantie, als hij voor 't grootste deel van 't jaar buiten haar invloed staat? Dan zal hij nooit meer mijn jongen zijn!”

„Maar later krijgt gij hem terug als de zoon en erfgenaam des huizes.”

„Onzin, dan gaat hij trouwen! O Dorothea, vergeef mij, ik weet wel dat ik een zelfzuchtige vrouw ben, maar ik zou hem met een geruster hart zien gaan, indien er eenige wilskracht in hem was, en hij eenigen ernst bezat; zijn vader was ook zoo zwak.”

Dorothea stond op en kuste haar, terwijl zij zeide: „Gij moet niet zoo kleingeloovig zijn, gij hebt toch den sterken arm van het gebed. Waar is nu uw geloof; ik voel wel uw zorg en bezwaren, maar: waarom zou onze machtige Helper op eenmaal een Held zijn geworden die niet verlossen kan? Is de Heere dan niet in het midden van ons?”

Lady Reginald stond in hevige ontroering op en zag een tijd lang het venster uit; toen sprak zij met bevende stem: „Ja Dorothea, ik kan voor mezelf wel geloof hebben, maar ik kan Reggie het geloof niet geven, en daardoor is hij als een riet door den wind bewogen.”

„Maar kan God het hem niet geven? Denkt gij dat als onze Heiland nog op aarde was en gij tot Hem gingt, dat Hij alleen naar u zou luisteren, als gij over u zelf spraakt? Zou Hij niet evenzeer luisteren als gij Hem uw zorgen over Reggie bracht?”

„Ja,” zeide de arme moeder zuchtend, „ik geloof van wel.”

„Woont Hij niet in ons midden den ganschen dag. Gij erkent Zijn macht, maar gij gelooft niet, dat Hij Reggie op school kan bewaren? „Een held, die niet verlossen kan”.”

Een tijdlang was het stil, toen hervatte Lady Reginald met bevende stem: „Ik geloof wel, dat Hij machtig is om Reggie's zwakheid om te zetten in kracht, maar misschien behaagt het Hem niet. De knaap moet toch ook gewillig zijn om zich aan den Heiland over te geven, en hoe kan ik dat bewerken?”

„Gij kunt het niet, het is ook uw werk niet, maar de machtige Heiland die kan het.”

„Ik ben hardleers, Dorothea — maar,” vervolgde zij op geheel anderen toon, „brengt gij altijd op deze wijze uw leven door, anderen vertroostende met het Woord van God? Hebt gijzelf nooit troost noodig?”

„Of ik!” zeide Dorothea met een zachten lach.

„Gij hebt een krachtige ziel, maar uw leven is ook vrij van zorg; het gehuwde leven brengt zooveel met zich.”

Daar gleed een schaduw over Dorothea's zonnig gelaat, maar zij zeide gekscherend: „Wij ongehuwde vrouwen zijn niet zoo vrij van zorg als gij zoudt meenen. Gij erkent dat uw eigen leven u geen oorzaak tot zorg is, kunnen wij dan ook geen verwanten hebben, al zijn het geen echtgenooten of zonen?”

Lady Reginald zag haar vriendin eenigszins beschaamd in 't gelaat. „Vergeef mij, lieveling, ik ben altijd zoo zelfzuchtig, alleen vervuld van mijn eigen belangen. Hebt gij de Croftons al ontmoet? Het schijnen allerliefste menschen, en die jonge man heeft een zeer aantrekkelijk gezicht; ik wou dat Reggie op hem geleek.”

„Gij hebt hem alleen in zijn uiterlijke gedaante gezien, en naar den schijn moet men niet oordeelen.

Hij zal waarschijnlijk bij Humphrey in de leer gaan voor het landbouwwak, dat is een bedenksel van Gillis. Ik geloof echter dat Lady Veale haar best gedaan heeft om het plan te verijdelen — vergeef mij dat ik er op zinspeel, Lettie, maar wij zijn zulke oude vriendinnen, dat, als ik al uw zorgen ken, gij ten minste een van de mijne moogt kennen.”

„O lieve Dorothea, ik was er zoo verdrietig over, maar gij kent mijn schoonmoeder en wij weten allen hoe gewetenloos zij kan overdrijven. De aanleiding was eigenlijk, dat zij boos op mij was en het voornamelijk deed om mij te plagen. Ik nam de gelegenheid waar om de partij van uw broeder te nemen, toen zij vertrokken was en het scheen wel dat Kapitein Morley mij begreep. Maar zeg mij eens, zijt gij in ernst bezorgd over Humphrey? Ik heb wel praatjes gehoord, maar wil ze niet eens overbrengen.”

Dorothea knikte even en zeide: „Gij denkt dat ik geen zorgen heb, maar Humphrey is een mijner grootste, en ik vind het zoo vreeselijk, dat ik hem niet ter zijde mag staan en bij hem wonen, hij heeft het zelf zoo begeerd.”

„Hij schijnt zulk een krachtig man,” zeide Lady Reginald peinzend, „daarom verbaast het mij dubbel. Ik dacht dat hij een sterk karakter had!”

„Kracht zonder de eeuwige Bron houdt nooit stand,” zeide Dorothea droevig. „Alleen wie zijn voeten op de Rots gezet heeft, staat vast. Humphrey weet dat alles zeer goed, maar hij heeft het losgelaten en zich in zijn verbitterden hoogmoed opgedrongen, dat hij

buiten God kon; ik geloof dat zijn zonden nu bestemd zijn om Gods eeuwigen Raad met hem uit te voeren. In mijn oogen is er geen vernederender zonde dan de dronkenschap. Gillis Kemble is heel anders maar hij is te goed voor deze aarde!" zeide zij met een lach, en Lady Reginald glimlachte.

„Ja, hij is een trouw vriend, maar hij kan wel eens ongeduldig worden en dat was gisteren avond met mij ook het geval.”

„Ik heb hem nog nooit boos gezien,” zeide Dorothea.

„En dat zult ge zeker ook nooit,” zeide Lady Reginald met een glimlach. „Weet ge wat gisteren zijn laatste woorden waren: „Vraag Dorothea morgen ochtend om bij je te komen, die zal u wel tot rede brengen.”

Daar kwam een kleine blos op Dorothea's gelaat.

„Het verwondert mij dat gij zijn raad hebt opgevolgd. Maar nu — ik ben gekomen en wat heb ik gedaan?”

„Mij allerlei dingen gezegd die mij veel te denken geven. Moet gij nu al gaan?”

„Ik moet wel! Ik ga van middag met mijn vader uit. Zult gij er om denken dat Reggie nog maar een klein ventje is, en dat gij nog niet te veel van hem kunt verwachten. En dan, draag hem veel op aan Hem, die machtig is om te behouden!”

HOOFDSTUK VII.

Lady Veale speelt Voorzienigheid.

Niet lang daarna kwam Reggie als een wervelwind de kamer zijner moeder binnenstormen.

„Moederlief, mag ik straks te paard naar mijnheer Kemble gaan? Ik heb vandaag extra mijn best gedaan met het leeren — en — verleden week heeft mijnheer Kemble mij verteld, dat hij een jonge vos had, die hij tusschen de boomtakken verward had gevonden, en moeder, mag ik dan heelemaal alleen gaan? Mijnheer Kemble vertelde mij, dat hij, toen hij zoo oud was als ik, altijd alleen reed. Ik ben nu toch geen baby meer, moeder, en Filip rijdt zoo langzaam. Toe moeder, zeg dat ik mag!”

Lady Reginald trok haar jongen naar zich toe en hief zijn vragend gezicht omhoog. „Lieve Reggie, je hebt gelijk,” zeide zij, „je bent niet langer een baby en je moet langzamerhand leeren op eigen beenen te staan; ik geloof, dat ik je al veel te lang klein heb gehouden. Maar nu zul je gauw genoeg alleen staan, want na de Kerstvacantie ga je naar school.”

„O moeder!” en het gelaat van den jongen straalde van blijdschap.

„Waar ga ik heen? Hoe heerlijk! Ik heb ook schoon genoeg van het leeren bij een gouvernante. Dan — dan kan ik met andere jongens spelen! O, hoe heerlijk, ik wou, dat het al Kerstmis was!”

„Wij zullen er een anderen keer eens rustig over praten,” zeide zijn moeder, wie een priem door 't hart ging, omdat hij in 't geheel niet dacht aan de scheiding van haar. „Ga nu maar rijden, mijn jongen, en je moogt wel alleen gaan, als je maar niet te hard rijdt.”

Reggie richtte zich in zijn volle lengte op; hij voelde zich grooter en flinker door deze verleende vrijheden en hij sloeg den arm om zijn moeders hals. „O moeder, ik heb u lief als u mij wat vrijheid geeft.”

Zij glimlachte droevig, liet hem gaan en zag hem na, terwijl hij op zijn ponney wegreed en haar nog toewuifde met zijn pet. Lady Reginald moest erkennen, dat hij een flinke jongen was, op wien zij als moeder trotsch kon zijn, „maar,” zeide zij tot zichzelf, „hij heeft te weinig zedelijken moed en doorzicht! Verg ik te veel van hem? Dorothea heeft mij een riem onder 't hart geschoven. „Waarom zoudt Gij zijn als een versaagd man, als een held, die niet verlossen kan?”

„Ja, waarlijk, waarom? Zijn macht is immers niet verkort, maar wij zijn het die er niet de hand op willen leggen. God vergeve mij, dat ik zoo weinig geloofsvertrouwen heb voor mijn jongen.”

Intusschen draafde Reggie blij te moede voort en

kwam bij het parkhek zijn grootmoeder tegen, die hem onmiddellijk staande hield.

„Wel lieve tijd nog toe! Ben je losgebroken? Wat zal je goede moeder daarvan zeggen?”

„O, moeder heeft mij verlof gegeven; moeder zegt, ik moet leeren op eigen beenen te staan, en na de Kerstvacantie ga ik naar de kostschool; mijnheer Kemble heeft het moeder aangeraden, en ik ga nu zijn kleine vos bekijken.”

Weg draafde de knaap, maar het gelaat zijner grootmoeder, zooals zij hem nazag, was niet aangenaam om te zien. Lady Reginald had haar diep gegriefd en beleedigd, naar haar meening. „Zij heeft mij in 't geheel niet geraadpleegd, mij, de grootmoeder! Zij heeft het alles beschikt en mij onwetend gelaten van alles. Natuurlijk zit die ellendige Don Quichot er weer achter: maar welk recht heeft hij om mij buiten het spel te laten, bij de regeling van de toekomst van den jongen? Ik zeide haar, dat hij al lang geleden naar school had gemoeten en toen wilde zij niet luisteren; nu spreekt Don Quichot en zij doet het!”

De laatste woorden waren gericht tot Maggie, die haar juist voorbijging en die zij terstond aanklampte.

„Nu, ik zal een wakend oogje houden dat zij hem niet trouwt. Mijn zoon ligt nog geen twee jaar in het graf en — ik verkies niet dat Gillis Kemble zijn plaats inneemt. Trouwens — lieve, hebt gij de Croftons al ontmoet? Het is mijn inwendige overtuiging, dat Don Quichot verliefd is op de dochter en dat hij die familie daarom hierheen gebracht heeft.”

„Ik geloof niet dat Gillis trouwlustig is,” bracht Maggie in 't midden, zoodra de oude dame even ophield om adem te halen. „Hij schijnt in een geheel andere wereld, buiten ons allen om te leven.”

„O, op een van u drieën heeft hij geen oog geslagen, wees daarvan zeker,” zeide de oude dame knikkend. „Hij is van dat soort dat betooverd wordt door een frisch gezichtje, als van Juffrouw Crofton; hij heeft veel weg van uw zuster — veel te bemoeiziek — met anderer leven. Ik heb hem al lang gewaarschuwd voor zijn bezoeken bij Mevrouw Gestrengheid, mijn schoondochter; ik zou wel eens willen weten, wat die twee de hoofden hebben samen te steken en samen de toekomstplannen van mijn kleinzoon vast te stellen, zonder er mij in te kennen. Maar zijn moeder zal maaien wat zij gezaaid heeft bij den jongen, als deze van haar vrij is en haar leermeester een ander dan haar het hof maakt.”

„O Lady Veale hoe kunt u zulke vreeselijke dingen zeggen? Gillis Kemble moest boven alle praatjes verheven staan!”

„Laat mij u dan mogen zeggen, lieve kind, dat ik met u van meening verschil. Maar — ik ben zoo warm geworden van alle heen en weer praten, dat ik u mijn eigen belangrijk nieuwtje nog niet meedeelde. Ik ga een avondpartij geven! Hoe vindt gij dat?”

„Heerlijk,” zeide Maggie. „Wij slapen hier in als de mollen, dit zal ons wat wakker schudden.”

„Ja, ik ga het in alle vormen doen en daarom neem ik uw diensten maar dadelijk in beslag. Ik ga mijn

grootte oranjesserre tot ontvangzaal inrichten en gij moet het voor mij in orde maken."

Maggie's oogen schitterden, want als er iets was wat zij graag deed, dan was het wel munt slaan uit weinig, en haar vindingrijken geest te kunnen botvieren.

"Hoeveel worden er genoodigd?" vroeg zij stralend.

"Ieder die bij mij aan huis komt. Ik laat niet dansen, want ik kan 't niet uitstaan als ik zelf niet dansen kan. Ik zal wat goede muziek laten hooren, veel laten babbelen, een goed souper geven en aan mij zal 't niet leggen, als er niet een paar paartjes zullen geboren worden."

"Vertel mij eens wat gij in uw schild voert?" vroeg Maggie met lachende oogen.

Lady Veale's oogen lachten ook ondeugend, toen zij zeide: „Ik heb een hulpprediker in 't zout voor mijn Vredestichtster, zij is in de wieg gelegd voor domineesvrouw. Verder zal ik Gillis en het kleine juffertje Crofton bij elkaar brengen en goed op hen letten. Indien mijnheer Grompot mij ook met zijn tegenwoordigheid vereert, dan heb ik voor hem het jongste meisje Nilhert."

"O, hoe durft ge. Zij is een zenuwachtig lichtzinnig meisje."

"En," ging Lady Veale bedaard door, „ook voor u heb ik iemand op het oog, maar zonder fortuin, dat past bij u; als gij niet de vrouw wordt van een arm man, dan hebt ge uw roeping gemist."

"Laat mij buiten 't spel," zeide Maggie, het hoofd trotsch opheffend.

„Volstrekt niet,” zeide de oude dame, het jonge meisje scherp aanzierende. „Ik heb voor u alle drie iemand op 't oog: een dominee, een dokter en een schilder. Maar laat mij u waarschuwen, gij Morleys hebt zooveel verbeelding van uzelf, dat niemand u goed genoeg is; gij kunt beleven dat gij met u drieën als oude vrijsters tot uw dood toe blijft zitten.”

„O neen,” zeide Maggie heftig. „Daarvan geef ik u een briefje, tenzij ik vroegtijdig kom te sterven, dat ik in dit akelige suffice dorp niet blijf wonen. Ik knies me hier nog dood!”

„Ha zoo, waait de wind uit dien hoek,” riep Lady Veale ijverig en belangstellend, maar tegelijkertijd kreeg haar gelaat de uitdrukking van een kwaadaardige oude heks, terwijl zij zich vertrouwelijk naar het meisje overboog.

„Dus gij zoudt wel de plaats hier willen verlaten? En wat zegt mijn strijdlustige Charles hiervan? Gij zult zeker wel geen permissie krijgen om ver weg te gaan — zal ik hem daarover eens polsen?”

Maggie had reeds bitter berouw van haar losmondigheid. „Wees gewaarschuwd, Lady Veale,” zeide zij heftig, „zet geen kwaad bloed tusschen mijn vader en mij, want dan steek ik geen hand uit om u te helpen met de toebereidselen van uw partij.”

„O, dan roep ik dadelijk de hulp van de vredestichter in, en ik houd het er voor, dat die mij evengoed zal helpen. Kom kind, bedaar toch, ik heb in mijn jeugd ook van die kuren gehad, dat ik overal elders heen wilde, liever dan thuis te blijven; maar ik

heb mij toch hier geschikt, waar ik thuis behoorde.”

Maggie liet zich tot kalmte brengen en maakte de afspraak, dat zij den volgenden morgen om elf uur bij haar oude vriendin zou komen. Thuis vertelde zij een groot deel van haar gesprek aan de theetafel en eindigde met haar vader eenig geld te vragen voor nieuwe japonnen ter eere van Lady Veale's feestavond.

„Al weer geld?” bulderde de oude kapitein, die tot hiertoe in de beste stemming was geweest. „Denkt ge dat het geld mij op den rug groeit? Ga in de kleeren die gij aan hebt. Ze zijn mooi genoeg voor de oude vrouw; geen cent geef ik voor dat feest!”

Maggie zweeg, zoowel als de anderen; zij kenden haar vader genoeg om niet te weten, dat hij nog weł zou veranderen als de partij meer gestalte aannam en hij zelf ook genoodigd werd. Zij leidden dus het gesprek in andere banen en hervatten de belangrijke toilet-quaestie eerst weder, toen de kapitein de kamer had verlaten.

HOOFDSTUK VIII.

De ure der verzoeking.

Gillis Kemble reed met Reggie naar het dorp en de knaap genoot den ganschen middag op Berkenwoude, zooals de buitenplaats van Gillis heette. Het was een massief oud huis van grijzen zandsteen gebouwd; een statige woning die echter evengoed als Humphrey's hoeve de hand en tegenwoordigheid eener vrouw miste. Op een van de kleine torens der zijvleugels stond een steenen kruis, dat een geschiedenis had, welke Gillis in het terugrijden aan Reggie vertelde, die met stralende oogen luisterde. Het was de geschiedenis van een kleinen elfjarigen jongen, die in de dagen van den overweldiger en koningsmoorder Cromwell het voorvaderlijke slot had gered, door zich in de vaderlandsche vlag gewikkeld boven op de verschansing te vertoonen.

„Hè,” zeide Reggie met een zucht, „dat was een flinkert, maar ik had het nooit durven doen; en er zal ook geen gelegenheid voor zijn. Wij leven in zulk een anderen tijd.”

„Ik weet het niet,” zeide Gillis, hem peinzend aanziende. „Het zal je ook nog wel overkomen in je leven, dat je trouw kunt blijven aan je vlag. Bijvoorbeeld op school. Houdt daar je Koning in eere; je zult op school allerlei wonderbare dingen hooren, maar houdt onder en tegen die allen de kleuren van je Koning omhoog — laat ze nooit neerhalen. Vergeet nooit dat de Koning ook uw Helper is, die u nooit alleen zal laten. Vraag Hem u vast te houden.”

Dien avond in zijn bed, sloeg Reggie zijn armen om zijn moeders hals en vertelde haar zijn gesprek met den heer Kemble en gaf haar zijn vaste voornemen en beslisten wensch te kennen, om den Heer trouw te blijven en zijn moeders hartstochtelijke vreugdebetuiging daarover, klonk hem nog maanden daarna in de ooren.

Gillis was intusschen doorgereden naar de Roode Hoeve om den eigenaar te spreken. Nu was Humphrey den ganschen dag uit geweest, om toezicht te houden bij het ploegen van een nieuwen akker; hij ontmoette Gillis in de gang en nam hem recht door mede naar zijn studeervertrek.

„Ik heb reeds kennis gemaakt met den jongen Crofton; denkt gij dat zijn vader mij zou willen ontvangen, om over de voorwaarden zijner inwoning bij mij te spreken?”

„Daarvoor kwam ik juist hier,” zeide Gillis. „Zoudt gij morgenmiddag tot hem kunnen gaan?”

Humphrey zag hem strak in het gelaat en zeide: „Zie eens, Gillis, ik kan wel zoo'n beetje begrijpen, wat u beweegt mij voor deze zaak te spannen, maar zijn vader, die alles van mij gehoord heeft, begrijp ik niet.”

„Gij zult wel zorgen, dat het hem nooit berouwt.”

„Dat weet ik nog niet,” antwoordde Humphrey, terwijl hij met gefronst voorhoofd in zijn stoel neerzank. Gillis vervolgde echter op luchtigen toon: „Het is een aardige jongen, zoo eenvoudig en vertrouwend; het is wel heel bijzonder, dat zijn verleden zijn karakter zoo ongedeerd heeft gelaten. Hij is wel waard gered te worden, Humphrey; maar er is een vaste mannenhand, ja, en meer dan dat noodig, om het zoover te brengen.”

„Ja,” zeide Humphrey langzaam. „Mijn zusje, de vrede-stichtster, zooals wij haar noemen, was vanmorgen hier vóór het ontbijt, en gaf mij ook een paar wenken, die er bij mij zijn ingegaan. Gij kent uw Bijbel goed, Gillis, staat er ook iets in van menschen die de uiterlijke gedaante van godzaligheid hebben, maar geen levenskracht daarin vinden? Dat was eigenlijk de kern van haar preek. Nu, gij weet, ik heb in de laatste jaren zelfs niet den schijn van godzaligheid aangenomen, maar vandaag, toen ik een akker zag omwerken en mij herinnerde, hoe ik deze vier maanden geleden met volle halmen in den zonneshijn had zien wuiven, toen scheen mij dat een beeld van mijn leven. Ik heb de laatste jaren tamelijk braak gelegen, maar ik zeg u, ik zal een harden akker zijn voor den ploeg.”

„Laten de voren dan maar recht diep worden!” antwoordde Gillis kortaf, en ging toen tot een ander onderwerp over. Toen hij een half uur later naar huis wandelde, zeide hij tot zich zelf:

„Hoe hebben wij toch allen, schooljongens en volwas-sen mannen de kracht van Boven noodig. Ik hoop

toch zoo dat wij dat allen zullen leeren verstaan."

Weinige dagen later was Aubrey Crofton op de Roode Hoeve gevestigd nadat Colonel Crofton een lang onderhoud had gehad met Humphrey. Wat tusschen die twee voorviel kwam niemand te weten, maar Colonel Crofton scheen zeer voldaan en Humphrey ging met opgeheven hoofd en blijmoedig gelaat over zijn velden. Aubrey voelde zich terstond tot hem aangetrokken en had Humphrey al heel spoedig zijn volle vertrouwen geschonken.

„Ik voel dat de begeerte mij in 't bloed zit, mijnheer Humphrey; het is een vreeselijke macht; ik spreek er niet graag over, maar ik kan u wel zeggen als zij over mij vaardig wordt, dan heb ik 't gevoel dat niets in de wijde wereld mij kan tegenhouden. Naderhand veracht en verwensch ik mijzelf, als ik die zekere uitdrukking op 't gelaat mijner zuster zie, maar ik weet wel dat het een volgende keer weer even erg zal zijn. Denkt u dat ik het ooit zal overwinnen? U bent zoo sterk, wilt u mij helpen in den strijd? Het is een dwaasheid om te zeggen: wij zullen den drank voor hem verbergen. Een man moet toch het leven door, en sterk genoeg zijn om anderen te zien drinken zonder het zelf te doen en dat is het, wat mij nu onmogelijk is."

„Wij willen samen strijden," zeide Humphrey met nadruk. „Ik zou echter een voorwaarde willen stellen: als gij dien onbedwingbaren lust in u voelt opkomen, kom dan regelrecht bij mij en zeg het mij."

Aubrey aarzelde: „ik durf niet beloven, want ik zal willen wegsluipen om er aan te voldoen."

„Natuurlijk zult gij dat willen, maar als gij op dat oogenblik geen man zijt, dan zijt gij verloren. De vraag is deze: Wilt ge genezen? Gij weet waartoe het u brengen zal als gij toegeeft.”

„Het heeft mijn carrière al verwoest,” zeide de knaap droevig. „Ja, laten wij samen strijden, mijnheer Morley; ik zal bij u komen.”

Bij kapitein Morley aan huis werd hij hartelijk ontvangen en was hij spoedig geheel thuis met de meisjes. Dorothea was echter zijn lieveling en hij verzekerde meer dan eens aan Humphrey dat hij nooit haars gelijken gezien had en voor haar op den brandstapel zou gaan.

De partij van de oude Lady Veale stond voor de deur, iedereen nam de uitnoodiging aan, behalve Humphrey, die bepaald en beslist weigerde.

Kapitein Morley vertrok met zijn drie dochters in de meest opgewekte stemming, nadat zij hem eerst de les hadden gelezen om dien avond tot iederen prijs goede vrienden te blijven met Lady Veale.

Het drietal was wel het bevalligste van de geheele zaal, en Lady Veale was druk in de weer om hen in aanraking te brengen met de jonge mannen, die zij voor hen had bestemd. De avond ging opgewekt voorbij, er werd goede muziek gemaakt en allen schenen zich zeer te amuseeren, tot den tijd dat het souper werd aangekondigd. De wijnkelder van Lady Veale was beroemd en de jongelui haastten zich reeds in paren naar de eetzaal te gaan, toen de gastvrouw tusschen beiden kwam.

„Het zal mij hoogst aangenaam zijn als de heeren

bij mij willen komen, om uit mijn hand den naam der dame te ontvangen, die ik voor ieder bestemd heb."

Deze aankondiging veroorzaakte veel gelach, maar gelach en ergernis wisselden elkander af, toen ieder heer niet enkel den naam zijner dame ontving, maar ook een kleine raadgeving erbij geschreven. De kaart van Gillis Kemble bevatte de volgende woorden:

„Juffrouw Crofton; gij kunt haar openlijk het hof maken, want wij weten er alles van en wenschen u reeds te voren geluk."

De hulpprediker uit de buurt, was bestemd voor Dorothea en vond de volgende aanwijzing: „Zij zal een goede vrouw voor u zijn en is in afwachting van uw aanzoek."

De jonge Lady Veale genoot nooit veel van de partijen die haar schoonmoeder gaf; zij had niets van Dorothea's opgewekten opborrelenden geest, die haar in staat stelde van den ernst des levens tot de vroolijkheid over te gaan. De toekomst van haar jongen drukte haar weer en ofschoon zij vele kennissen had, bezat zij toch weinig vrienden. Voordat de gasten kwamen had de oude Lady Veale haar gezegd:

„Ik verlang dat gij u van avond niet met Gillis Kemble bemoeit; gij zult spoedig bemerken naar wie zijn hart uitgaat en hij heeft daarop mijn goedkeuring." En dus, hoe gaarne Lady Reginald ook een praatje had gemaakt met haar ouden beproefden vriend, zij durfde niet. Zij werd door een bejaard heer naar de tafel geleid en op hun kaartje stond geen aanwijzing.

Lady Veale had geen grapjes uitgehaald met de

ouderen van het gezelschap, maar op het laatste oogenblik, maakte zij een uitzondering. Kapitein Morley had den naam van Mej. Honora Veale op zijn kaart; deze dame was van een onbepaalden en onbekenden leeftijd en nog al sentimenteel aangelegd. Zij had Kapitein Morley dikwijls geërgerd door haar kwijnende manieren; nu las hij haastig met potlood onder haar naam gekrabbeld: „Een goede gelegenheid om genegenheid te beantwoorden; ook een gelegenheid om uw dochters te bevrijden van de gebondenheid die zij zoo vreeselijk vinden.”

Dit was inderdaad spelen met vuur. Kapitein Morley scheurde de kaarten in stukken, wierp deze op den grond en stapte met vuurrood gelaat op zijn gastvrouw toe.

„Gij zoekt mij uit om uw beleedigingen op te werpen, mevrouw, telkenmale dat ik in uw huis kom. — Ik — ik wensch u goeden avond,” en haastig de kamer verlatende, verliet hij in woedende drift het huis.

Mej. Honora wachtte intusschen, purper van verlegenheid, en zeide kort daarop onder tranen tot haar gastvrouw, dat zij naar huis verlangde. Toen kon Lady Veale's kwade tong zich nog niet bedwingen, en riep zij, voor de gansche zaal hoorbaar: „Loop hem in vredes naam niet achterna, dat zou u in opspraak brengen.”

Ten slotte kwam Honora tot bedaren en liet zich binnen leiden door een oud gepensionneerd Colonel en toen begon het souper zonder verdere stoornis. Lady Veale stond bekend voor haar goede tafel en nog beteren wijnkelder, en toen Dorothea, die tegenover Gillis zat, naar hem opzag, bemerkte zij zijn bezorgden blik naar

het beneden gedeelte der tafel waar Aubrey met een luidruchtig gezelschap zat te schertsen en het eene glas champagne na het andere naar binnen sloeg. Zijn zuster zag smeekend naar Gillis, en Dorothea ving zijn fluisterend woord op:

„Ik kan nu niets doen, wij moeten wachten.”

Voor Dorothea was intusschen alle genoeg weg, en toen haar buurman de hulpprediker haar opnieuw wilde inschenken, zeide zij heftig: „Mr. Scot, die champagne doet van avond kwaad; ik geloof niet dat ik ooit meer een druppel wijn zal drinken.”

„Ik wist niet dat gij onthoudster waart,” stamelde de kleine tengere man. „Ik ben het zelf niet, ik ben een matig drinker.”

Toen wierp Dorothea zich met hem in de belangen van den onthoudersstrijd en waren zij weldra alles om zich heen vergeten.

Toen de dames een poos later de eetzaal verlieten, bemerkte Dorothea eerst dat haar vader vertrokken was en maakte zij zich terstond ongerust dat hij onwel zoude zijn. De predikantsvrouw stelde haar echter gerust, zeggende: „Ik geloof, dat hij er genoeg van had; hij houdt niet meer van deze late feesten, heeft hij mij zelf gezegd.” Dorothea slaakte wel een zucht van verlichting, maar besloot toch hem te volgen. Haar zusters waren nog te druk bij de piano om haar te kunnen meekrijgen maar zij vond Alma Crofton zenuwachtig verlangend om naar huis te gaan, en dus gingen zij samen afscheid nemen van hun gastvrouw.

Lady Veale had ondeugend tintelende oogen, terwijl

zij tot Dorothea zeide: „Goed dochtertje, geef je vader een kalmeerenden drank en zend hem naar bed.” Daarop keerde zij zich tot het jonge meisje en vroeg: „Gaat gij al zoo vroeg weg, ik wilde u en uw broeder juist vragen nog wat muziek te maken.”

Alma verontschuldigde zich vriendelijk, maar haar gelaat was angstig bewolkt en toen zij enkele minuten later uit de kleedkamer trad, ontmoette zij Colonel Crofton, die zijn zoon stevig bij den arm had en heel strak en streng keek.

„Dat is goed, Alma,” zeide hij, zijn best doende om gewoon te spreken. „Ik heb al afscheid genomen van Lady Veale, kom maar gauw mee.”

Hij trok zoon en dochter driftig met zich voort naar buiten en Dorothea wachtte een oogenblik, daar zij liever niet met hen meeinging. Toen zij eindelijk naar buiten trad, stond Gillis naast haar.

„Waarom zijt gij alleen?” vroeg hij.

„Ik ga vroeger dan anders naar huis, want ik ben ongerust over vader.”

„Dan ga ik met u; wat is het een donkere avond, neem mijn arm, anders raken wij elkaar kwijt.”

„Gillis,” zeide Dorothea, „zeg mij eens gauw: heeft de arme Aubrey zich erg aangesteld?”

„Nu, het was erg genoeg; toen de dames de kamer verlaten hadden, schoof ik naar hem toe en waarschuwde hem, maar hij was daarvoor niet meer vatbaar. Eindelijk heeft de Colonel zelf hem de kamer uit getrokken!”

„Arme jongen; ik heb zoo'n medelijden met hem — gij ook niet?”

Gillis antwoordde niet dadelijk; toen hij sprak, was het met moeielijk bedwongen aandoening dat hij zeide: „Dorothea, laat Aubrey nu rusten. Ik ben van avond zeer zelfzuchtig gestemd en gij moet mij aanhooren. Haast u niet! Uw vader mankeert niets, hij was alleen vreeselijk boos op Lady Veale. Van avond moet ik u nu eens voor mij hebben, ik moet uitspreken.”

Toen werd zijn stem zachter en hij vervolgde:

„Dorothea, laat mij beginnen bij 't begin: Gij weet hoeveel idealen ik koesterde, voordat ik erfgenaam was van het fortuin van mijn oom. Na zijn dood bleek mij, dat hij al zijn geld verdiend had in twee van de grootste branderijen van Londen, en dat mijn inkomen dus de vrucht zou zijn van den drankhandel. Gij weet welk een vijand ik ben van den alcohol. Nachten lang heb ik wakker gelegen om mijn verdere gedragslijn uit te denken en biddend om 's Heeren licht en wijsheid. Ten laatste besloot ik het fortuin te gebruiken, direct of indirect, ten bate van de slachtoffers van den drank. Met dat doel heb ik in mijn park de verschillende paviljoenen laten bouwen en ik kan volgens mijn geweten verklaren, dat geen cent van de erfenis van mijn oom voor eigen gebruik is besteed. Ik zeg u dit, om u te doen verstaan dat ik een arm man ben, met een groote som tot mijn beschikking, om in den dienst des Koninkrijks te besteden — en ook, opdat gij weten zoudt, waarom ik maar steeds blijf zwijgen. Dorothea, ik heb geen recht iemand te vragen mijn woning te komen deelen.”

Dorothea's stem werd door ingehouden snikken

gesmoord. Het kroningsuur van haar leven was aan- gebroken en gleed haar thans als een schaduw voorbij. Daar was een oogenblik van hoorbare stilte tusschen hen, toen trok Gillis haar mede, onder een ouden eik en zeide: „Vergeef mij, ik heb aan zoovele mid- delen en wegen gedacht, maar — ik zal nooit trouwen, Dorothea, tenzij ik op de een of andere wijze geld leerde verdienen, waarvan ik mijn vrouw kan onder- houden. Wat mijn erfenis betreft, ik heb een gelofte gedaan, dat het niet anders besteed mocht worden. Vindt gij mij — een — een — dweper?”

„Wij zullen altijd ons leven lang vrienden zijn, zoo- als we altijd geweest zijn.” Met deze woorden ging zij het huis binnen, en het was maar goed dat haar vader te veel vervuld was van andere dingen, om op te kunnen merken hoe marmerwit zij was. Hij sprong op van zijn stoel toen zij binnentrad en riep heftig: „Zoo, beschouwt gij meisjes het huis dus als een huis van slavernij en hebt gij uw klachten naar die onbeschaamde oude vrouw gedragen? Hebt gij met haar samenge- spannen, om een sentimenteele gek de plaats te laten innemen van uw goede moeder? Geef antwoord, zeg ik. Wie heeft het complot uitgedacht? Dwaas die ik was, om over haar drempel te komen.”

„Vaderlief, ik heb niet het flauwste begrip van 't geen er gebeurd is,” zeide Dorothea op kalmeerenden toon; „hier zijn de anderen, die zullen er wellicht meer van weten.”

De verschijning van Hilda en Maggie maakten de zaken echter nog erger; hun vader raasde, vloekte en

tierde en vergat zich zoo geheel dat hij zeide, dat zij hun vader en hun tehuis aan publiek schandaal hadden prijs gegeven.

„Gij eet mijn brood,” bulderde hij, „gij verkwist mijn geld en gij onteert de hand die u onderhoudt! Ik wil geen dochters bij mij hebben, die het een slavernij achten met hun vader te wonen. De deuren staan morgen voor u open, gij kunt gaan waarheen gij wilt — laat ons ieder ons eigen leven leven. Ik heb mijn dochters voorwaar niet nodig; ik heb het twintig jaren van mijn leven zonder hen gedaan. — Moet ik nu de nagedachtenis van uw moeder laten bemodderen door die oude tooverkol?”

Zoo raasde hij voort, en wilde niet tot bedaren gebracht worden, zelfs toen hij reeds te bed lag, bulderde hij nog vervloekingen uit, tegen meisjes en vrouwen.

Dorothea was te zeer aangegrepen door haar eigen gevoelens, om lang met haar zusters te kunnen blijven praten, maar Maggie merkte op hoe bleek zij zag. „Gij ziet er afgetobt uit, Dori,” zeide zij. „Gij zijt toch niet van streek door vaders stormgeloel? Wat mij betreft ik ben er dankbaar voor, want hij heeft de deur voor mij open gezet ten laatste.”

„O, morgen zal hij zeker weer een berouwwol zondaar zijn,” zeide Hilda rustig en kalm. Dorothea was intuschen verdwenen en streed boven in haar kamer haar eenzamen strijd. Allerlei vragen bestormden haar, ook deze of Gillis recht had zóó te handelen, en kennende den onverbreekbaren band die hun beider levens in de diepte samenbond, haar op te offeren aan zijn denkbeelden;

maar ten laatste zocht zij toch niet in zulke bedenkingen maar op de knieën haar troost en kalmte, en de hand van Hem die haar ziel liefhad, streek haar ten laatste over de moegeweende oogen.

„Hij geeft Zijn beminden den slaap.”

Den volgenden morgen kwam kapitein Morley weer kalm en eenigszins onder een hoedje te vangen, aan het ontbijt. Maggie verscheen niet en niemand verwonderde zich daarover. Zij was gewoon lang te slapen en zij had zich voor Lady Veale zoo ingespannen.

„De partij slaagde dan ook best,” zeide Dorothea, maar haar vader viel in: „Ja, met iedere andere gastvrouw zou zij goed geslaagd zijn, maar Lady Veale zegt altijd onaangenaamheden. Nu kan ik er om lachen, maar gisteren avond kookte mijn bloed.”

„Ja,” zeide Hilda met haar zachte stem, „U hebt eenige heel leelijke dingen gezegd, vader. Ik hoop dat u ze zelf niet meer weet.”

Later op dien morgen, toen Dorothea met de huishouding bezig was, kwam Hilda's hoofd om den hoek der provisiekamer en zeide zij kortaf en gejaagd: „Kom dadelijk bij mij, ik heb u noodig.” Haar stem ontrustte Dorothea, en zij haastte zich naar de huiskamer, waar Hilda haar een brief overreikte van de hand van Maggie.

„Zoo even was ik op haar kamer,” zeide zij, „en vond Maggie's kamer in onbeschrijfelijke wanorde, terwijl twee brieven op haar toilet lagen, een voor u en een voor vader.”

„Hebt gij vader den zijne al gegeven?” vroeg Dorothea, de enveloppe open scheurende.

„Neen — ik heb nog gewacht!”

Dorothea las hem hardop:

„Houd u kalm, lieve vredestichtster, als gij dit leest. Ik wilde deze goede gelegenheid niet laten voorbijgaan. Gisteren avond zeide hij mij dat ik de wereld maar in moest, om mijn eigen leven te leven en nu doe ik het, en wel zoo haastig, opdat hij niet meer van meening verandere. Ik zeg u voorloopig niet waar ik heen ga of wat ik ga doen, ik wil ongestoord van mijn vrijheid genieten. Gij behoeft u echter niet bezorgd over mij te maken, ik zal niets overhaast of ondoordacht doen en ik heb spaarpenningen die mij voor den hongerdood zullen bewaren.

Uw liefh. zuster
Maggie.”

Dorothea deed een korten snik hooren. „Zij kan niet weg zijn gegaan, Hilda. Wat zegt ze toch?”

Hilda haalde de schouders op. „Ik had gehoopt op een rustigen dag vandaag, maar er is nu weer storm te wachten. Gij moet het maar aan vader gaan zeggen.”

„Maar Hilda, wees toch niet zoo koud; ik denk nu niet aan vader maar aan Maggie, zij moet toch terugkomen, want zij kan geen bagage hebben meegenomen.”

Maggie is buitengewoon praktisch. Zij heeft een handkoffer meegegeven, van morgen om zes uur, aan den melkboer, die het naar het station te Witherton zou bezorgen. Hij dacht dat het oude kleeren waren, die zij wegzond. Maar daar is vader, nu moet gij maar voor den dag komen! „Vader,” zeide zij doodbedaard,

„hier is een brief voor u; ik raad u te voren hem kalm te lezen; hij zal u verrassen zooals hij 't ons gedaan heeft.”

Kapitein Morley nam den brief, zette zijn bril op, keek naar het handschrift en las eerst voor zich, toen hard op:

Lieve vader.

Gij hebt ons gisteren avond gezegd dat de deuren wijd voor ons open stonden om ons leven op ons eigen handje te gaan leven. Ik zal dat dus nu maar doen.

Uw liefh. dochter

Maggie.

„Wat ter wereld beteekent nu die zotteklap?” was zijn eerste woord.

„Ik vrees, vaderlief, dat het geen zotteklap maar ernst is,” zeide Dorothea langzaam. „Maggie is van morgen plotseling weggegaan, maar zij zal nog wel eens schrijven en zeggen waar zij is. Maak u niet ongerust over haar, vader.”

Kapitein Morley vergat zich in zulk een mate, dat hij ten aanhoore van zijn dochters begon te vloeken, en werd zoo opgewonden dat zijn gelaat purperkleurig werd en het weinig scheelde of hij kreeg een beroerte. Dorothea zette hem in een leunstoel, maakte zijn halsboord los en Hilda liet hem een glas water drinken. Toen hij kalm werd, hervatte hij:

„Daar is ongetwijfeld iemand achter, de booze geest van mijn leven hier; ik ga haar dadelijk tot verant-

woording roepen, en dan moet al de geheime politie maar aan 't werk om dat schandelijke jonge nest op te sporen en hier te brengen. Mijn hoed, Dorothea, ik moet dadelijk gaan."

Maar Dorothea was vastberaden en zeide: „Ik laat u niet uitgaan, vader, u hebt een grooten schok gehad en moet u heel rustig houden. Misschien weet Humphrey er iets van; Hilda, als gij bij vader blijft, wil ik wel even naar hem toelopen; in ieder geval zal hij ons raad kunnen geven."

Dit plan werd ten uitvoer gebracht en Dorothea snelde heen. Het gaf haar een priem door 't hart, toen zij bedacht dat zij haar gewonen en meest vertrouwden raadgever niet kon raadplegen. Gillis Kemble moest voor- eerst niet in de intimiteit van haar leven worden ingehaald, hoe smartelijk het haar ook viel.

HOOFDSTUK IX.

Aubrey's strijd.

Dorothea vond Humphrey heen en weer loopend over het grasperk van de hoeve. Hij zag er vermoeid en afgetoed uit, maar zijn gelaat klaarde op toen hij zijn zuster zag naderen.

„O mijn lieve, gezegende vredeachtster,” riep hij uit, „ik bid u, ga in huis en zie eens wat gij met den jongen kunt uitvoeren! Ik heb den halven nacht met hem opgetrokken.”

Nu was het een karaktertrek van Dorothea, dat zij terstond zich wendde tot den persoon die hulp noodig had, zonder een gedachte aan eigen leed en zorgen. Zij vond Aubrey in de studeerkamer een pijpje rookend en toen hij bij haar nadering verschrikt opsprong, ontstelde zij over zijn uitzicht. Zijn oogen waren met bloed beloopt. Zijn haar verward, en het ergste was, dat hij geen schaamtegevoel scheen te hebben.

„Wel Aubrey,” zeide Dorothea opgewekt, „zijt gij er van morgen niet op uit met dit prachtige weer? Hoe komt dat?”

Aubrey stak de handen in de zakken, ging bij het venster staan en zeide daar, met den rug half naar haar toegekeerd: „Ik heb een gruwelijke hoofdpijn, ik — ik heb weer zoo'n aanval gehad en ik zal er niet over heen komen, eer dat mijnheer Morley redelijk wordt. Ik ken mijzelf beter dan hij.”

„Kom,” hervatte Dorothea op opgewekten toon, „ga een eindje met mij loopen, dat zal de muizennesten verdrijven, maar ik moet eerst even met Humphrey spreken.”

„Ja, doe dat,” antwoordde de knaap gretig. „Ik ga vooruit naar het dorp en zal daar op u wachten. Haast u maar niet.”

„Nee, dat zult ge niet doen!” zeide nu een stem bij de deur, terwijl Humphrey binnentrad.

„Wat is er, Dorothea — zeg mij hier maar wat gij wenscht. Kom Aubrey, wees nu een verstandige jongen en tracht niet mij te ontloopen; gij hebt mij immers uw woord gegeven.”

Aubrey keerde hem een van hartstocht verwrongen gelaat toe:

„Kunt ge mij dan niet ongemoeid laten? Ik gooi den heelen boel neer, het boerenbedrijf verveelt mij doodelijk en ik wil er niets meer mee te maken hebben!”

Dorothea stond besluiteloos tusschen hen in, over haar zuster wilde zij niet spreken in Aubrey's tegenwoordigheid en zij zag toch dat haar broeder hem niet alleen durfde laten. Met een korten zucht wendde zij zich dus tot Aubrey en zeide:

„Gij hebt beloofd met mij uit te gaan, ga dan nu

met mij mee; en Humphrey, doe gij uw best om tijd te vinden om vader te bezoeken; zij zijn in groote zorg, Hilda zal u alles wel vertellen. Aubrey en ik gaan nu een groote wandeling doen en ik neem hem daarna mee naar ons huis voor het dejeuner, tracht gij daar dan ook te zijn!"

De smeekende uitdrukking in Dorothea's oogen drong de afwijzing van deze uitnoodiging terug op Humphrey's lippen; hij zag dat er iets aan de hand was, want Dorothea zag doodelijk bleek, al klonk haar stem opgewekt.

Weldra was zij met Aubrey midden tusschen de velden en onwillekeurig werd hij levendiger onder haar opgewekte woorden. „Wij zullen doorwandelen tot de heide, om eens flink door te waaien,” zeide zij. „Open lucht is het beste geneesmiddel voor hoofdpijn. Laat mij u nu nog eens zeggen hoe wij gisterenavond van uw gezang genoten hebben. Een goede stem is een heerlijke gave; houdt gij niet heel veel van zingen?”

Voor de eerste maal zag Aubrey eenigszins opgewekt. „Ja,” zeide hij, „ik houd veel van zingen. Ik heb nergens zangles gehad; ik denk dat ik de stem van mijn moeder geërfd heb, zij was zeer muzikaal.”

Hij hield even op en vervolgde toen op plotseling vertrouwelijken toon: „Ik heb ook iets anders geërfd; ik weet niet of gij er van gehoord hebt.”

„Ik geloof dat ik de eenige ben die er van weet,” antwoordde Dorothea zacht. „Het doet mij zooveel leed voor u, uw vijand zit u van daag vlak op de hielen geloof ik, maar ik bid u, geef niet toe.”

„Dat is alles heel gemakkelijk gezegd,” zeide Aubrey met eenige bitterheid in de stem. „Gij denkt zeker van mij dat ik een zwakkeling ben, om gisteren avond zoo gauw de hoogte te krijgen. Nu, ik was een dwaas toen ik mijn eerste glas dronk, maar men moet sterker zijn dan Hercules om bij zoo'n gelegenheid weerstand te bieden. Het is een ziekte, Juffr. Morley, en niemand kan haar genezen; ik ben vandaag buiten mijzelf.”

„Ik ken iemand die u zal genezen, Aubrey.”

„Is het waar? Gij bedoelt zeker de een of andere dokter uit een herstellingsoord voor drankzuchtigen, maar daar ga ik niet binnen, de gedachte alleen doet mij gruwen.”

„Nee,” zeide Dorothea langzaam, „ik geloof niet dat iemand op aarde in een geval als het uwe genezing kan aanbrengen.”

Aubrey zweeg een poos, maar voelde zich wonderlijk kalm worden.

„Gij en uw broeder zijn een echt goed slag van menschen,” zeide hij eindelijk. „Gisteren avond was ik als een krankzinnige, dat weet ik heel goed en mijnheer Humphrey had vreeselijk veel geduld met mij, maar het hielp niets en geeft ook niets om met mij te praten als ik in zoo'n bui ben. Ik had zoo'n hoop dat ik er van bevrijd zou blijven hier, maar ik heb mij zelf hier al heel gauw te schande gemaakt. Ik ben voorbestemd om te gronde te gaan.”

„Nee, volstrekt niet!”

De toon waarop Dorothea dit zeide was zoo opgewekt, dat Aubrey in zijn sombere gedachtengang er door

verrast werd. Zij hadden nu den heuveltop bereikt en hadden een prachtig uitzicht over de heide, die vol beschenen door den zonneschijn voor hen lag. Dorothea's oogen schitterden van genot en zij riep uit: „Hoe heerlijk! Aubrey, zoudt gij meenen dat iets door God geschapen voorbestemd, kan zijn tot ondergang? Ik geloof het niet. Alleen zij gaan te gronde, die Gods liefde en macht niet kennen. Zie nu eens van uzelf af en opwaarts en laat Gods heerlijke zon u eens vol in 't gezicht schijnen; juist zoo zal kracht en licht en hulp u gegeven worden, als gij uw hart opheft tot Hem die u gemaakt heeft. Gij zijt nog een jongen, Aubrey, nog op den drempel van uw leven; gij hebt een vijand, en ik beken het, het is een machtige tegenstander, die altijd op den loer ligt om u te verslaan. Gij zijt geen evenknie van hem en hebt u zoo dikwijls door hem laten verslaan, dat gij meent geen weerstandsvermogen te bezitten en daarom bij den eersten aanval u gewonnen geeft, maar er is een ongeziene, almachtige Hulp steeds u nabij, die onbegrensde en nimmer overwonnen krachten tot uw beschikking stelt. Leg de hand op die kracht! Als gij werkelijk in God gelooft, dan kunt gij Zijn macht niet betwijfelen en een van de heerlijkste waarheden die onze Heiland, Jezus Christus, ons verkondigd heeft, is de waarachtigheid van het gemeenschapsleven dat wij met den levenden God kunnen hebben. Als gij met Hem in gemeenschap leert leven, dan zult gij steeds meer grond op uw vijand winnen, leert gij dat niet, ja, dan is er voor de toekomst niet veel goeds te wachten.”

Na eenig stilzwijgen zeide Aubrey: „niemand heeft ooit zoo met mij gesproken, Juffrouw Morley. Gij wekt weer hoop in mij, maar ik wil u wel eerlijk zeggen, dat ik niet veel afweet van godsdienst en al dergelijke dingen meer. Is er niet een groot deel gevoelsverbeelding bij?”

Dorothea's oogen fonkelden toen zij zeide: „Probeer het zelf; begin met te gelooven in de macht van den Heiland om u van de drankmacht te verlossen. Waarom zou Hij zijn als een versaagd man, als een held die niet verlossen kan? Vertrouw u aan Hem toe!”

„Ik — ik zou wel graag willen!” zeide Aubrey snel.

Zij nam hem met zich mee naar huis en bracht hem in de spreekkamer om zich wat op te knappen, want nu hij weer rustig en wel bij zijn verstand was geworden, was hij zich ook bewust dat hij er tamelijk slordig uitzag. Dorothea ging intusschen naar de huiskamer, waar zij Humphrey met Hilda vond, wier gelaat verhelderde toen zij haar zagen binnenkomen.

„Waar is mijn pleegzoon?” vroeg Humphrey.

„Hij komt dadelijk mee aanzitten,” zeide Dorothea „en daarna moet ge hem meenemen en hem het verdere van den dag flink aan 't werk zetten.”

„Nu, ik heb ook genoeg te doen, ik heb den geheelen morgen al verdaan met een onderzoek naar Maggie. Een van de witkielen aan 't station herinnerde zich, dat haar handkoffer naar station Paddington, Londen was geadresseerd. Natuurlijk, Londen is de plaats voor alle vluchtelingen. Ik zou mij over haar nu vooreerst maar niet verontrusten; zij heeft geld bij zich en zal zich wel redden.”

Dorothea ging intusschen haar vader opzoeken, dien zij in zijn studeerkamer vond in de houding van diepe mismooiedigheit voor zijn schrijftafel gezeten.

„Zijt gij het?” zeide hij opstaande met iets vochtigs in de oogen, „hebt gij haar spoor gevonden?” en toen Dorothea vertelde wat zij wist, zeide hij: „telegrafeer dan dat zij nog van avond moet thuiskomen.” Toen stond hij op en ging de kamer heen en weer loopen, weemoedig het hoofd schuddende. „Uw moeder had mij niet met een hoop meisjes alleen moeten laten; ik begrijp geen meisjes en wat is er nu van gekomen! gij beiden zult zeker ook eerstdaags wel wegloopen!”

„Nooit, vader!” zeide Dorothea nadrukkelijk, terwijl zij de hand op zijn arm legde. „Wij zullen u niet verlaten; het is een plotselinge inval geweest van Maggie, waarvan ze later zeker spijt zal hebben en dan komt ze terug. Hoor, daar gaat de bel voor den maaltijd, een beetje voedsel zal u goed doen.”

Dorothea deed wat zij kon om de stemming aan tafel wat opgewekt te maken; Aubrey bleef echter stil en in zichzelf gekeerd, zoodat de zusters het een verademing vonden, toen hij met Humphrey vertrok en de meisjes alleen bleven.

„Het is al een relletje door het heele dorp,” zeide Hilda toen, „dat Maggie is weggegaan.”

Dorothea zuchtte. „Intusschen wilde ik maar dat ik wist waar zij was, maar wij staan hier machteloos; ik geloof geen oogenblik dat zij naar Tante Esther is gegaan.”

Intusschen waren Humphrey en Aubrey naar den ak-

ker gegaan waar geploegd werd; de knaap was stil en scheen verdiept in het werk dat hij zag doen, zoodra hij echter met Humphrey alleen was, vroeg hij op eenmaal: „Gelooft gij in wat uw zuster gelooft?”

„Ja, dat doe ik,” was Humphrey's antwoord. „Ik heb u dat gisterenavond reeds gezegd en ik ben zeker dat in dat geloof uw eenige redding ligt.”

„Zij spreekt er zoo echt en zoo wezenlijk over, maar ik weet niet hoe ik moet beginnen.”

„Wij zullen van avond wel eens praten,” zeide de oudere man. „Ik weet hoe zwaar de strijd is, want al zeg ik er niet veel van, gij weet toch dat ik die zelf ook doormaak.”

Aubrey keerde zich snel tot hem. „Ik weet het; Ik zeide aan mijn vader dat dit op zichzelf al een reden was, waarom ik graag bij u zou wonen; dat was nadat die oude dame uw doopceel bij ons gelicht had en vader niet wist of hij 't zou durven wagen. U kunt beter dan iemand anders mijn strijd verstaan en hoe groot de verzoeking is. En nu dacht ik zoo: als u 't kunt overwinnen, dan kan ik 't ook — ten minste als ik een even krachtigen wil heb als u, wat te betwijfelen valt.”

„Neen,” zeide Humphrey langzaam, „dat is geen hulp voor u. want onze wilskracht is onzeker en afhankelijk van onze lichaamszwakte.”

Des avonds hervatten die twee dit gesprek, en toen legde Humphrey zijn geslotenheid af en vertelde hij den knaap van de tweërlei levens die hij in de veertig jaren die achter hem lagen geleefd had.

„Ik weet zeer wel, welk van deze beide het gelukkigste

en beste was en ik ben teruggekeerd, tot mijn eerste trouw. Zie, de zaak is deze: wij hebben geen wapenen om den vijand te bestrijden en onze Heer en Koning geeft Zijn wapenen niet aan opstandelingen. Van nature zijn wij dat allen, en allen houden wij er onze eigen verdedigingsmiddelen op na. Leg ze neder, uw eigen wapenen, en bekeer u tot uw Heer en Koning, dan zal uw vijand overwonnen worden. De strijd zal daarom toch wel heet zijn, maar een almachtige Helper zal u ter zijde staan, waarvan gij u nu geen voorstelling kunt maken.”

Aubrey luisterde met al de belangstelling van zijn jong gemoed en voelde nieuwen moed in zich opwaken. Dien avond boog hij voor de eerste maal zijn knieën tot een stil gebed en het was hem of een nieuw leven in zijn ziel ontwaakte.

HOOFDSTUK X.

Tijding van de vluchteling.

„Mijn lieve kleine vredestichtster.

Als gij dezen middag bij mij wilt komen thee drinken, dan kan ik u eenige belangrijke inlichtingen geven.

Uw liefhebbende Louise Veale.”

Dit briefje ontving Dorothea, veertien dagen na Maggie's verdwijnen, en deed de hoop herleven in haar hart; zij ging er dien middag ook terstond heen. Geruimen tijd babbelde de plaagzieke oude dame honderd uit over andere dingen, terwijl Dorothea smachtend wachtte op de tijding die zij begeerde. Eindelijk begon zij: „Gij kent mijn jongen neef Arnold Lovell, ik had van morgen een brief van hem. Hij bewondert uw jonge zuster zeer! Welnu, hij heeft een moeder die dezen winter om haar gezondheid naar Cairo gaat, en uitgezien heeft naar een vroolijk jong gezelschap, om met haar mee te gaan.”

„En heeft zij iemand gevonden?”

„Blijkbaar wel.”

„Is het Maggie? Maar waar is zij? Waar is zij

geweest? Hoe is zij achter deze betrekking gekomen?"

„Nu, nu, overstroom mij niet met vragen! Misschien heb ik haar die genoemd, in de dagen dat wij toebe-reidselen maakten samen voor mijn feest. Hoe kon ik weten dat zij zoo spoedig daarop ruzie zou krijgen met haar vader en zich den volgenden dag al zou opmaken naar de plaats om zich aan te melden voor die post!"

„Waar is zij nu?"

„Ik geloof dat zij ergens kamers betrokken heeft die ik haar heb aangeraden; de eigenares is een vroegere dienstbode van mij, ik heb haar dat adres zoo terloops eens gegeven, voor 't geval dat een van u eens naar de stad wilde gaan."

„Wat is het adres?"

Lady Veale's boosaardige oogjes flikkerden; „ik zal het u geven als zij goed en wel uit Engeland weg is. Ik denk dat zij Carolien Lovell heel goed bevallen zal, en deze is heel royaal en zal haar, behalve alle reiskosten, f 1000 salaris geven. Neen, onze Maggie is goed bezorgd en zal u geen last meer veroorzaken."

„Gij hebt dus alles voor haar bedisseld," barstte Dorothea nu uit. „Maar zeg mij nu nog even, of deze mevrouw Lovell een goeden invloed op haar zal hebben of niet."

„Wel, kindlief, heb ik een goeden invloed? Caroline en ik lijken in veel opzichten op elkaar!"

Dorothea zweeg, en Lady Veale boog zich voorover in haar leunstoel en vroeg met de hand op Dorothea's knie: „Mijn lieve Dolly, gij bemoeit u met zooveel menschen, wanneer gaat gij mij eens onder handen

nemen? Hebt ge er geen moed voor of hebt ge reeds voorlang mij opgeschreven ten verderve, zooals goede menschen van uw soort zoo liefderijk kunnen doen."

Het bloed steeg Dorothea bij deze woorden naar het hoofd; daarop zag zij Lady Veale in de spotachtige oogen en zeide: „Neen, ik heb daartoe geen moed gehad."

„En gij, die iedereen en allen onder handen neemt!"

„Dat is het juist, gebroken voorwerpen zijn lichter te heelen."

„Daar zou heel wat voor noodig zijn om mij te breken! Och kind, ik heb een hekel aan preeken en ik haat alle preekers en ik ben te oud om mijzelf te veranderen. Ik heb het leven nooit ernstig kunnen opnemen, maar ik beloof u wel, dat als ik ooit benauwd word over mijn ziel of iets dergelijks, of als mijn laatste uurtje komt, dan zal ik u graag bij mij hebben."

„Dan zal ik u geen goed meer kunnen doen," zeide Dorothea heel ernstig. „Ik geloof, dat ik u niet langer mag verzwijgen, dat ik elken dag voor u bid; ik geloof niet, dat u in den grond van uw hart zoo onverschillig voor godsdienst zijt als u voorgeeft, en hebt gij er iets tegen, dan kan dat spoedig genoeg veranderen. Geen schepsel ter wereld kan dat doen, maar Jezus Christus kan het. Ik moet, als ik met u en andere afkeerige harten in aanraking kom, altijd denken aan de macht van dien Eenen, die onder ons woont en ons steeds nabij is en naar Wiens hulp wij zoo weinig de handen uitstrekken. Niets is Hem onmogelijk; het is alleen maar, dat wij ons verzetten tegen Zijn wonderbare liefde."

Lady Veale knikte spotachtig.

„Mooi zoo, mijn liefje, heel mooi, hoor! Het is een heele vrome toespraak, laat het hierbij en laat mij vooreerst niets meer daarover hooren!”

Dorothea kleurde, stond haastig op en verliet haar na een korten groet.

Kapitein Morley ontving de berichten omtrent Maggie met groote verontwaardiging, en hoewel zijn dochters hem trachtten neer te zetten en hem voorspiegelden, welk een heerlijk buitenkansje dit voor haar was, waartoe hij, indien gevraagd, nooit zijn toestemming zou hebben gegeven, hij liet zich niet tot rust brengen en vertrok den volgenden morgen naar Londen. Daar wist hij zonder iemands hulp het adres van Mevrouw Lovell uit te vinden, maar toen hij aan haar huis kwam, was zij een week geleden met Maggie naar Caïro vertrokken.

„Ik ga haar nu niet verder na,” zeide hij aan Dorothea, en zijn ongewone, stille verslagenheid deed deze pijn om te zien. „Zij heeft haar eigen bed gespreid en moet nu maar zien hoe ze er op ligt. Zij heeft ons zonder eenige bezwaren afgeschud, dus moet ze nu maar voor zichzelf zorgen. Ik ben dankbaar, dat haar moeder dit niet beleeft.”

Gillis Kemble was den dag na zijn vertrouwelijk gesprek met Dorothea naar Londen gegaan. Hij overdacht, dat het beter was vooreerst haar nabijheid te ontloopen, en dus wierp hij zich daar midden in het werk dat hij liefhad en waarin twee oude academievrienden, hulppredikers in Londens achterbuurten, hem bijstonden. Het was eerst na Kerstmis, dat hij en

Dorothea elkaar ontmoetten en in die twee maanden had zij ook haar moeilijke lessen geleerd. Schijnbaar was zij dezelfde gebleven, maar over haar gelaat was een kalme waardigheid gekomen, de vrucht van zelfverloochening en strijd. In het diep gevoel harer smart en verlatenheid, had zij geleerd de hand aan te grijpen van Een, die vast houdt wat Hij heeft gegrepen.

Het was de dag van Reggie's vertrek naar school en Dorothea had gehoor gegeven aan zijn dringend verzoek, om zijn schooluitzet te komen bekijken. Terwijl zij hierbij in druk gesprek waren en Reggie, in strijd met Dorothea's vermanenden ernst, beweerde nooit achteruit te zullen gaan of te vluchten, wat altijd als lafheid door hem beschouwd werd, werd op eenmaal een welbekende stem vernomen en sprong Reggie op met een kreet van vreugde zeggende: „Dat is mijnheer Kemble. O moeder, hij is terug, nu kan ik van hem ook afscheid nemen.”

„Ja,” zeide de jonge man, binnentredende, „ik herinnerde mij nog juist bijtijds, dat deze jonge vriend morgen zijn thuis verlaat en dus kom ik nog even afscheid nemen. Maar, ik heb uw gesprek gestoord, gij waart zoo druk aan 't redeneeren toen ik binnenkwam.”

„Ja,” zeide Reggie met vuur, „wij spraken over iets den rug toe keeren of vluchten, ik zeide dat ik dit nooit doen zoude.”

Daar zullen op school en later in uw leven heel wat dingen zijn, die gij den rug zult moeten toekeeren,” zeide Gillis hem met een glimlach aanzienste. „Flinke mannen moeten soms wel wegloopen.”

Reggie keek met wijd opengesperde oogen.

„Herinnert ge u de woorden: „Behoud u om uws levens wil, zie niet achter u om?” En herinnert ge u iemand die het leven verloor, juist omdat ze niet haar rug wilde toekeeren? Was ook aan Lot's vrouw niet gezegd, dat zij zoowel als haar man moest vluchten van de goddeloosheid? Zij nu wilde het niet, omdat zij de goddeloosheid had liefgekregen.”

Een tijd lang was het stil in de kamer. Lady Reginald noch Dorothea wilden den indruk der ernstige woorden bij Reggie wegnemen en zijn smal gezicht zag zeer ernstig toen hij zeide:

„Ik zal mijn rug ook keeren naar verkeerde dingen, en ik zal luisteren naar de stem van mijn Koning als Hij mij tot den aftocht maant.”

Dorothea nam nu afscheid nog voor dat de thee werd binnengebracht, en hoe men haar ook wilde overhalen om te blijven, zij bleef standvastig en na een stormachtig afscheid van Reggie geleidde Gillis haar naar de voordeur.

„Die jongen gaat den goeden weg op,” zeide hij, „ondanks al de vrees van zijn moeder zal hij toch wel goed terecht komen.”

„Zij begint de vreeze af te leggen,” zeide Dorothea langzaam. „En hoe heerlijk dat wij en zij weten dat zijn toekomst niet in onze maar in des Heeren handen rust.”

Gillis knikte toestemmend en zeide half luid: „Indien wij ontrouw zijn, Hij blijft getrouw;” en voegde er toen op een anderen toon bij: „Ik heb twee nieuwe huurders voor het andere paviljoen dat ik liet bouwen. Daar moet ik u een andermaal van vertellen.”

HOOFDSTUK XI.

Te rechter tijd.

Colonel Crofton stond voor het venster zijner studeerkamer, met een open brief in de hand, terwijl Alma blijkbaar wachtte op zijn te nemen besluit. „Wel vader?”

„Gij moest maar bedanken.”

Zij knikte, nam den brief uit zijn hand en zag dien nog eens in. Het was een uitnoodiging voor haar en haar broeder om bij Sir Mordaunt Dyke te komen dineeren en een muziekpartij bij te wonen.

„Maar ik moet het toch aan Aubrey zeggen,” zeide zij, „want hij hoort het; natuurlijk wil Lady Dyke dat wij daar samen zingen.”

„Ik vind het hard voor u,” zeide haar vader, terwijl hij zijn hand op haar schouder legde; „ik had zoo gehoopt dat wij hier al die wereldsche bijeenkomsten zouden ontloopen, want dat is voorloopig de eenige kans voor Aubrey om te herstellen. Mijn eerste plan was wellicht toch het beste geweest, om hem naar onze koloniën te zenden.”

„Och vadertje, u weet dat ik niets geef om deze partijen, ik ben heel tevreden zonder die dingen; ik wil met plezier voor alles bedanken, als dat beter is voor Aubrey; de vraag is echter, hoe te verhinderen dat de menschen het kwalijk nemen.”

„Dan moeten ze maar kwalijk nemen; als wij niet uitgaan, dan behoeft Aubrey het ook niet te doen, het zou zijn ondergang zijn!”

„En als hij afzonderlijk wordt genoodigd?”

„Hij is hier om den landbouw te leeren, niet om te zwieren,” zeide de Colonel kortaf. Alma verliet daarop het vertrek, maar dacht bij zich zelf: „Vader zal Aubrey nooit zijn levenlang buiten de verzoeking kunnen houden; ik ben weinig hoopvol, en ik zie niet in hoe hij genezen zal door hem van vrienden en anderer omgang af te houden, en hij geniet zóó van muziek!”

Thans zette zij haar hoed op en snelde naar buiten; zij kon een gevoel van gedruktheid niet kwijt raken, en instinktmatig gevoelde zij, dat Aubrey in een of andere moeite verkeerde. De menschen hadden deze tweelingen dikwijls uitgelachen, maar het was herhaaldelijk uitgekomen, dat zij van elkander verwijderd, elkaars moeite, pijn of leed gevoelden. Onwillekeurig sloeg zij den weg in naar de Roode Hoeve en was niets verwonderd, toen Humphrey haar buiten tegemoet kwam. Hij groette haar glimlachend en zeide: „ik verlangde juist u te spreken; uw broeder begint zich hier te vervelen en krijgt genoeg van mijn gezelschap. Zoo juist heeft hij mij gezegd, dat hij van avond naar John Kelly den schoolmeester wil gaan, en deze is ook een

vroolijke man, die goed zingt en orgel speelt en hem zeker beter kan bezighouden dan ik 't kan. Maar, hij is een sterk drinker."

"Gij zijt precies als vader," zeide Alma, „gij zoudt alle verzoeking van hem willen afnemen, maar als ik Aubrey was, dan zou ik opzettelijk de verzoeking trotseeren!"

"Zoudt gij?" zeide Humphrey, haar vol bewondering aanziende, „maar gij hebt de gerustheid van eene die nooit strijd gekend heeft; met Aubrey is dat wat anders, zijn wilskracht is verzwakt door zijn gedurige nederlagen. Maar hij zal er bovenop komen, daaraan twijfel ik niet, wij moeten hem echter dezen tijd er door heen helpen; ik had gedacht, als gij met uw vader weder eens bij mij kwaamt eten, als gij een eenvoudig maal voor lief wilt nemen en gij bleeft dan den avond om muziek te maken?"

Alma nam deze uitnoodiging bereidwillig aan en haastte zich toen, op Humphrey's aanwijzing, naar den akker, waar Aubrey bij de schapen te vinden was.

"Hoe bevalt u dit leven?" vroeg zij haar broeder na de eerste begroeting. „Gij begint er zoo verbrand uit te zien?"

"Och," zeide Aubrey met een zucht, „de dagen, dat gaat nog, al valt de landbouw mij ook erg tegen, maar de vreeselijke, lange, eentonige avonden, die doen het mij. Ik zou, als wij daar zoo saai zitten, wel weg willen loopen."

"Wij komen van avond bij u eten, ik verheug er mij zeer op."

"Zoo, zoo," zeide Aubrey, „is het dat wat Humphrey in zijn schild voert? Hij is een slimme vogel!"

Hij tuurde in de verte. „Ik wou dat ik naar de Koloniën was gegaan, dat zou een veel vrijer leven zijn,” zeide hij, met zijn zweep ongeduldig tegen zijn been tikkend.

„Kom,” zeide hij ongeduldig na een poos stilzwijgen, „wandel met mij mede naar gindschen akker, dan zal ik u iets vertellen. Ik ben vreeselijk in de put, omdat ik dacht dat ik het ten onder had gebracht. Juffrouw Morley had het mij duidelijk gemaakt, dat ik in eigen kracht niet kon, dat ik feitelijk zelf geen kracht had tegen mijn machtigen vijand, maar dat ik slechts hulp hoefde te vragen om ze te ontvangen. Deze laatste twee maanden heb ik mij een heel ander mensch gevoeld, zoo opgewekt en onbezorgd als een kleine jongen en nu, op eenmaal, voel ik mij zonder eenige aanleiding weder ellendig. Ik heb er meer dan eens tegen geworsteld en gestreden, maar ik heb nu alle hoop en moed verloren en ik wil niet meer kampen tegen mijn noodlot.”

„Welke hulp bedoelt gij toch, Aubrey?” vroeg Alma. „Meent gij mijnheer Morley?”

„Neen! — Och — ik kan er niet goed over praten, ik bedoel: Gods hulp.”

„Oh!” riep Alma ontzet uit. „En wat heeft u nu het geloof daarin doen verliezen. Is deze hulp niet voldoende gebleken?”

Aubrey zuchtte diep en zeide: „het komt omdat ik dat vreeselijke verlangen weer in mij voel. Ik dacht dat ik het nooit meer zou voelen, maar het is er weer en wordt al sterker in mij, en maakt mij wee van

iedereen en van alles. Ik moet er aan toegeven, Alma, of ik word krankzinnig."

„Dan is het nu de tijd om te strijden," zeide Alma. „Als gij nu toegeeft zult gij er daarna veel erger aan toe zijn. Aubrey vat moed en geef den strijd niet op!"

Maar Aubrey keerde zich in diepe neerslachtigheid van haar af en toen kwam een van de boerenknechts hem raadplegen en moest Alma hem verlaten. Zij kwam thuis in het gevoel dat het met haar broeder een hopeloos geval was, hij was gedoemd om te lijden voor zijn moeders zonde — of — zooals Alma het noemde: zijn moeders krankheid.

Colonel Crofton ging tegen zes uur met zijn dochter naar de Roode Hoeve, maar Alma had niet den moed hem iets van haar gesprek van dezen morgen mee te deelen en toonde zich dus onbezorgd en opgewekt als altijd, hoewel zij innerlijk bezwaard en gedrukt was. Humphrey kwam hen reeds bij den ingang begroeten en nam Colonel Crofton mede naar zijn studeerkamer, terwijl Alma met Dorothea naar een bovenkamer ging, waar een heerlijk vuurtje brandde. Daar gekomen sloeg Alma plotseling der arm om Dorothea's hals en zeide hartstochtelijk: „Dorothea, niet waar, ik mag u zoo noemen? gij zijt zoo sterk en zoo goed; mijn broeder voelt weer een van zijn booze aanvallen over hem komen, ik ken al de verschijnselen. Uw broeder heeft ons van avond hier gevraagd om hem te helpen, maar ik heb het gevoel dat hij ons gaat ontglippen — o, ik bid u, help ons, red hem, ik kan het niet, ik weet niet wat ik tegen hem zeggen moet, maar gij wel, wilt gij

hier even op mij wachten tot ik hem gevonden heb."

„Zeker wil ik doen wat ik kan," antwoordde Dorothea snel, „maar als Humphrey's keukenmeid iemand van de klok is, dan hebben wij niet veel tijd meer."

Alma snelde weg, zij kende zijn slaapvertrek want zij had hem zelf helpen uitpakken, maar nu zij bij hem klopte, vond zij de deur gesloten.

„Open de deur Aubrey, ik heb u wat te zeggen."

„Ik kan niet. Ik kom niet aan tafel."

„Gij moet, doe de deur open, of ik roep vader."

Toen werd de deur open gerukt en stond Aubrey verwilderd, met ingezonken oogen voor haar. „Kom dan binnen," zeide hij norsch, „en sta daar niet buiten de deur te schreeuwen."

Hij sloot de deur achter haar en wierp zich neer op zijn bed; toen Alma zijn voorhoofd aanraakte, voelde zij dat het brandde.

„Juffrouw Morley wilde u spreken, zij wou u zoo zielsgraag helpen, gij moogt dat niet weigeren."

Aubrey stond zonder een woord te zeggen op. „Ik kom niet aan tafel, ik heb een vreeselijke hoofdpijn, maar juffrouw Morley wil ik wel spreken, als zij 't wenscht. Laat haar in mijn zitvertrekje, ik zal dadelijk bij haar komen."

Vijf minuten later stond Dorothea in haar zwarte kleed, met haar vriendelijk ernstig gezicht voor hem die zoo dringend haar hulp behoefde.

„Vergeef mijn aandringen om u te spreken," zeide zij, „maar ik vermoedde zóó dat gij het hard te verantwoorden hadt."

„Ik worstel niet meer tegen,” zeide hij. „Ik heb den moed opgegeven, het is mij te moeielijk, het helpt toch niets, juffrouw Morley; ik heb een poos gedacht dat de vloek van mij afgenomen was, maar het was een groote dwaling!”

„Het is nu geen tijd om te redeneeren,” zeide Dorothea. „Al wat ons te doen staat is de hulp in te roepen en af te bidden van een Sterkeren dan wij. Laat ons samen bidden.”

Aubrey vond het erg vreemd toen hij haar zag neerknielen, maar was toch niet in staat tegen te spartelen en knielde dan ook bij de tafel, terwijl hij het gelaat in zijn armen verbergde.

„O Heere God, almachtige Helper, onze jonge vriend heeft als Petrus de oogen van U afgewend. Wij bidden u nu samen: Heere behoud hem, hij is op het punt van te vergaan. Drijf Gij den drankduivel uit zijn lichaam, strek Gij uw hand uit naar zijn zinkenden wil, red hem Heere, wij weten dat Gij het kunt. Gij zijt machtig om te behouden; behoud, red en verlos hem. Wij bidden het U om Uws grooten Naams wil, Amen.”

Nog eenigen tijd bleef Dorothea op de knieën, in stil gebed verzonken, toen gleed zij onhoorbaar de kamer uit, en kwam juist beneden toen de soep werd opgedragen. Het kostte haar moeite om aan den disch den opgewekten toon te hervatten, dien men van haar gewend was, maar Aubrey verscheen spoedig na haar, met een rustige kalmte op zijn gelaat gestempeld, die haar bewees dat voor ditmaal de strijd weer gestreden was.

Toen Alma en Dorothea na den maaltijd het vertrek

verlieten, vroeg de eene terstond met groote belangstelling:

„Dorothea, wat hebt gij gedaan, wat tegen hem gezegd, hij is een ander mensch, de duivel is van hem geweken.”

„Ik heb met hem gebeden,” zeide Dorothea eenvoudig. Alma zette groote verbaasde oogen op.

„Weet gij dan niet, Alma, dat God alleen machtig is uw broeder te helpen, in zulke tijden?”

„Maar Aubrey — gelooft die dat ook?”

„Ik geloof het wel, spreek er eens over met hem.”

„Ik wilde wel,” zeide Alma nadenkend, „dat ik de dingen kon zien zooals gij ze ziet. Het zou mij zooveel gelukkiger maken.”

„Wij zullen er een andermaal eens over praten; natuurlijk zult gij gelukkiger zijn als uw geloof levend is en werkelijkheid ook voor uw dagelijksch leven. Dat is mijn punt, waar ik telkens weer op neerkom. Wij zeggen allen dat wij gelooven, maar wij houden dat geloof afgescheiden van ons dagelijksch leven.”

Des avonds vereenigden allen zich in de huiskamer en zongen broeder en zuster bij de piano. Dorothea zat daarop in stilte te genieten van hun mooie stemmen, toen haar oog plotseling viel op het gelaat van haar broeder, die bij de piano stond, de oogen onafgewend op Alma gericht en met een uitdrukking op 't gelaat die hem tot een ander mensch maakte. Dorothea hield haar adem in. „Is het zoo met u, mijn broeder,” zeide zij bij zich zelf, „wat zal dat een zegen zijn; ik zal u helpen waar ik kan.”

Toen het gezelschap dien avond uit elkander zou gaan, zat Aubrey nog voor de piano te fantaseeren en zag Dorothea hem een oogenblik aandachtig aan.

Aubrey zag ernstig tot haar op en zeide: „Ik heb weer grond onder de voeten, juffrouw Morley, maar ik mag daarvan niet roemen.”

„Neen, jongenlief, doe dat niet, leef bij den dag of zoo ge wilt bij het uur; ook hier geldt het: elk uur heeft genoeg aan zijn eigen moeite, en voor iedere moeite is de Uithelper nabij.”

„Ja,” zeide hij eenvoudig.

Toen Alma afscheid nam sloeg zij haar arm om Aubrey's hals en fluisterde: „Vader zal u heel gauw eens terug vragen en denken aan mijnheer Morley die mij wat teekenles zal geven, opdat ik ook schetsen naar de natuur zal durven maken. Wist gij dat hij zoo mooi kon teekenen?”

„Ja,” zeide Aubrey, „maar ik wilde liever dat hij muzikaal was.”

„Hij zeide mij dat hij er graag naar luisterde.”

„Ja, naar u,” zeide Aubrey met een veelbeteekenenden glimlach en keerde zich af. Hij en Humphrey wandelden met Dorothea naar haar huis en bij het scheiden voor het hek zeide Aubrey tot haar broeder: „Zij heeft voor mij gedaan, wat gij niet kondet. Ik heb vreeselijk spijt van al de moeite die ik u gaf, maar nu ben ik er weer boven op.”

„Steun op geen vrouw,” zeide Humphrey; „zij is er niet altijd als gij haar noodig hebt.”

„Neen,” zeide de knaap, „maar zij heeft mij een Helper leeren kennen, die mij nooit in den steek laat.”

HOOFDSTUK XII.

De vreedstichtster aan den arbeid.

Het was een mooie zonnige morgen en Dorothea en Hilda waren beiden in den tuin aan 't werk, toen Gillis Kemble het hek binnentrad.

„Kom, kom,” zeide Hilda speelsch, terwijl zij haar hark voor hem op en neer zwaaide, „doe die diepe rimpels eens weg uit uw voorhoofd; voelt gij het lentevuur niet in uw bloed; Dorothea en ik genieten er van met volle teugen.”

„Ik wou dat ik tijd had om te tuinieren,” zeide Gillis naar Dorothea ziende, die druk doorharkte zonder te durven opzien. „Het is prettig werk,” zeide zij echter en Hilda viel terstond in, „ja, maar het is geen spel.”

„Ik voel mij diep verootmoedigd,” schertste Gillis, maar zeide toen met een smekenden blik naar Dorothea: „Ik ben hier gekomen om u te vertellen van mijn nieuwe huurders, zij kwamen gisteren en ik zou het heel lief van u vinden als gij ze eens gingt opzoeken. Gij doet het wel?”

„Wie zijn het?” vroeg Dorothea.

Hilda drentelde weg naar de oranjerie. Zij hield veel van de Croftons en zocht hen dikwijls op, maar overigens had zij niet veel op met de beschermelingen van Gillis. Gillis zag haar na en begon toen op vertrouwelijkken toon: „Het zijn twee zusters — dames — in zeer moeilijke omstandigheden; ik heb ze leeren kennen door hun predikant. Hun vader heeft zijn vermogen doorgebracht en stierf aan delirium; hun broeder stierf twee jaar geleden door dezelfde oorzaak, na hen vijftien jaar tot last te zijn geweest. Zij zijn nu geheel broodeloos en mijn paviljoen is juist voor hen geschikt.”

„Hoe krijgt ge het toch gedaan van die menschen?” vroeg Dorothea verbaasd. „Zijn zij niet te trotsch om voor niets in huis te wonen?”

„O,” zeide hij glimlachend, „ik weet daar wel een mouw aan te passen; een der beide dames Stepworth is een uitstekende tuinierster, en met behulp van mijn kleinen tuinmansknecht zal zij mijn tuin en park, die zeer verwaarloosd zijn, in orde brengen en houden.”

„O,” zei Dorothea met helderen lach, „nu begrijp ik het. Zij moet een lieve vrouw zijn als zij van tui- nieren houdt.”

„Maar geen gelukkige; nu, gij zult zelf wel zien en ondervinden. Hun leven en hart zijn gebroken, en gij zult hun vrede weten te brengen, daarop reken ik.”

Dorothea schudde het hoofd; waarom was het, dat de tranen haar plotseling in de oogen sprongen? Zij was er de persoon niet naar om medelijden met zich

zelf te hebben, en toch kwam onverwachts de gedachte als een bliksemstraal door haar heen: „Mijn hart en leven zijn ook gebroken, en hij trekt er zich niets van aan!”

Een oogenblik later had Gillis haar hand in de zijne en hield die daar langer dan noodig was; toen wendde hij zich haastig af en beknorde zichzelf dat hij tot haar gegaan was.

Toen Dorothea dien middag het paviljoen bereikte, bemerkte zij, zooals zij half gevreesd had, dat de nieuwe bewoners nog niet gereed waren om bezoeken te ontvangen. Een hunner kwam haar op de stoep tegemoet; zij was een lange, grijze vrouw, met een zekere waardigheid in haar houding, die terstond opviel. Haar gelaat was echter een netwerk van rimpels, terwijl een ontevreden trek om de neergetrokken mondhoeken haar overigens aantrekkelijke verschijning bedierf.

Dorothea gaf op de haar eigen opgewekte wijze een uitleg van haar vroeg bezoek: „Wij zijn naaste burens zie u, en ik dacht, dat ik wellicht iets voor u kon doen. Hebt u ook een goede werkvrouw noodig? Dan zou ik wel een heele goede voor u weten.”

„Ik geloof wel, dat we iemand zullen noodig hebben,” was het aarzelend antwoord. „Mijn zuster en ik zijn zonder eenige bediening uit Londen gekomen. Wilt u binnenkomen? Maar zie dan niet naar de wanorde die er nog is overal.”

Zij leidde Dorothea naar binnen en deze merkte terstond op hoe kaal en armoedig het meubilair was. De andere zuster lag op haar knieën voor de keuken-

kachel en deed vergeefsche moeite deze te laten branden, Zij stond van haar knieën op en zeide met een vernietigenden blik op haar zuster: „Wij zijn nog niet gereed om bezoeken te ontvangen.”

„Maar beschouwt u mij ook niet als een bezoek,” zeide Dorothea; „in deze streek kennen alle menschen elkaar en zien niet te nauw op vormen. Ik wensch u te helpen als ik mag, mag ik dus probeeren die kachel aan te krijgen? U ziet er zoo vermoeid uit en ik ben er nog al handig mede,” en zonder de toestemming af te wachten, was Dorothea reeds op haar knieën en had in minder dan geen tijd een helderen vuurgloed in 't leven geroepen.

Juffrouw Esther Stepworth drukte haar dankbaarheid op eenigszins stroeve wijze uit: „Ik zie, dat u alles kunt aanpakken; mijn zuster en ik hebben ook geleerd alles zelf te doen, elke vrouw, hoe hoog geplaatst ook, moest in staat zijn huishoudelijke bezigheden te verichten, ook al wordt zij er nimmer toe geroepen. Wij hebben den laatsten tijd op kamers gewoond,” zeide juffrouw Esther op haar korten beslisten toon. „Dat is een goede oefenschool om te leeren zichzelf te helpen.”

Dorothea lachte en zeide: „Wij hebben maar twee jonge dienstmeisjes bij ons thuis, en ik weet, hoeveel leiding en toezicht zij vereischen.”

„Wij moeten zeker een of ander dienstmeisje hebben,” zeide juffrouw Esther, terwijl zij ongeduldig eenige stoelen op haar plaats schoof. „Ik zal zelf veel buitenshuis zijn, dus komt de leiding op mijn zuster neer.”

Hieruit begreep Dorothea, dat juffrouw Esther de

tuinierster was en zag haar dus met belangstelling aan. Zij was jonger dan haar zuster, met dezelfde gelaats-trekken, dezelfde diepliggende oogen, maar zonder de onbevredigde uitdrukking. Dorothea zeide later tegen Hilda: „Zij ziet er uit hard als ijzer, naar lichaam en ziel, maar mijn indruk kan verkeerd zijn.”

Juffrouw Esther leek vastberaden; de driftige manier waarop zij zich bewoog, haar snibbige stem, in een woord alles in haar, was in contrast met haar zuster.

Dorothea voelde grenzenloos medelijden met hen, maar wachtte zich wel hiervan iets te toonen. Toen zij hen verliet en door het park ging, dacht zij bij zichzelf: „Twee ongelukkige vrouwen, wier leven bedorven is; hoe kan ik ze helpen? Ik zal eens naar Reggie's moeder gaan, die zou wellicht die dames Stepworth kunnen helpen en vertroosten.” Zij wilde juist het hek van het slot binnengaan, toen zij Lady Veale ontdekte op den weg. Deze was op haar achterste zolder over de nieuwe bewoners die Gillis op zijn bezitting gebracht had, en toen Dorothea het waagde de goede voornemens en ernstige bedoelingen van haar vriend te bepleiten, met deze menschen en met heel zijn doen en laten, toen goot de oude dame de fiolen haars toorns uit over de arme, veel geplaagde Dorothea en verwijderde zich ten slotte zonder haar met een blik te verwaardigen. Zij ging echter niet heen, voordat zij haar naar 't hoofd geworpen had, wat zij nu wederom in haar schild voerde, tegen Dorothea's huis.

„Ik wil u nog even zeggen,” vlocht zij tusschen haar woordenstroom in, „waarvoor ik van middag bij

u aan huis geweest ben. Ik wilde de volgende week naar de stad verhuizen voor de wintermaanden, maar ik wil niet alleen zijn in Londen. Nu heb ik uw zuster, Hilda de droomster, meegevraagd, en mee gaan zal zij, al wordt mijn oude vriend Charles nog zoo geprikkeld door dit plan.”

Lady Reginald was heel gelukkig met de komst van Dorothea; zij zat lusteloos bij het venster en er kwam iets van licht in haar oogen toen Dorothea binnenkwam.

„Ik heb zóó naar u verlangd,” zeide zij, „gij waart er in zoo lang niet en de dagen gaan zoo eentonig voorbij.”

„Geniet gij dan zoo weinig van het heerlijk lente-weer? Vertel mij eens hoe het met Reggie gaat?”

„Zijn brieven zeggen zoo weinig; hij zegt dat hij wel is en gelukkig. Maar ik, ach, ik heb alle belangstelling in het leven verloren; deze jongen was mijn afgod en ik voel mij nu een eenzame, oud wordende vrouw. Mijn levensdoel is mij uit de handen genomen, en ik ben voor niets anders geschikt.”

„Dat moogt ge niet zeggen, er is u zoo veel toevertrouwd: dit mooie slot, een groot fortuin, uw rijke geest. Waarom neemt gij Gillis Kemble niet eens in uw vertrouwen en vraagt gij hem niet, om u b.v. een paar jonge meisjes te bezorgen, die nimmer gelegenheid hebben om van huis te gaan of iets ter wereld te genieten. Hij kent zoovele goede families in Londen, voor wie een buitenplaats en een huis als het uwe een Paradijs zou zijn.”

„Ik kan Gillis niet raadplegen,” zeide Lady Reginald bitter. „Lady Veale heeft zoowel hem als mij op de meest beleedigende wijze aangevallen; zij heeft onze aangename, ongedwongen vriendschapsverhouding bedorven.”

Dorothea zag haar peinzend aan en zeide: „Wat is de tong toch een geesel! Maar Lettie, gij moogt er u niet onder laten brengen; zoek toch aanknoopingspunten om u heen; de wereld staat toch voor u open. Zoek de dorpelingen wat meer op, ik weet dat ge er hen zoo'n genoeg mee doet! Gij zult nieuwe punten van belangstelling krijgen, eer ge het weet. En laat mij u nu een en ander vertellen van de nieuwe huurders die Gillis gekregen heeft.”

Onder de bekoring van Dorothea's opgewekte gesprekken leefde Lady Reginald zichtbaar op en eer deze haar verliet was zij een ander mensch.

„Ik word hier eenzelve en kniezerig,” bekende zij, „en het is mijn eigen schuld. Ik wil trachten minder toe te geven aan mijn gevoel en meer belangstelling voor anderen te koesteren. Wat is toch het groote geheim van uw opgewekt, werkzaam en zegenrijk leven, mijn Dorothea? Gij lieve vredeachtster — waardoor brengt gij ook altijd weer vrede in mijn hart?”

„Door God almachtig,” antwoordde Dorothea eerbiedig. Toen kuste zij haar vriendin hartelijk en vertrok.

HOOFDSTUK XIII.

Gillis' levensgeheim ontsluiterd.

Toen Dorothea tehuis kwam vond zij haar vader en Hilda in heftigen woordenstrijd; Hilda was er echter kalm en vastberaden bij en deed al haar best om hem de dingen aannemelijk te maken.

„Zie de zaak toch eens gezond in, vader,” hoorde Dorothea haar zeggen, „ik ga maar voor tijdelijk; ik zal niet heelemaal wegloopen, zooals Maggie gedaan heeft, maar ik heb doodeenvoudig de uitnoodiging van Lady Veale aangenomen. Waarom ook niet? Ik ben overtuigd dat gij morgen het redelijke van mijn vraag zult inzien. Ja, ik verlang naar een beetje plezier in mijn leven en gij moet er blij om zijn.”

Kapitein Morley stormde de kamer op en neer zeggende: „Het is de schuld van die oude bemoeizieke feeks; eerst heeft zij de eene van mij weggehaald en nu probeert zij het eens op een andere manier. Ik geef mijn goede geld niet om u gelegenheid te geven met haar door Londen te zwieren en uzelf daar op te dirken.

Neen, gij blijft hier, geen woord meer er over! O, hier is Dorothea! Hebt gij gehoord van dat ongehoorde voorstel van uw zuster? Zij is zoo dwaas om te denken dat ik mijn toestemming zal geven."

Dorothea glimlachte even, en zeide kalm: „Wel, vader, het komt mij voor dat u dit uitgangetje aan Hilda moet toestaan. Zij is in geen jaar van huis geweest en het zal haar opfrisschen."

„O, ik wou dat ik geen dochters had!" stotterde de verbaasde en teleurgestelde vader. „Zij plagen mij ten doode; altijd vechten zij om de opperheerschappij, maar onder mijn dak zullen zij die niet veroveren."

„Toch zijn dochters ook vrije menschen en vrije menschen kunnen geen slaven zijn!" Juist op dit oogenblik werd Colonel Crofton aangediend, en daar Kapitein Morley veel van hem hield, bedaarde zijn drift terstond en werd het gesprek afgeleid.

Den volgenden morgen wierp hij Hilda een bankje van zestig gulden toe, met de woorden: „Ziedaar al wat ik u geven kan; indien de oude feeks zegt, dat ze voor u alle onkosten betalen kan, dan moet ze woord houden. Ik hoor dat ze haar inkomen niet half verteerd, en het is ten slotte toch voor haar eigen genoeg dat zij u nu vraagt, dus kan zij er ook voor betalen."

Hilda stak het bankbiljet in haar zak en ging toen naar de woning harer oude vriendin, om te zeggen dat zij meeging, en daarop had Dorothea het druk met beredderingen voor haar toilet.

Een paar dagen voor haar vertrek had ook de oude

Lady Veale haar drukten, al waren ze van geheel anderen aard. Op zekeren middag begaf zij zich op weg, om Gillis Kemble te bezoeken en Dorothea die haar in het dorp ontmoette, vertelde haar lachende dat zij blijkbaar in oorlogstenu uittrok.

„Ja!” knikte de oude dame zelfvoldaan, „ik ga ook spijkers met koppen slaan. Ik bedank er voor, dat Don Quichot in mijn afwezigheid zijn intrek neemt op het slot!”

Dorothea toonde een geërgerd gelaat. „Wat is het toch goed,” zeide zij, „dat wij u zoo goed kennen en verstaan, indien u nu zoo iets tegen een vreemde zeidet...”

„Tut tut, ik ken Mevrouw de zedemeesteres wel. De voogd van haar jongen zal voortdurend geroepen worden om haar raad te geven, en ik verkies zoo iets niet.”

Dorothea haalde de schouders op en ging verder, terwijl de oude Lady Veale met vastberaden gelaat de groote laan indribbelde, die naar het huis van Gillis leidde. Zij kwam een klein hek voorbij, dat van de groote laan in den bloementuin leidde en bleef daarvoor staan, zette haar lorgnet op en keek onderzoekend in het rond. Het volgende oogenblik was zij naar binnen gestapt, recht op Juffrouw Esther Stepworth af, die met een grooten boezelaar voor en werkhandschoenen aan, op haar knieën lag voor een bloembed, terwijl een kleine tuinmansjongen haar de planten aangaf.

„Lieve hemel!” waren de eerste woorden van de oude dame. „Gij zijt zeker een van die nieuwerwetsche dames tuiniersters, juffrouw Stepworth? Ik heb er van

hooren spreken, maar wilde mij met eigen oogen overtuigen. Drie dagen geleden heb ik u en uw zuster trachten te bezoeken en vond u uit. Ik kon niet gelooven dat gij in deze kwaliteit in deze streek waart komen wonen, maar mijnheer Kemble is een wonderbaar man en heeft wonderbare inzichten ook."

Juffrouw Esther stond op, zij was een hoofd groeter dan het kleine oude dametje tegenover haar, maar het was niet die grootte die Lady Veale ergerde, zooals zij later aan Hilda vertelde, het was haar ingebeelde, verwaande hoogheid geweest, waarmede zij zeide:

"Ik moet die wonderbare inzichten nog in hem ontdekken!"

"Een schandelijk onderhouden, slordige tuin," vervolgde Lady Veale met opgetrokken neus. "Ik begrijp niet wat de man met zijn geld uitvoert, als hij niet eens een ordentelijken tuinman kan bekostigen." Haar toon was zóó minachtend, dat juffrouw Esther haar vastberaden den rug toekeerde.

"Als gij zooveel belang stelt in de bezittingen van mijnheer Kemble, dan zou ik hem maar eens vragen u op de hoogte te brengen," zeide zij. "Kom Tom, wij moeten voortgaan." Dit zeggende verwijderde zij zich naar een ander bloembed en Lady Veale blies den aftocht. "Zij behoort tot den boerenstand, zij weet niet hoe ze behoorlijk moet spreken tegen een dame. Ik wilde dat ik haar niet had bezocht. Waarom deed ik het ook! Maar nu naar Don Quichot — o, daar is hij op het punt om uit te rijden. Ik moet hem spreken."

En zij haastte zich tot hem, terwijl het gelaat van

Gillis betrok, toen zij er op aandrang om bij hem binnen te gaan. „Ik kom u zoo zelden bezoeken, en gij hebt den tijd aan u; uw paard kan wel wachten — of hadt gij een belangrijke zaak te behartigen?”

„Neen, ik wilde naar Witherton gaan, maar die zaak kan wachten.”

Hij leidde haar door de met eikenhout betimmerde vestibule, voorbij eet- en zitkamer welke nooit gebruikt werden en opende de deur van zijn bibliotheek, waar hij altijd zat, at en werkte. Zijn schrijftafel stond in een erker bij het venster, in het midden der kamer was een tafel voor zijn maaltijden, over 't geheel was de kamer gezellig, zoo moest Lady Veale erkennen, terwijl haar oogen naar alle zijden gingen en alles in zich opnamen.

„Ik kom u hier niet dikwijls overrompelen,” zeide zij, Gillis doordringend aanziende, „maar ik ga weg, en op mijn leeftijd is het leven zóó onzeker, ik heb u nog iets te zeggen.”

Gillis toonde zich geheel en al beleefde aandacht en zij vervolgde: „Krijgt gij hier veel bezoek? Komen Colonel Crofton en zijn dochter hier dikwijls?”

„Colonel Crofton komt hier zonder zijn dochter,” zeide Gillis met een guitig gezicht.

„Zij is een aardig klein ding, maar zij heeft geen fortuin,” zeide Lady Veale peinzende. „Dat is altijd een blok aan 't been voor een meisje, maar natuurlijk, als de man genoeg heeft, dan behoeft een meisje ook niet rijk te zijn.”

Een oogenblik zwegen beiden, toen liet Gillis een

korten drogen lach hooren en zeide: „Kunt u er niet uit komen, Lady Veale? Kom, vertel mij maar zonder omwegen wat u te zeggen hebt.”

„Ik heb zelf een hekel aan geheimzinnigheden,” zeide Lady Veale met gefronst voorhoofd. „Maar als ik open met u ben, verwacht ik ook dat gij open met mij zult zijn. Als gij van Alma Crofton houdt, wat ter wereld belet u dan voor den dag te komen. Het zou mij een pak van 't hart zijn en ik zou u gaarne mijn zegen geven.”

„Dank u,” antwoordde Gillis koel. „Ik houd heel veel van Alma, maar daarom zie ik geen reden om met haar in 't huwelijk te treden. Ik hoop dat wij altijd goede vrienden zullen blijven; kan deze verzekering u gerust stellen?”

„Maak mij niet boos, Gillis, gij begrijpt heel goed mijn bedoeling, en ik zeg u vierkant weg, jonge man, als gij eenig plan hebt om mijn schoondochter te huwen, dan hebt gij eerst met mij te rekenen.”

„Nu komen wij in 't rechte vaarwater,” zeide Gillis. „Gij hebt dat onderwerp al meer trachten aan te raken, Lady Veale, maar ik geef u bij deze de plechtige verzekering, dat gij gerust kunt zijn. Lady Reginald noch Alma Crofton loopen gevaar iets meer voor mij te worden dan gijzelf. Ik beschouw geen van beiden in een ander licht, dan dat van goede vrienden.”

„Dan hebt gij ook geen recht de menschen aan 't praten te brengen, door uw onophoudelijke bezoeken op het slot, en dan moet ik u verzoeken daar gedurende mijn afwezigheid niet te komen.”

„O,” zeide Gillis goedhartig, „wij zullen niet veel praten, terwijl gij weg zijt; wij zullen zeker inslapen, om weer op te waken als gij terugkomt.”

„Probeer niet mij met woorden te paaien.”

„Mijn lieve Lady Veale, hoezeer ik u ook eerbiedig, toch zal ik tegenover u nimmer rekenschap geven van mijn daden. Als ik zaken te bespreken heb met Lady Reginald, dan zal ik tot haar gaan; ik laat mij niet uit haar gezelschap bannen, waar ik de voogd van haar zoon ben, omdat gij de onzinnige gedachte koestert, dat ik daar binnen ga om haar het hof te maken.”

Gillis werd driftig en zijn stem klonk heftig, terwijl Lady Veale's oogen fonkelden van strijdlust. Gillis merkte dit op en daardoor bedaarde zijn drift.

„Neen,” zeide hij met een drogen lach, „ik zal u uw zin niet geven; gij verlangt met mij in twist te komen, maar daarvoor zijn twee menschen noodig, en ik zal de tweede niet zijn.”

„Gij zijt als de meeste mannen; gij speelt graag met vrouwen, maar gij zijt te sluw om uzelf bloot te geven.”

Gillis bedwong zich met moeite, terwijl de oude dame vervolgde:

„Ik ben overtuigd, dat een huwelijk goed voor u zou zijn, want gij wordt een zonderling door uw eenzaam leven, maar de plaats van mijn overleden zoon moogt gij niet innemen.”

Gillis zag met een rustigen glimlach op haar neder.

„Als ik u nu eens duidelijk aantoonde, dat ik daarop nimmer aanspraak zal maken, wilt u mij dan belooven, wat ik u mededeel als strikt vertrouwelijk te beschou-

wen? Gij maakt nu Lady Reginalds leven ongelukkig en geeft de dorpelingen voedsel tot lasterpraatjes.”

„Natuurlijk wil ik u dat belooven.” Lady Veale's stem was nu een en al begeerigheid.

Een oogenblik zweeg Gillis, toen zeide hij: „Mijn hart behoort een andere toe.”

„Wie? mijn lieve jongen — vergeef mij, dat ik u zoo noem — maar ik zou het zoo heel graag weten. Ken ik haar? Is het heusch niet Alma Crofton?”

„Heusch niet.”

Lady Veale begon thans alle jonge meisjes uit de omgeving op te noemen, ook de Morley's, eindelijk „de vredeachtster”. „Waarom kijkt gij zoo, Gillis, het kan niet, het is toch niet de vredeachtster?”

Gillis was in het net gevangen. Lady Veale's scherpe blik had zijn geheim in zijn oogen gelezen. Een oogenblik zat zij roerloos. Toen begon zij: „de vredeachtster is mijn bijzondere gunsteling, lieve tijd, en dat ik dit niet eerder gemerkt heb; waarom ter wereld wacht gij nog. Het huwelijk moet zoo spoedig mogelijk plaats hebben.”

„Houdt op!” zeide Gillis nu met bleek en strak gelaat. „Gij hebt mijn geheim uitgevischt, maar nu loopt gij te hard van stapel. Gij weet nu wie mijn keus zou zijn als ik trouwen kon, maar ik ga niet trouwen, ik heb er de middelen niet voor, vergeet dit gesprek dus zoo spoedig mogelijk, alsof het niet had plaats gehad.”

„Hebt gij er de middelen niet voor? Maar wat ter wereld bedoelt ge daarmee? Wat is de reden

van uw zuinigheid, wees toch eerlijk en open met mij."

Gillis' voorhoofd fronste zich. „Ik heb ruim *f* 3000 om van te leven Lady Veale, maar het geld van mijn oom kan ik voor mijzelf niet gebruiken, het werd verkregen door distilleerderijen en bierbrouwerijen en dus durf ik, wat door vloek verkregen werd, alleen gebruiken tot zegen van mijn medemenschen."

Lady Veale zat geruimen tijd als verstomd. „Gij zijt de zonderlingste Don Quichot dien ik ooit ontmoette," bracht zij eindelijk uit. „Het is het onzinnigste bezwaar dat ik ooit hoorde en gij zoudt veel gelukkiger zijn, als gij het daar buiten in de gracht kondet werpen."

„Dat denk ik ook wel eens," zeide hij openhartig. „Somtjids overvalt die gedachte mij als een groote verzoeking, maar ik beschouw dat fortuin als een mij toe-vertrouwd goed waarover ik rentmeester ben."

„Rentmeesters mogen toch trouwen?"

Gillis zeide niets meer en Lady Veale stond eindelijk op, zeggende: „Nu, mijn jongen, gij hebt mij geheel in beslag genomen, door de nieuwe gedachten die ge in mij hebt opgewekt en waarover ik het stilzwijgen moet bewaren. Ik kwam hier met het voornemen u de les te lezen, over die twee vrouwen die gij hier gebracht hebt, in zulk een onwelvoegelijke betrekking. Heeft God Eva tot tuinierster aangesteld? Maar ik heb nu geen moed meer om u de les te lezen. Vergun mij nog een vraag: Is Dorothea in uw vertrouwen?"

„Die vraag mag ik niet beantwoorden."

Lady Veale knikte zeer wijs en verliet zonder een woord te zeggen het huis.

„En als ik geen middel weet te vinden om zijn dwaze gemoedsbezwaren op zijde te zetten, en eerlang een huwelijk tot stand te brengen in ons saai dorp, dan is mijn naam niet Louize Veale,” zoo sprak de oude dame op haar terugweg halffluid tot zich zelf.

HOOFDSTUK XIV.

Een automobiel-ongeluk.

Hilda ging met Lady Veale naar Londen en Dorothea bleef alleen met haar vader. Wat Gillis Kemble gezegd had, was waar, het dorp verzonk na Lady Veale's vertrek in diepen slaap en Dorothea genoot er van, zich eens vrij te kunnen bewegen, zonder het scherpe toezicht harer oude vriendin. Kapitein Morley ging veel uit met Colonel Crofton en daar beiden van visschen hielden, brachten zij lange dagen bij de rivier door, zoodat Dorothea veel vrijen tijd had. Zij bracht Lady Reginald in kennis met Alma Crofton en verblijdde er zich over dat die twee elkaar verstonden. Het bezoek bij de dames Stepworth viel echter niet gelukkig uit, zij werd er stroef en vijandig ontvangen, en was daardoor zelf stijf en verlegen, daarom was het haar een dubbele blijdschap, dat Alma zich meer en meer met jonge meisjes geestdrift hechtte aan Lady Reginald. Tot deze zeide zij: „Gij hebt een groote verantwoording, Lettie, tegenover dit goede, vroolijke dorps-

kind; gij moet haar helpen een oog te krijgen voor de Hoogere Wereld, zij leeft nog geheel daar buiten en tast daaromtrent in 't donker."

Lady Reginald zuchtte dan diep en schudde het hoofd, maar ondanks zichzelf werd zij in den haar aange-
wezen weg geleid, eer zij het wist.

Het was op zekeren middag dat zij samen waren gaan rijden, en Aubrey en Humphrey hadden ontmoet, die terugkwamen van de markt te Witherton.

„Wat ziet uw broeder er toch opgewekt en gelukkig uit,” merkte Lady Reginald op. „Ik ben zoo gewoon alle jonge menschen op te nemen en denk dan hoe Reggie zal worden als hij opgroeit.”

„Ja, Aubrey kan ook wel zeer gedrukte buien hebben, maar ik herinner mij niet dat hij er ooit zoo gelukkig heeft uitgezien, als tegenwoordig. En wonderlijk — hij zegt dat het komt omdat hij nu godsdienstig is geworden.”

„Vindt gij dat vreemd?” vroeg Lady Reginald met een glimlach.

„Ja, want ik heb altijd gedacht dat godsdienst juist de tegenovergestelde werking had en ons het leven ernstig liet bekijken, hoewel ik weet dat ik er niet veel verstand van heb. Dorothea is zeer opgewekt en ik weet toch dat zij vreeselijk goed is. Zij is het geweest die Aubrey tot staan heeft gebracht, en zij verzekert eenvoudig dat het een questie is tusschen gelooven in waarheid en maar zeggen dat men gelooft. — Wat gelooft u er van.”

„Ik geloof,” zeide Lady Reginald langzaam, „dat echte

godsdienst het eenige is wat ons leven gelukkig maakt. Ik bedoel het eenig blijvende geluk. Waarschijnlijk denkt gij dat de godsdienst mij niet gelukkig gemaakt heeft, maar ieder mensch heeft een andere natuur. Als ik niet zooveel troost en zegen van mijn geloof had, indien ik niet dagelijks in gemeenschap met mijn God leefde en in Hem mijn alles had gevonden, kortom, indien ik zonder geloof was, dan had ik reeds voor lang een eind aan mijn leven gemaakt; dan zou ik wanhopend geweest zijn." Zij sprak met innerlijken hartstocht, en Alma raakte teeder haar hand aan, zeggende: „spreek eens met mij over die heilige dingen, ik heb nooit geloovige menschen ontmoet en zou die dingen graag begrijpen." Lady Reginald haalde diep adem, het was voor haar een marteling om over haar innerlijke gevoelens te spreken, en onuitsprekelijk moeielijk om te spreken van den Eenigen dien zij liefhad en diende, maar zij begreep dat haar hier een geopende deur gegeven was en zij durfde daaraan den rug niet toekeeren.

„Uw vriendin, Dorothea, ontmoette ik op den levensweg, toen ik in groot leed en in kommer was en zij heeft mij het leven anders leeren beschouwen. Ik voel jegens haar een onbetaalbare schuld van dankbaarheid."

Lady Reginald sprak langzaam en zacht en Alma luisterde ademloos.

„Hoe beziet gij uw leven, Lady Reginald? Het is dunkt mij een lange reisweg, met wellicht meer heuvelen dan effen grond en meer wolken dan zonneschijn."

„En welk is uw levensdoel, Alma?”

„Ik weet het niet,” zeide het meisje droomerig, „ik tracht bij den dag te leven en laat de toekomst over.”

„Maar het heden is al moeielijk genoeg,” zeide Lady Reginald. „Het is de hoop op de heerlijkheid die mij wacht, die mij ondersteunt en helpt dragen.”

„O, zoo voel ik het niet, zóó zijn de eeuwige dingen geen werkelijkheid voor mij, leg mij eens uit wat echte godsdienst is en wat hij geeft.”

„Echte godsdienst is met God te leven, in Hem te ademen, met Hem uw werk te doen, door Hem u te laten leiden, bij Hem uw wijsheid te zoeken en uw kracht te laten vernieuwen. Echte godsdienst is algeheele overgave van ons zelf aan Hem, die de hoogste liefde is.”

Alma was geheel onder den indruk van deze woorden. Zij zag hoe een hooger licht Lady Reginald's geheele gelaat verhelderde; zij hoorde in haar stem en las in haar oogen, de werkelijkheid van wat zij zeide en zij voelde zich zelf aan den voet van een hoogen berg, terwijl de jonge weduwe op den bergtop stond en heerlijkheid zag, waarvan zij geen gedachte had. Zij zuchtte diep en zeide alleen: „Ik zou er iets van willen begrijpen.”

Toen trachtte Lady Reginald duidelijker te spreken, voor het rechte verstand van hare jonge toehoorderster.

„Zie eens, kindje, gij zijt uw gansche leven door omringd geweest door Gods liefde en gij hebt er nooit op gelet. Gij weet dat Jezus Christus op aarde is gekomen en Zijn eigen leven heeft overgegeven aan

het kruis, om uw ziel te verlossen, omdat die dierbaar en kostbaar is in Zijn oogen, maar dit is nooit werkelijkheid voor u geworden, omdat gij nog nimmer uzelf hebt beschouwd in het licht van Gods heiligheid, en daarom nooit hebt verstaan, dat gij zonder Jezus Christus een verlorene zijt. Hij heeft u gekocht met Zijn eigen bloed en gij zijt dus Zijn eigendom, Hij heeft dus recht op uw leven, uw hart, uw tijd, uw krachten en gaven; uw leven behoort Hem toegewijd te zijn, maar gij rekent niet met Hem en het is alleen vaag en onpersoonlijk dat Hij voor u bestaat. Gij weet het niet dat de goede Herder al de jaren uws levens bij u heeft aangeklopt, en nog steeds geduldig wacht of gij Hem toegang wilt geven tot uw hart en leven."

"Is dat alles waar?" stamelde Alma. „Ik wou dat dit alles werkelijkheid voor mij was."

Toen viel er een groote stilte tusschen hen beiden en Lady Reginald gevoelde, dat nu de groote Herder der kudde bezig was zelf Zijn werk voort te zetten aan dit dolende schaap.

Toen zij Alma aan haar woning afzette, zeide deze op warmen toon: „dank u voor dit gesprek; mag ik er nog eens op terugkomen?" En Lady Reginald ging dankbaar naar huis en voelde zich minder eenzaam, omdat de Heer haar een ziel gegeven had om voor te bidden en Zijn woord te brengen.

Op een zonnigen namiddag gevoelde Dorothea vrijheid om eenige uren tot eigen genot te besteden. Dit gebeurde maar heel zelden in haar leven, hoezeer zij er ook naar kon smachten om alleen te zijn. Haar

vader legde veel beslag op haar, en wilde zijn oudste steeds in zijn buurt hebben; de dorpelingen verlangden naar haar bezoek, hetzij ze een zieke hadden of behoefte aan opbeuring, zelden was het, dat zij een uurtje ongestoord voor zich zelf had. — Thans ging zij de heide op naar de heuvelen, waar zij onder een paar schaduwrijke boomen een heerlijk plekje vond, dat een vergezicht bood over de geheele omgeving en waar zij voor een enkele maal zich overgaf aan droomerijen. Dorothea was met al haar geloof en haar toegewijd leven, ten slotte toch een vrouw met een echt bewegelijk vrouwenhart, en het zien van de daken en schoorsteenen van Gillis Kemble's woning brachten haar gedachten onwillekeurig in een droevige strooming. „Ik zal dus wel eenzaam blijven al mijn leven,” zeide zij met een droeven glimlach tot zichzelf, „en de vrede stichtster blijven voor anderen, tot mijn ouden dag toe. Nu, het is veel, en het moet mij genoeg zijn, dat versta ik wel.” En toen — als in aansluiting aan haar gedachten, werd haar hulp plotseling ingerbepen. Een kleine jongen, die een Zondagschoolleerling van haar bleek te zijn, kwam den heuvel opsnellen en zwaaide krampachtig met zijn pet, zoodra hij haar zag.

„Help, help!” gilte hij. „Daar is een ongeluk gebeurd. O, juffrouw Morley is u daar, dat is heerlijk; daar is een automobiël, en een oude meneer is er uitgegoot en de koetsier ligt bloedende en ik heb alles gezien, omdat ik met de koeien naar huis ging.”

Dorothea luisterde naar deze beschrijving, terwijl zij naast hem voortholde, en vond de dingen zoo ongeveer

als de knaap verteld had, maar de oude heer leek meer boos dan gewond en lag in ziedende drift te vloeken.

„O, een vrouw!” schreeuwde hij minachtend, „wat helpt een vrouw? Je hadt een paar veldarbeiders moeten halen, die zijn er toch wel in de buurt.”

Dorothea bleek echter van uitnemende hulp te zijn. Zij had vaardigheid en spierkracht en wees den jongen aan, hoe hij haar helpen moest, zoodat de machine weldra weer overeind stond; toen hielp zij den ouden heer, die nog al gekneusd en pijnlijk bleek en ten hoogste verwonderd was dat hij geen ledematen gebroken had. Daarna wijdde Dorothea haar zorgen aan den bewusteloozen chauffeur, dien zij een bloedende hoofdwond met groote vaardigheid verbond, en hem, toen hij bij kennis kwam, ondersteunde tot hij in de achterbank der automobiel was neergelegd, terwijl de oude heer met krachtige woorden betoogde, dat hij de schuld was van het ongeluk, daar hij bij de laatste pleisterplaats te diep in het glas had gekeken. — Toen werd de reis weer voortgezet; de oude heer drong er op aan, dat Dorothea mee zou instappen, maar zelf wilde hij de machine besturen, terwijl de kleine jongen terugkeerde naar zijn koeien. Dorothea sloeg met bezorgdheid de bevende handen van den ouden heer gade en hoopte maar dat hen niets zou ontmoeten op den weg. Maar zij waren nog geen kwartier gegaan, of het hoofd van den ouden heer Wellington zakte op de borst. Zijn handen vielen slap neder en Dorothea zag dat hij bewusteloos was. Toen vermande zij zich en

nam zelf het roer in handen; zij wist er juist genoeg van om de auto recht te laten gaan en had nu maar eene gedachte: hoe hulp te krijgen. Toen zij dus het hek dat naar Berkenwoude leidde open voor zich zag' reed zij rechtuit de laan in.

„Gillis zal mij helpen,” dacht zij, „en als hij uit is, dan kan zijn huishoudster mij bijspringen.” Nu trof het zoo dat Gillis op het breede terras vóór zijn huis op en neer liep met juffrouw Esther Stepworth. Hij was juist thuis gekomen van een langen tocht en juffrouw Esther had hem opgevangen, om hem te raadplegen over den aanleg van een nieuw bloembed, alsof dat de eenige belangrijke zaak ter wereld was. Nauwelijks kon Gillis zijn oogen gelooven, toen hij opziende Dorothea zag binnen snorren, aan het roer van de automobiel.

„Zeg niets, vertel mij alleen gauw hoe ik stoppen moet, ik weet niet, hoe het gaat. O, zoo is het in orde.” De chauffeur, van zijn verdooving bekomen, had zich voorover gebogen en de motor tot stilstaan gebracht, zoodat Dorothea met doodsbleek gelaat, maar blijkbaar verlicht, er uit kon springen.

In korte, haastige woorden gaf zij nu verslag van het gebeurde en Gillis tilde, met behulp van juffrouw Esther en de toegesnelde huishoudster, den heer Wellington het huis in en legde hem op de sofa in de studeerkamer. De dokter werd spoedig gehaald en Dorothea vertrek, na den patiënt aan de voorloopige zorg van juffrouw Esther te hebben toevertrouwd. Gillis wilde haar overreden om ten minste een kopje

thee te blijven drinken, maar zij had het hartstochtelijk vuur in zijn oogen gezien, toen hij haar in zijn eigen huis zoo zag handelen en zorgen, en gevoelde dat het beter was heen te gaan. Gillis geleidde haar tot de deur en bij het afscheid fluisterde zij hem toe: „Bedenk dat de oude heer Wellington een neef is van de oude Lady Veale; wees dus extra lief voor hem!”

HOOFDSTUK XV.

Hilda keert terug.

Toen Dorothea het paviljoen bereikte, waar de dames Stepworth woonden, vond zij de voordeur wijd open, maar nergens een teeken van leven. Zij schelde en wachtte, en stapte eindelijk naar binnen. Voor de deur der huiskamer stilstaande, hoorde zij tot haar verbazing ingehouden snikken en toen zij nu haastig de deur opende, zag zij dat juffrouw Stepworth dáar met gebogen hoofd bij de tafel zat te schreien. Zij hoorde Dorothea niet binnen komen en schrikte hevig, toen deze zacht de hand op haar schouder legde.

„Ik zie dat gij verdriet hebt; kan ik u in iets helpen?”

Juffrouw Stepworth schaamde zich haar tranen niet, maar strekte haar hand uit, waarin de scherven van een miniatuurportret op porcelein lagen, en hief haar rood geweende oogen tot Dorothea op.

„Het is het portret van onze moeder, het laatste, het eenige dat wij van haar hebben, en nu heeft die lompe ruwe Sara het gebroken. Ik voelde mij van morgen

zoo weinig wel, en toen bood zij aan in de huiskamer stof af te nemen. Ik weet niet wat Esther er van zal zeggen. Ik heb Sara haar huur uitbetaald en naar huis gezonden; dit heeft den beker doen overloopen, zoo'n meisje kan ik niet opleiden; maar intusschen wacht ik mijn zuster thuis en er is geen thee en ik zal zelf de vaten moeten wasschen, het onaangenaamste werk dat ik ken. Ach, lieve hemel, wat is het leven toch vreeselijk!"

„Laat mij de stukken eens zien," zeide Dorothea zacht. „Gij weet wel, ik ben nog al knap in het in orde maken van die dingen; ik heb er dagelijks oefening in."

„Ach, dat kunt ge nooit meer in orde brengen," zuchtte Juffrouw Stepworth, maar toch kwam er een uitdrukking van hoop op haar betraand gelaat, terwijl zij toekeek hoe haar bezoeker de stukken in elkander paste.

„Er mankeert niets aan," zeide zij. „Wilt gij mij de stukken toevertrouwen, dat ik thuis eens kan zien wat ik er aan kan doen?"

„Ja, het is een van onze kostbaarste schatten, wij zouden dankbaar zijn als het weer kon gemaakt worden."

„Ik hoop dat het mij zal lukken, het spijt mij voor Sara, ik wist niet dat zij zoo ruw was; het doel van mijn komst was, u namens uw zuster te berichten, dat zij vooreerst nog niet thuis komt."

Juffrouw Stepworth richtte zich op, om te luisteren naar het verslag van het gebeurde, en zeide toen met een zucht:

„Ach, gij zijt nog zoo jong en zoo sterk, gij hebt geen kommer en verdriet gekend, anders zoudt gij

zulke dingen niet kunnen doen. Ik zou zeker zijn flauw gevallen, als ik ooggetuige was geweest van dat ongeluk, mijn zuster is niet zoo gevoelig als ik, daarom zal zij nog wel wat kunnen blijven. Moet gij gaan? Ik spreek nooit eens iemand; het leven hier is bepaald ondragelijk." Inderdaad scheen juffrouw Stepworth geheel overspannen en stortte in Dorothea's ooren zulk een vloed van bitterheid uit over haar leven en lot, dat Dorothea er wel tegen op moest komen.

„Mijn lieve juffrouw," zeide zij, „gij weet toch wel dat het God is, die ons leven beschikt? Wellicht wordt gij hier langs donkere wegen tot een veel hoogere zaligheid toebereid, dan ik en een ander, wier leven betrekkelijk effen en gelukkig was."

„Mijn zuster heeft geen godsdienst, zij heeft dien al lang opgegeven en ik — wel, ik denk niet graag aan een God die zoo hard en liefdeloos met ons handelt."

„Misschien," zeide Dorothea zacht, „kon Hij u zijn stem op geen andere wijze hoorbaar maken."

„Ik zou nooit kunnen luisteren naar Een, die ons zoo hard behandeld heeft; nog veel minder Hem kunnen liefhebben."

„Hebt gij Hem vroeger lief gehad of naar Hem geluisterd, in de dagen toen alles bij u voorspoed was?"

„Wij gingen ter kerk," zeide juffrouw Stepworth met eenigen tegenzin. Dorothea zweeg op de veelzeggende bekentenis en zeide daarop half luid tot zichzelf, en voor zich heen: „toch is er een geluk, dat, onafhankelijk van uiterlijke omstandigheden ieders deel kan zijn als wij het maar willen aannemen."

„Ik ben te oud voor geluk,” zeide de arme juffrouw Stepworth.

„Neen,” zeide Dorothea, „niemand is daarvoor te oud, het is een vrije genadegift even als de vergeving der zonden.”

„O, mijn zonden hebben mij nog nooit bezwaard, dat is preekerij!” zeide de andere bitter.

„Dan zijt ge nog niet vatbaar voor dat geluk, want het kan pas ons deel worden, als wij vergeving van zonde hebben verkregen,” en zonder een enkel woord meer stond Dorothea op en ging heen.

„Ik schijn haar gekrenkt te hebben,” dacht zij onder weg, „maar ik kan er niets aan doen. Och, waarom willen de menschen toch zelf hun zware lasten dragen, in plaats van tot Hem te gaan, die ze voor ons dragen wil!”

Ze vond haar vader zeer ongeduldig op haar wachtende en aan den maaltijd uitrazende over de hedendaagsche dochters die aan niets meer dachten dan eigen plezier en ijdelheid.

Dorothea wist hem echter met zachtheid weer in goede stemming te brengen en aldra zijn belangstelling te wekken in het auto-ongeluk. Hij nam zich voor, den heer Wellington den volgenden dag te gaan bezoeken, daar hij hem wel ten huize van Lady Veale ontmoet had. Toen hij echter den volgenden dag kwam, vernam hij dat de heer Wellington door een beroerte getroffen was. Drie dagen lang lag hij bewusteloos, zwevend tusschen leven en dood en verpleegde Gillis hem als een zoon. Toen hij eindelijk hersteld was, vertrok

hij zonder Dorothea te hebben weergezien; hij zond haar alleen een beleefd briefje, met dank voor haar hulp en dat zij hem in het huis van den heer Kemble tot een haven der rust en der vertroosting gebracht had. Hij ging hersteld naar Londen, en Dorothea, die het thuis druk had met allerlei belangen, gedacht zijner niet meer.

Intusschen kwam Hilda terug, vol van al wat zij gezien had, maar blijde weer thuis te zijn. Aan Dorothea alleen vertrouwdde zij echter al haar ondervindingen toe. „Ik ben bij Lady Veale in ongenade gevallen,” zeide zij op zekeren morgen.

„Ja, dat heb ik aan haar blikken gemerkt,” zeide Dorothea, „reeds terstond bij u beider aankomst aan 't station, en ik geloof dat ik de oorzaak wel kan nagaan.”

„Natuurlijk kunt gij dat, zij maakte geen geheim van haar bedoelingen en ik deed daarentegen niets dan lachen in mijn vuistje. Ik geloof niet dat er een week voorbij ging dat Arnold Lovell en ik niet samen werden gebracht.”

„Gij hebt hem toch geen valsche hoop gegeven, Hilda?” Hilda lachte koeltjes. „Ik heb hem behandeld als ieder ander man: beleefd, maar onverschillig. Ik heb geen man noodig voor mijn levensgeluk Dolly, al moet ik bekennen dat men met hen interessanter gesprekken kan houden over allerlei onderwerpen, dan met een vrouw. Daar hebt gij onder anderen dienzelfden Arnold Lovell, wat kon hij kunst en allerlei dingen critiseeren, maar och, Dolly, wat is het gemakkelijk om een criticus te zijn!”

„Ik hoop toch dat gij het niet geworden zijt, Hilda?”

„Ik hoop hartelijk van niet. Wel heb ik mij dikwijls afgevraagd, wie ik toch was, dat ik mijn geloof in den Almachtigen God vast hield, terwijl zoovele duizenden in de groote wereld alle geloof tegenwoordig wegredeneeren. En toch, Dolly-lief, staat mijn geloof vast, en tijdens mijn verblijf in de stad heb ik ondervonden, dat het gefundeerd is op een onwankelbare rots. Ouderwetsch moge men ons dorpelingen noemen, maar ik hoop dan ouderwetsch te blijven tot het einde mijner dagen. Die nieuwerwetsche zielen zijn allen gevormd door de menschen zelf, nimmer door hun Schepper, want zij beoordeelen en kritiseeren Zijn bestaan en Zijn daden, zooals wij oordeelen over een dorpschooljongen.”

Het was niet dikwijls dat Hilda zoo sprak over haar gemoedsleven en Dorothea wist, nu zij het deed, dat zij om zoo te zeggen in de grondvesten van haar zieleleven was geschud geworden.

„Vertel mij nog wat meer van Lady Veale en Arnold Lovell,” zeide zij, na een poos stilte.

„Er is niets te vertellen. Arnold Lovell was niet tevreden met mijn vriendschap, en dus scheidden wij, waarover Lady Veale zeer vertoornd was. Ik ben even vrij terug gekomen als ik gegaan ben en ik ben meer dan ooit tevreden met mijn buitenleven.”

„Hebt gij iets van Maggie gehoord? Zij schrijft zoo zelden.”

„Neen, niet anders dan dat Arnolds moeder heel veel van haar houdt, maar gij moogt u over haar niet ongerust maken, zij is wel in staat voor zichzelf te

zorgen." Zoo dreef het gesprek van zelf af over dorpsaangelegenheden en Hilda had weldra weder haar oude leven opgevat, waardoor Dorothea ook weder wat tijd tot haar beschikking kreeg. Sedert zij het miniatuur van Juffrouw Stepworth had meegenomen, en zoo goed mogelijk had gelijmd en teruggebracht, was er een soort vriendschap ontstaan, tusschen haar en de beide eenzame vrouwen. De oudste zuster had verlangend leeren uitzien naar haar komst, en Juffrouw Esther genoot, na de lichaamsvermoeienis van den dag, van een gesprek in den avond, dat haar verstandelijke vermogens bezig hield. Alleen als godsdienstige onderwerpen werden aangeraakt, had Dorothea al haar gedachten noodig om de bittere opmerkingen van Juffrouw Esther te weerspreken.

„Nu, maar kind, wees niet opgewonden," zeide Juffrouw Esther op zekerem avond, „ik val u niet aan, maar alleen de holligheid van uw godsdienst."

„Maar," zeide Dorothea met hoogroode wangen, „ik had duizendmaal liever dat gij mij aanvielt, ik ben vol fouten en tekortkomingen, maar het Christendom, het geloof in Jezus Christus onzen Heer, naar de Schrift, is onaantastbaar."

„Ik beoordeel een geloof naar de vruchten die het draagt in zijn aanhangers," zeide Juffrouw Esther droogjes.

„Ik geloof niet," zeide Dorothea, „dat iemand onzer zich ooit voorgesteld heeft, wat de wereld zonder Christus zou zijn. Zoudt gij ons allen graag heidenen willen zien, Juffrouw Esther?"

„Dan zouden we ten minste eerlijk zijn,” antwoordde deze daarop, „het is juist de grootspraak en de huichelarij daar ik tegen op kom.”

„Maar, dat kunnen wij toch wel allen begrijpen,” zeide Dorothea, „dat er bij alle belijdenissen vorm-aanhangers zullen zijn, maar daarmee is een geloof zelf niet veroordeeld. En laat mij u kort en goed zeggen, dat het kwade over het goede zegeviert in de wereld, dat zal, denk ik, wel blijven tot de wederkomst van onzen Heer; maar gij moet uw woorden niet verspillen, met aan iemand, die de kracht van Jezus Christus ervaren heeft in haar leven, te zeggen, dat die kracht niet bestaat. Dat is eenvoudig dwaasheid.”

„Niets dan overgevoeligheid en verbeelding,” snoefde Juffrouw Esther.

Uit Dorothea's oogen sprongen vuurvonken: „Juffrouw Esther, ik zal voor u blijven bidden, zooals ik sedert lang gedaan heb, dat deze macht, die mijn leven beheerscht, ook tot uw hart en leven moge komen. God kan het doen, Hij kan u tot een van Zijn ootmoedigste kinderen maken, en ik geloof zeker, dat Hij mijn gebed verhooren zal.”

Voor een oogenblik was Juffrouw Esther verstomd door Dorothea's vurig en ernstig betoog, en deze, een beetje beschaamd en verlegen over haar oogenblikkelijke uitbarsting, stond op om heen te gaan.

Juffrouw Stepworth zuchtte toen de deur zich achter haar sloot en zeide tot haar zuster: „ik zou toch wel eens willen weten, Esther, of de godsdienst iemand werkelijk gelukkig maakt. Dorothea is het eenigste gelukkige-

wezen dat ik in mijn leven ontmoette. En dan mijnheer Kemble — zelfs gij erkent dat hij een goed en oprecht mensch is, als wij konden gelooven als hij . . .”

„O, ik bid je, praat over wat anders dan godsdienst,” zeide Juffrouw Esther ongeduldig. „Dorothea Morley is een dweepster, even als mijnheer Kemble een dweper is, en van uit hun kleine hoekjes kijken zij met hun eigen bril de wereld in.”

Toch was Juffrouw Esther dien avond niet rustig, toen zij haar hoofd op het kussen legde en bedacht dat wellicht op dat oogenblik Dorothea voor haar bad.

Met de Paaschvacantie kwam Reggie veertien dagen thuis en waren moeder en zoon veel samen; toen hij naar school teruggekeerd was, zocht Lady Reginald Dorothea gedurig op, en zeide dat zij geduld met haar moest hebben, daar zij opnieuw mistroostig was over de scheiding. Beiden waren er echter over eens dat het schoolleven Reggie veel goed gedaan en vrijer en flinker gemaakt had. Dorothea wenschte haar af te leiden en vroeg hoe zij met Alma opschoot. Lady Reginald's gelaat verhelderde zichtbaar; zij is een allerliefst schepseltje” zeide zij, „den laatsten tijd zag ik haar niet zoo veel, door dat Reggie thuis was en thans is uw zuster Hilda veel met haar, maar ik voel dat zij geen menschelijken steun meer noodig heeft voor haar geestelijk leven.”

„Het is grappig zooals Hilda op de Croftons gesteld is; Alma schijnt mij veel te jong voor Hilda.”

„Colonel Crofton en uw zuster hebben veel smaken gemeen!”

Daar was iets in den toon van Lady Reginald's stem,

dat Dorothea deed opzien; zij zeide echter niets en toen denzelfden dag Hilda op theetijd afwezig was, en Kapitein Morley de opmerking maakte, dat Hilda een briefje van hem naar de Croftons was gaan brengen, toen fronste Dorothea onwillekeurig en verzonk in gedachten.

HOOFDSTUK XVI.

Aubrey's eerste proef.

„Juffrouw Morley kan ik u even spreken?”

Dorothea was bezig de bloemen in den tuin te begieten op een zomeravond, toen Aubrey's opgewekt stemgeluid haar oor trof. Als een jongen was hij tegen den ouden tuinmuur opgeklommen en zag er nu over heen. Met een lach sprong hij van de hoogte af en kwam op handen en voeten vlak voor haar terecht.

„Ik was bang den Kapitein te storen,” zeide hij met een guldig gezicht, „want ik had u alleen noodig, voor een vertrouwelijk gesprek.”

„Laat ons dan onder den boom gaan zitten, dan kan ik tegelijk wat rusten.”

Aubrey was een oogenblik stil, en Dorothea wachtte geduldig, zij liet iemand altijd tijd om zijn vertrouwen te schenken.

„Ik heb een uitnoodiging naar de stad,” begon hij eindelijk, „en mijn vader is, vreemd genoeg, er zeer op gesteld dat ik ga. Alma en ik zijn beiden gevraagd voor het huwelijk van een verre nicht.”

„En wat zegt Humphrey er van? Is het niet juist heel druk buiten?”

„Nee, juist niet, het hooi is nog in geen zes weken goed om binnen te halen. Nu geef ik er zelf niets om, want deze bruid en bruidegom zijn mij geheel vreemd; maar hij is pas uit Australië gekomen en mijn vader denkt, dat hij mij later daar zou kunnen voorthelpen; in ieder geval staat hij er erg op dat ik gaan zal.”

Dorothea keek ernstig en zwijgend voor zich uit en de jonge man vervolgde langzaam: „Ik weet alles wat het in zich sluit, Juffrouw Morley, en dat de verzoeking mij niet zal gespaard worden, maar dat kan ook niet mijn geheele leven door, en dit kan een goede proefneming zijn. Alma is natuurlijk vreeselijk angstig, maar ik zou nu wel willen gaan; wat zoudt u raden?”

„Zijt gij zeker van uzelf, Aubrey?”

„Nee,” zeide de knaap haastig en eenigszins heftig. „Nee dat niet, maar,” aarzelend en langzaam kwamen de woorden: „Ik ben zeker van Een die mij vasthoudt.”

„Zoo ga dan gerust!” en het blijde oplichten harer oogen deelde zich mede aan Aubrey's blik; hij slaakte een diepen zucht van verlichting. „Ik had er hoop op dat u er niet tegen zoudt zijn en mij zoudt begrijpen. Ik wil mijzelf niet in de klauwen van den leeuw werpen, maar ik vind het heerlijk te denken dat de vijand geen macht meer over mij heeft.”

„Maar alleen, zoolang als gij uw eigen zwakheid gevoelt.”

„Ja, dat weet ik. Humphrey wilde mij in deze geen raad geven, hij heeft mij tot u gezonden.”

Nog een poos spraken zij samen en toen kapitein Morley's stem uit de tuinkamer gehoord werd, die om Dorothea riep, verwijderde Aubrey zich langs denzelfden weg als hij gekomen was en Dorothea fluisterde bij zich zelf, terwijl zij hem nazag: „Waarom zoudt Gij zijn als een held die niet verlossen kan!” Die woorden stelden haar gerust, waar zij het gevoel had, dat zij in deze zaak de beslissende stem had gehad. Het tweetal vertrok in opgeruimde stemming, alleen merkte Humphrey, die hem uitgeleide deed op, dat er een angstige uitdrukking was in Alma's oogen.

„Brenghem mij veilig terug,” fluisterde hij haar toe, met een bemoedigenden glimlach, „hij wordt langzamerhand een model landbouwer en ik kan hem niet meer missen.”

Dorothea kwam in den beginne veel bij hem, totdat Hilda haar op zekeren dag kwam verbazen, met een nieuwstijding, die haar als een donderslag trof.

„Ja, het is waar, ik kan er niets aan doen, ik ben verloofd met Colonel Crofton; ik weet heel goed dat gij het allen belachelijk en ongeschikt zult vinden, maar ik heb onder al de Londensche kennissen van Lady Veale geen enkel man ontmoet, die zoo door en door een gentleman is en zulk een oprechte, eerlijke ziel heeft als hij. Ik heb altijd veel van hem gehouden en nu werden wij den laatsten tijd zoo vaak samengebracht, en hielden toen menig ernstig gesprek, en nu gisteren — wel, gisteren verraste hij mij met zijn voorstel en ik kon hem niet afslaan. De hemel weet wat zijn kinderen zullen zeggen, ik geloof zeker dat hij ze heeft uitge-

stuurd om dit er door te krijgen, hij zeide mij dat hij er al dien tijd dat ik in Londen was, over gedacht had."

"Het zal mij benieuwen wat vader er van zegt," zeide Dorothea bezorgd.

"Laat dat maar aan mij over, ik ben niet bang voor hem."

"Maar Hilda, hebt ge Colonel Crofton waarlijk lief? Hij is zooveel ouder, zoo'n afgeleefde man, en — vergeef mij — maar komt gij in de hoogste belangen overeen? Hij is zoo'n gesloten man, dat ik het niet beoordeelen kan of wil, maar ik zou gedacht hebben . . ."

"O, spaar mij uw oordeel, juist deze ernstige onderwerpen hebben ons het meest tot elkaar gebracht. Het zal u misschien goed doen te hooren — daar gij er sterk de hand in gehad hebt, dat hij gevoelde hoe er een invloed op het leven van zijn zoon heeft ingewerkt, die hij als werkelijkheid heeft leeren erkennen. Het is waar, hij is afgeleefd, maar hij heeft een rampzalig verleden gehad en het zal mijn levensdoel zijn, hem dat te doen vergeten."

De binnenkomst van kapitein Morley maakte een einde aan dit gesprek. Hilda keerde zich rustig tot hem en deelde haar nieuwtje mede, dat haar vader sprakeloos maakte.

"Gij houdt mij voor 't lapje!" waren de eerste woorden die hij kon uitbrengen. „Zou Dick Crofton met u willen trouwen?"

"En waarom niet, vader, verwondert gij u zoo over zijn smaak? Het is toch heusch waar en wij wachten samen in onderdanigheid uw zegen."

„Ik vind het onmogelijk en ik zal 't hem zeggen ook. Gij moest u beiden schamen, zoo'n verschil van jaren, gij nog maar een kind en hij een bejaard man met volwassen kinderen. Hij is van mijn leeftijd.”

„Wat doet leeftijd er toe!” zeide Hilda. „Gij voelt u toch nog niet zoo oud! U loopt beter dan ik en geniet van 't leven even hard als ik. Ik leef hier heel prettig en gelukkig met u, als uw dochter, waarom zou ik dan niet even goed met Colonel Crofton kunnen leven, als mijn man?”

Dit laatste argument scheen doel te treffen en toen Colonel Crofton later op den dag, met stralend gelaat kwam aanzetten en zich zoo eenvoudig gelukkig toonde, toen verdwenen ook voor Dorothea de meeste bezwaren en zeide zij hartelijk toen hij heenging: „Ik ben zeker dat gij Hilda gelukkig zult maken, en al is zij mijn zuster, toch moet ik u zeggen dat ge een van de liefste, zachtzinnigste vrouwen krijgt die er zijn.”

De Colonel knikte ernstig toestemmend, en Hilda geleidde hem nog een eind weegs naar huis. Onderweg ontmoetten zij de oude Lady Veale, die, toen Hilda vrijmoedig haar arm in den zijne stak, sprakeloos voor hen bleef staan, te veel verrast en verbaasd om een woord te kunnen uitbrengen. Colonel Crofton ontstak een ophelderend licht voor haar, door het woord te nemen en te zeggen: „Hilda Morley heeft mij heden tot een gelukkig man gemaakt, Lady Veale, door mij te willen beloven mijn vrouw te worden, en gij zijt de eerste van de buitenwereld die het verneemt. Wij mogen zeker wel hopen op uw gelukwenschen?”

„Gij zult ze van avond niet krijgen,” stootte de oude dame uit, „want het komt mij voor dat de wereld onderste boven gaat. Hilda is bovendien mijn vriendin niet, na de wijze waarop zij met mijn jongen neef heeft rondgesprongen en hem ten slotte heeft afgewezen. Wat ter wereld trekt u in haar aan, Colonel? En hebt gij wel bedacht dat ge twee volwassen kinderen hebt, en gij hun dus een stiefmoeder moet geven, die zij ten minste kunnen eeren? Hoe lang is dit zaakje al gaande, ik heb er niets van geweten.”

„Goeden avond, Lady Veale!” zeide Hilda, en trok den Colonel, uit vrees voor langer en mogelijk heftiger woordenwisseling met zich mede.

Na tien dagen keerden Alma en Aubrey terug en reeds den volgenden morgen ontmoette Dorothea hem, terwijl zij op weg was naar de Roode Hoeve.

„Hoe hebt gij het gehad?” vroeg zij terstond. „Was het moeilijk voor u in de stad?”

„Vreeselijk moeilijk; neef Karel heeft een prachtig huis en naar het schijnt een goed voorziene beurs en daardoor weelderige tafel. En o, die maaltijden elken dag waren mijn bitter kruis. Want, gij kunt u dat niet voorstellen, juffrouw Morley, wat dat mateloos verlangen, die radelooze dorst naar den prikkel van een glas is, als men het overal om zich heen ziet drinken. Wilt ge wel gelooven dat nu, terwijl ik er over spreek, het verlangen weer lunkerend in mij opleeft!”

„Wat heeft Alma gedaan?”

„O, zij heeft mij met alle macht gesteund, maar wat ik zoo hatelijk vond was, iedereen dacht dat ik aan

haar lijntje liep; dat is een ondragelijk gevoel voor een man. Maar den laatsten avond heb ik ronduit gesproken, tegen neef Karel en zijn beide zonen, toen wij achter bleven om een sigaar te rooken. Ik zeide dat het mij speet misschien onbeleefd te zijn geweest, maar dat zij mijn omstandigheden niet kenden. Toen verklaarde ik hen, dat ik het eerste gedeelte van mijn leven had bedorven en geen lust had mijn tweede gedeelte ook te verwoesten en dat ik met Gods hulp hoopte staande te blijven. En ik geloof dat neef Karel mij begreep."

"Ik heb u niet vergeten toen gij afwezig waart," zeide Dorothea zacht.

"Dat wist ik en ik heb de kracht van uw gebeden zoowel als van het mijne ondervonden. Ik zou er nooit doorheen gekomen zijn zonder dat. God is machtig om te behouden, degenen die tot Hem roepen."

Zwijgend liepen zij een tijd lang voort, toen begon Dorothea op eenmaal: „Aubrey, hebt gij het groote nieuws gehoord."

"Ja," zeide hij kortaf.

Dorothea wachtte op een verder antwoord, maar hij sprak geen woord meer en toen zij bij Humphrey waren aangeland, durfde zij niets meer vragen. Voordat zij met Humphrey had uitgepraat was Aubrey verdwenen.

"Ik vrees," zeide zij toen tot haar broeder, „dat het voor hem een heele schok is!"

"Van Hilda? Ja, ik vind het zelf een heel ding; Aubrey laat ik nog daar, hem zal het niet veel aandoen, maar Alma Crofton zal er natuurlijk wel gevoelig over zijn."

„Ik begrijp niet goed wat zij er eigenlijk tegen hebben; Hilda zal toch de laatste zijn om den huiselijken kring onaangenaam te maken,” zeide Dorothea eenigszins heftig, maar Humphrey keerde zich tot haar en zeide:

„Met zulk een dochter en huishoudster, is Colonel Crofton gek om een andere vrouw in zijn huis te begeeren. Ik heb een hekel aan die ongelijke huwelijken en zoover Crofton betreft was het ook niet noodig.”

„Zijt gij dus over 't geheel tegen een tweede huwelijk?” Dorothea sloeg haar broeder scherp gade toen zij dit zeide, en kon nauwelijks een glimlach verbergen toen hij haar haastig groette en weg ging, omdat hij bij de maaiers wilde zijn.

HOOFDSTUK XVII.

Veranderingen.

Zes weken later werd het huwelijk tusschen Hilda en Colonel Crofton in alle stilte in de dorpskerk voltrokken en dienzelfden avond kondigde Humphrey zijn verloving met Alma aan. Niemand was er door verpast, alleen de oude Lady Veale voelde zich verplicht, haar hooge afkeuring uit te spreken. „Hij zal haar jeugd onder een domper zetten en een oude vrouw van haar maken vóór den tijd. Maar iets anders is *dit*,” zeide zij tot Dorothea: „Huwelijken komen van huwelijken, wanneer zal nu het uwe plaats vinden?” en de oude dame vermaakte zich met den schok, die door Dorothea heenging bij die vraag.

„Kijk maar niet zoo verschrikt, lieve; die uitdrukking van uw gezicht zeide mij reeds genoeg. Zeg alleen maar wie de gelukkige is; ik ben erg benieuwd van u te hooren, op wien uw genegenheden zich hebben gevestigd en vastgezet.”

„Voorloopig op mijn vader,” zeide Dorothea, die haar zelfbeheersching herwonnen had.

„Tut, tut,” zeide de oude dame, „ik weet wel beter, kom morgen middag maar eens bij mij thee drinken, dan kunnen wij eens praten.” En toen nu Dorothea den volgenden middag kwam, vond zij daar tot haar ontsteltenis Gillis Kemble die ook, van haar niets wetende, genoodigd was.

Lady Veale wendde nu al haar ondeugendheid en plaaglust aan, om het jonge paar in 't nauw te brengen. Tot Dorothea zeide zij onder anderen: „Gij verliest al uw jeugd en als ge ooit zult trouwen — en ik hoop het, want ik haat ongehuwde, geëmancipeerde vrouwen — dan moet ge het hoe eer hoe beter doen.”

„Ik heb u nog niet het laatste nieuws verteld,” zeide Gillis om het gesprek af te leiden. „Aan Aubrey is een boerderij aangeboden in Australië, het schijnt dat zijn neef hem daar het beheer wil opdragen.”

Lady Veale vatte vuur op die mededeeling, in verband met de dorpsbelangen. „Is het waar dat Colonel Crofton zijn paviljoen gaat verlaten, om zich elders te vestigen? Dat is zeker de invloed van zijn bruid? Dan komt dat huis dus ledig, als Aubrey ons ook al gaat verlaten.”

„Het zal niet lang ledig staan!” zeide Gillis ernstig.

„Hebt gij dan al nieuwe huurders in 't zicht?” en op Gillis' bevestigenden hoofdknik: „Wie zijn het? Een stel ruwe oude vrijsters?”

„Ik heb voorloopig nog geen vrijheid hun namen te noemen.”

Het gelaat van Lady Veale betrok, toen zij aldus gedwarsboomd werd in haar nieuwsgierigheid. „Enfin,”

zeide zij, „wij zullen het wel spoedig vernemen, gij behoeft er zoo geheimzinnig niet mee te zijn. Gij doet dat alleen uit spijtigheid en ik vind dat heel ondankbaar van u, want ik noodigde u en haar, onze vrede-stichtster opzettelijk samen, opdat gij elkaar kondet ontmoeten.” Dorothea's vroolijke lach als antwoord op de mededeeling, verdreef de wolken van ontstemming op het gelaat van Gillis en toen zij opstond om heen te gaan, vergezelde hij haar door het dorp.

„Het zal een algeheel opbreken van de huishouding zijn bij de Croftons,” zeide Dorothea ernstig. „Ik weet dat Hilda verlangt dichter bij de stad te wonen, en als Humphrey nu spoedig trouwt en Aubrey naar Australië gaat, dan zal dat in 't geheel geen moeielijkheden geven.”

„Neen,” zeide Gillis, „maar het komt mij voor dat wij met die familie zegen op ons werk hebben gehad; Humphrey en Aubrey zijn daardoor beide tot nieuw leven ontwaakt.”

„Zij zijn beiden van den ondergang gered,” zeide Dorothea met diep gevoel. „Ik vrees nu voor geen van beiden meer.”

„Gij zijt uw ambt van vrede-stichtster en rustaanbrengster toch nog niet moede?” vroeg Gillis, haar onderzoekend aanziende. „Ik ben namelijk juist van plan uw sympathie en hulp voor een ander geval in te roepen. Ik wist al geruimen tijd geleden, dat Colonel Crofton van plan was deze buurt te verlaten, dus heb ik de laatste maal dat ik in de stad was, navraag gedaan naar anderen, die hem kon-

den opvolgen. Gij weet mijn uitgangspunt, Dorothea, ik begin op daadwerkelijke wijze, de menschen uit onzen eigen stand, die naar de diepte dreigen te zinken door de gevolgen van het drinken, bij te staan. En als men dan onderzoek doet, komt men voor zulke deerniswaardige gevallen te staan! Het geval, dat ik nu heb, is de weduwe van een officier van goede familie, waarvan echter geen meer in leven zijn. Haar man verkwistte heel zijn tractement en dronk zich dood, terwijl hij alleen schuld zonder eenige bezitting achterliet. Zijn vrouw heeft zich daarna het bloed uit de nagels gewerkt, om iets van die schulden te kunnen afdoen, en zij heeft vier kinderen. Na enkele maanden van hard werken is haar gezondheid gaan kwijnen. Zij had geen vrienden, die haar konden helpen en de kinderen zouden zeker naar het werkhuis gezonden zijn. Mijn vriend Thomas Girton schreef mij over haar en ik heb haar door zijn bemiddeling voorloopig geholpen, want zij woonde in een armelijk gedeelte van zijn wijk. Zij heeft zich en haar kinderen met fijn borduurwerk onderhouden, maar nu zijn haar oogen te veel gebruikt en hebben veel geleden. Natuurlijk wil zij niet van barmhartigheid leven, maar ik heb haar laten voorstellen dat ik een huisbewaarster noodig heb en wil haar onder dien naam in Colonel Crofton's paviljoen doen intrek nemen. Wilt gij mij helpen met het huis wat in te richten?"

„Recht gaarne, maar waarvan moet zij dan leven?"

„Ik zal haar een salaris uitbetalen voor haar zorgen, en dan kan zij zich aan de opvoeding harer kinderen wijden en zelf wat tot rust komen; zij is een echte,

ernstige christin, Dorothea. Bewaar dit geheim, zoo goed als gij andere bewaard heb. Ik heb op u gerekend voor dit gezin."

Dorothea knikte en hief een stralend gezicht tot hem op.

„Hoe heerlijk moet het zijn dit alles te kunnen doen."

„Ja, maar het is een druppel in den oceaan, men wordt soms neergedrukt door de onmetelijke zee van ellende, in de groote maatschappij. Hoe vordert gij met de dames Stepworth? Geloofst gij dat zij zich een beetje gelukkiger voelen."

„Zij lijken mij heel weinig dankbaar!" zeide Dorothea aarzelend.

„Natuurlijk, zij weten ook niet dat zij door mij onderhouden worden; hun wijkpredikant zegt hun dat hij van onbekenden een jaargeld voor hun ontvangt en juffrouw Esther betaalt ik voor de diensten die zij bewijst. Er is dus gelukkig geen enkele reden om mij dankbaar te zijn."

Dorothea glimlachte. „Ik geloof dat de oude juffrouw Stepworth wel graag eens met mij praat maar met Esther weet ik waarlijk geen raad; zij schijnt ontoegankelijk te zijn voor allen godsdienst."

„Hoe is uw levensmotto ook weer: „Waarom zoudt Gij zijn — een held, die niet verlossen kan?" Als God zelf haar onder handen neemt, dan zal ook haar hart verbroken worden."

Zij scheidden, en Gillis zag Dorothea nog lang na en ging met saamgeknepen lippen huiswaarts; hoe zielsgraag zou hij naar de begeerte zijns harten tot haar spreken, hoe gaarne haar zijn woning binnenleiden maar

hij stond vast in zijn overtuiging dat hij niet mocht en niet kon.

Langzaam gleed de zomer daarheen. Colonel Crofton verhuisde met Hilda naar een schilderachtig optrekje te Windsor. In September werd het huwelijk van Humphrey en Alma gesloten en kwam haar opgewekte tegenwoordigheid de Roode Hoeve opvroolijken, zoowel als het donkere gelaat van haar echtgenoot. Ook Lady Reginald was daar een gedurige en altijd welkome gast, daar haar vriendschap met Alma ook na haar huwelijk bleef voortduren en daar vaak een zegen bracht.

Aubrey ging naar Australië en kwam voor dien tijd van Dorothea afscheid nemen in een vertrouwelijk gesprek.

„Ik gevoel zeer wel,” zeide hij haar, „dat gij mijn beste vriendin zijt geweest en nooit zal ik een vriendenhart en hand als de uwe aantreffen.”

„Zeg dat niet, gij maakt zoo licht en gemakkelijk vrienden, en gij hebt heel het leven nog voor u. Vergeet ook niet, dat ge daar ginder familieleden vindt.”

„Ik wilde wel dat het niet zoo was. Neef Karel alleen zal mij tot hulp zijn. Heb ik u ooit verteld, juffrouw Morley, dat hij op de gedachte is gekomen, om mij het bestuur zijner boerderij daar ginds aan te bieden, dien dag dat ik bij hem aan tafel zoo eerlijk ben uitgekomen voor mijn zwakheid en elk glas wijn afsloeg? Hij zeide toen te hebben begrepen dat er pit en merg in mij zat. Had hij toen begrepen wat een zwakkeling ik ben, hij had het nooit gedaan. En ik dacht nog wel dat ik na dien middag voor goed uit zijn gunst zou zijn.”

„Ik geloof dat God nog altijd Zijn woord waar maakt : „die Mij eeren zal Ik eeren, spreekt de Heere,” zeide Dorothea peinzend.

„O juffrouw Morley, ik ga met zoo'n bezwaard hart weg. Ik zal daar ginds geen Humphrey hebben; hij is zoo verbazend goed voor mij geweest en u zal ik ook missen. Ik zal daar zijn in het vreemde land, zonder eenige menschelijke hulp, en ik zou ten slotte nog onder kunnen gaan. Weet ge wel dat deze gedachte mij als een nachtmerrie kan vervolgen.”

„Ik voor mij geloof dat gij veiliger heen gaat in het diep gevoel van uw eigen zwakheid, dan als gij u zoo sterk waandet. Het kan wel zijn dat gij mij zult missen Aubrey, maar de hand des Almachtigen vergezelt u overal, en gij zult door 't gemis uwer vrienden sterker leeren leunen op den Eenen die alleen u door iedere verzoeking heen kan helpen. Neen, ik vrees voor u niet.”

„Humphrey zegt dat hij mij wel achterna zal komen; acht ge dat mogelijk?” zeide Aubrey later.

„Het zou mij niet verwonderen, zijn hart trekt altijd naar de koloniën en hij blijft hier alleen ter wille van onzen vader.”

„Die mogelijkheid zal mij met meer moed doen voortgaan. Zult gij mij ook nu en dan eens schrijven?”

Dorothea beloofde het en kort daarna vertrok hij, en iedereen in het dorp miste zijn vroolijk, jong gezicht en aantrekkelijke persoonlijkheid.

Terwijl hij van het dek van zijn schip een vaarwel toewuifde aan Humphrey en zijn zuster, en de kust al verder uit het gezicht raakte, kwamen de woorden

hem voor den geest: „Heere, het is niets bij u te helpen met velen, of met weinigen, of met degenen die geen kracht hebben.”

Niet lang na zijn vertrek werd Dorothea opgeschrikt door het volgend schrijven van Maggie:

„Mijn lieve Vredestichtster.

Van een bruiloft komt een bruiloft, zegt het spreekwoord en al is dit nu niet in letterlijken zin het geval, toch kan ik u wel berichten, dat ik van uit de verte aangestoken ben door het huwelijk van Humphrey en Alma en gisteren te Cairo getrouwd ben met Robert Percy, dien ik u reeds in vroegere brieven genoemd heb. Hij is een vermogend man en een groot reiziger. Wij gaan nu naar Perzië voor onze wittebroodsweken en daarna gaan wij een ontdekkingsreis ondernemen. Dat is een echt leventje naar mijn zin. Wanneer wij in Engeland zullen komen, weet ik niet, maar ik ben heel gelukkig en gij hoeft over mij niet te tobben. Zeg aan vader, dat ik het expres zoo heb aangelegd, om hem de moeite te besparen een onderzoek in te stellen naar Roberts familie en voorvaderen. Nu ik eenmaal getrouwd ben, is dit geheel overbodig geworden. Robert is --- om u allen gerust te stellen, de zoon van een Engelsch landedelman, protestant en een zeer geleerd man. Mevrouw Lovell is verrukt over het geheele geval en heeft mij haar zegen gegeven. Mijn lieve Dolly, zucht nu niet en zeg niet dat dit een harteloze brief is, ik zou heel graag even bij u komen binnenstappen, om een uurtje met u te praten, maar Robert neemt al mijn tijd en gedachten in beslag.

Stel u mij voor, op kameelen in den maneschijn door de woestijn trekkende.

Altijd uw liefh. zuster Maggie.”

Na het lezen van dezen brief had Dorothea een goede huilbui; daarna stond ze op en begaf zich moedig naar haars vaders kamer, om hem de nieuwtijding mee te deelen. Een goed uur was zij bezig om den verontwaardigden kapitein te doen bedaren, die nog het meest verontwaardigd was over dit sprekende bewijs van Maggie's onverschilligheid en harteloosheid voor haar familiekring. — Waar nu Dorothea's huiselijke kring steeds kleiner werd, was zij zeer dankbaar daar buiten steeds wijder arbeidsveld te vinden.

Mevrouw Denvers, de jonge weduwe, van wie Gillis gesproken had, was met haar troepje aangekomen en van den eersten dag af aan was Dorothea haar een onbetaalbare hulp. Zij naaide en verstellde de kleeven der kinderen, nam ze geheele dagen bij zich, om hun uitgeput moedertje de rust te verschaffen, die zij zoozeer behoefde, en verzorgde en verpleegde haar zoo goed, dat zij na een paar maanden een ander mensch scheen te worden.

Bij haar was geen sprake van ondankbaarheid, haar hart was overvloeiende en de aandoenlijke onderwerpen toon, waarop zij sprak van het droevig verleden, leerde Dorothea menige les.

Dorothea gevoelde dat zij door haar komst een vriendin gewonnen had en Mevrouw Denvers beantwoordde haar vriendschap met een dankbaar hart.

HOOFDSTUK XVIII.

Het stilzwijgen wordt opgeheven.

Het was een grauwe nevelachtige herfstmorgen; de regen viel zacht en aanhoudend neder; er was iets gedruks in de geheele stemming der natuur en Dorothea, die voor het venster der huiskamer naar buiten stond te staren, onderging den invloed daarvan niet alleen -- maar was ook zelf neergedrukt door haar omgeving. Haar vader was ongewoon prikkelbaar geweest aan het ontbijt, hij had in het dorpsnieuwsblad een twistgeschrift gehad over landbouwbelangen en er was dien morgen een stuk van zijn tegenstander opgenomen, dat zijn houding in een belachelijk daglicht plaatste. Daarop was hij in zulk een toorn ontstoken, en had zich bij de minste poging van zijn dochter, om hem neer te zetten, zoo driftig gemaakt, dat zij voor een hevige hartbeklemming had gevreesd.

Thans was hij tot kalmte gekomen en zat nu in zijn studeerkamer, maar Dorothea was gedrukt en moedeloos achtergebleven en terwijl zij nu naar buiten staarde,

en de teekenen van den naderenden herfst en de afgevallen bladeren waarnam, vroeg zij zich onwillekeurig af, of haar eigen herfsttijd reeds gekomen was en of zij die dan niet met hetzelfde geloof in een almachtige Liefde zou aanvaarden, als zij tot nu toe beleden had.

„Wat scheelt mij toch van morgen? Ik moest liever aan 't werk gaan, dan zoo te mijmeren. Als het niet zoo regende dan zou ik naar het slot gaan en Lettice helpen met haar groot handwerk; nu zal ik aan Aubrey gaan schrijven, ik moet zijn brief nog beantwoorden.”

Dit zeggende wilde zij voor het venster weggaan, toen een vlugge stap op het kiezelpad haar het bloed naar de wangen dreef. Zij kende dien stap en was weder geheel zich zelf toen Gillis bij haar werd binnengelaten.

Toen zij hem de laatste maal zag, stond zijn gelaat ernstig en strak, als van iemand die de vroolijkheid geheel verloren heeft, thans ontdekte zij een verandering in zijn geheele wezen; zijn oogen straalden en zonder een woord te zeggen drukte hij haar hand, alsof hij niet durfde spreken. Dorothea werd angstig, maar vroeg toch kalm: „Is er iets gebeurd?”

„Ja, heel veel — een groote verrassing, die ik u kom vertellen. Twee dagen geleden kreeg ik een schrijven van een Londenschen notaris, om mij mee te deelen, dat de heer Wellington is gestorven en mij een legaat heeft vermaakt, waarschijnlijk om de hulp die ik hem indertijd verleende; het is een flinke som, maar Dorothea er is een zonderlinge voorwaarde aan verbonden.”

„Welke dan?”

„Dat ik binnen twaalf maanden, te rekenen van den dag van zijn overlijden zou trouwen. Het geld komt eerst den dag van mijn huwelijk in mijn bezit.”

Dorothea stond op en ging bij het venster staan, waarheen Gillis haar volgde.

„Dorothea, zeg toch iets! Denkt gij, dat hij weet hoe het tusschen ons beiden stond?”

Dorothea keerde zich met doodelijk bleek gelaat tot hem, maar toen Gillis haar zacht naar zich toe trok, leunde zij het hoofd tegen zijn schouder en ontsnapte haar een zachte snik.

„O lieveling,” zeide Gillis, „hoe heb ik naar u verlangd, hoe heb ik gehunkerd lang reeds geleden naar uw liefde; God alleen kent mijn strijd; en nu op eenmaal is de wereld voor mij veranderd. Dit legaat is geld dat ik durf aannemen, het is eerlijk verdiend geld; de eenige twijfelvraag die in mij opkomt is Lady Veale. Zij is zijn naaste bloedverwant en hij heeft haar niets vermaakt. Maar, daar het testament spoedig na zijn vertrek van haar gemaakt is, vertrouw ik dat zij zijn plannen kende.”

Dorothea vroeg niet meer, dacht niet verder aan verleden of toekomst, het tegenwoordige was genoeg geluk voor haar. Daar buiten regende het nog altijd, de tuin zag er nog even modderig en herfstachtig uit, maar voor haar was heel de wereld nu in zonneshijn gedoopt. Met Gillis' krachtigen arm om haar heen en het gevoel dat zij nu recht had op zijn liefde en zorg, kon de zon niet licht voor haar verduisterd worden. En hooger nog dan deze geheiligde aardse liefde, gingen haar blik en gedachten, tot den troon van Hem

die al de jaren door haar machtige Steun een Uit- en Doorhelper was geweest, en die nu zoo onverwacht, juist nu zij op 't punt was moedeloos neer te zinken, zulk een verrassende uitkomst gegeven had.

„Zal ik nu met uw vader gaan spreken?” vroeg Gillis en op dit woord bewolkte zich het reine voorhoofd zijner bruid. „Ik weet niet hoe hij het opnemen zal, ik ben zijn eenig overgebleven dochter,” zeide zij, „laat ik het hem maar liever vertellen.”

„Neen,” antwoordde Gillis met oneindige teerheid in de oogen, „ik heb zoo dikwijls verlangd uw huiselijke moeielijkheden voor u te verlichten en ik wil er nu terstond mee beginnen.” Terwijl hij echter nog sprak, ging de deur open en verscheen Kapitein Morley.

„Dorothea, wat ter wereld voert ge uit? Ik heb u nu driemaal geroepen. Wel Gillis, wat komt gij hier zoo vroeg op den dag doen?”

Dorothea wilde schuchter terugtreden, maar Gillis trad naar voren, trok haar arm in den zijne en zeide: „Uw dochter heeft er juist in toegestemd mijn vrouw te worden, Kapitein Morley; ik hoop, dat u er niet tegen zult hebben.”

„Maar ik heb er zeer veel op tegen!” bulderde de oude heer, terwijl hij donkerrood werd. „Dorothea heeft haar plicht thuis; zij moet mij en de huishouding verzorgen. Als de beide andere meisjes hun verantwoordelijkheid met voeten treden, daarom behoeft Dorothea hun voorbeeld niet na te volgen. Ik kan haar niet missen. Het is uwerzijds ook een groote dwaasheid. Gij hadt haar dan jaren geleden moeten vragen, niet nu

ik alleen ben en haar noodig heb in mijn ouderdom. Nu zal ze dienen te wachten totdat het gras over mijn grafzerk groeit!”

Kapitein Morley hield op om adem te halen en Gillis richtte zich een beetje heftig op terwijl hij inviel: „Het spijt mij, dat gij het zoo opneemt, mijnheer Morley; ik heb zoolang gewacht — niet omdat ik Dorothea niet begeerde — ik heb sedert jaren den grond aangebeden dien zij betrad — maar omdat ik geen onafhankelijk man was; mijn omstandigheden zijn nu veranderd, ik wil u dit gaarne uitleggen.”

„Ik verlang geen uitleggerijen,” barstte de oude man andermaal uit, „ik heb recht op mijn dochter en ik weiger haar te laten gaan! Verstaat ge mij. Gij kunt nu heengaan en zet geen voet meer in mijn huis, voordat ik u zelf uitnoodig!”

Gillis kon niet anders doen dan heengaan, maar ondanks hevige tegenwerpingen haars vaders, sloop Dorothea hem na in de gang.

„Trek het u niet aan, Gillis, hij meent niet de helft van wat hij zegt.”

„Ik trek 't mij óók niet aan voor mijzelf,” zeide Gillis bedaard, „maar ik zal niet dulden, dat hij uw leven bederft en als hij geen toestemming geeft, dan kunnen wij er ook wel buiten.”

Dorothea legde de hand op zijn arm en zeide zacht: „hij is mijn vader en hij is een oud man, die zich nooit heeft leeren beheerschen. Denk vriendelijk over hem, ik ken hem beter dan gij en ik weet dat hij wel om zal draaien.”

„Als hij hardnekkig blijft, dan moeten we de oude Lady Veale in den arm nemen. Zij zal hem tot rede brengen!” Daar was een ondeugende gloed in zijn oogen, die echter spoedig verdoofde, terwijl hij zich haastig tot Dorothea wendde: „Dorothea, mijn liefste, gij hebt uzelf aan mij gegeven. Gij zult mij niet in den steek laten, gij zult mij de trouw bewaren?”

Een oogenblik trilde Dorothea's lip, toen sloeg zij de oogen tot hem op en zeide kalm en ernstig:

„Mijn lieve Gillis, over de toekomst hebben wij niet te beschikken, wat kan ik anders antwoorden dan dit: God zelf heeft ons beider leven in Zijn hand; laat ons vertrouwen dat Hij alles beschikken zal, zooals het goed is. Mijn vader mag ik niet ter zijde stellen maar — ik vertrouw vast dat hij, tot kalinte gekomen, anders zal oordeelen; wellicht reeds morgen.”

„Dorothea kom hier,” het was haar vader die dit met luide stem van uit de huiskamer riep.

„Van middag ga ik bij Lady Reginald theedrinken,” zeide Dorothea nog haastig en snelde toen van hem weg. Haar zonneshijn was heerlijk geweest maar van korten duur; toen zij bij haar vader terugkwam, waren haar oogen door tranen verduisterd.

Gillis wandelde in sombere stemming huiswaarts. Daar weigerde hij iets te gebruiken en sloot zich in zijn kamer op, om de omstandigheden en den doorworstelden storm te overzien.

„Daar mag geen enkel belang zijn, dat haar dwingen kan mij op te geven,” herhaalde hij gedurig half luid. „Waarom zou zij mij het eene oogenblik gegeven zijn

en het volgende weer ontnomen. Dat wil ik niet verdragen. Haar vader heeft haar geheele leven tot hiertoe vergald, waarom zou hij nu ons beider leven mogen bederven. Zij heeft mij — zij kan mij niet waarlijk lief hebben, als zij haar vader's grillen toelaat om zichzelf en mij op te offeren.” — Hij balde een oogenblik de vuisten, toen boog hij het hoofd voorover op zijn armen en streed den strijd, als zoo menigen kamp reeds in zijn leven, met de overgave van geheel zijn ziel in het gebed.

HOOFDSTUK XIX.

Onverwachte wendingen.

Den volgenden morgen kwam kapitein Morley beneden, met die half beschaamde uitdrukking op 't gelaat, die Dorothea zoo goed kende.

„Hoe spoedig gaat gij mij verlaten?” vroeg hij. „Ik had niet met een huis vol dochters moeten achterblijven; meisjes geven niets dan lasten en kosten, en juist als ze een beetje nuttig beginnen te worden, dan komt er een man en haalt ze weg. Ziet gij zelf niet in dat het hard voor mij is?”

„Ja,” zeide Dorothea, haar hand op zijn schouder leggende, terwijl ze hem een van haar zeldzame kussen gaf, „ik heb den heelen nacht wakker gelegen en aan u gedacht. Ik weet waarlijk niet wat wij moeten doen, maar u moet niet vergeten dat u den laatsten tijd herhaaldelijk gesproken hebt van het huis op te breken en in Noorwegen te gaan visschen, en u hebt altijd gezegd, dat u mij daarbij niet gebruiken kunt. Nu geloof ik dat de tijd is aangebroken om uw plannen en wenschen

uit te voeren. U hebt nooit van Witherton gehouden, u hebt altijd geklaagd dat u de zee zoo miste en dat wij uw groote hindernissen waren om te kunnen reizen; nu is uw kans aangebroken, dat kan u toch niet spijten?"

Kapitein Morley's oogen verhelderden en terwijl zijn zware vuist op de tafel neerkwam zeide hij opgewekt: „Wel zeker, ik zal het doen, wat zal dat een heerlijke vrijheid zijn, geen huis meer en geen vrouw om mee te rekenen. Wanneer zal die gelukkige dag aanbreken? Waarom ter wereld hebben Gillis en gij zoo lang gewacht?"

„Dus gij staat mij aan hem af, vader?"

„Och ja, kind! Vaders zijn er alleen om hun dochters weg te geven. Gij hebt mij gisteren wat overvallen en ik was misschien een beetje heet gebakerd, maar het is natuurlijk dat gij graag een eigen huis wilt hebben, en bovendien, als ik er niet meer ben, zal er al heel weinig voor u overblijven om van te leven. Laat Gillis maar komen, laat hij van daag maar komen eten, dan kan ik u beiden mijn zegen geven."

„Schrijft u hem dan zelf, vader. Want hij is gisteren niet heel beleefd door u behandeld."

Kapitein Morley beloofde dit terstond te zullen doen, en ging zeer tevreden naar zijn eigen kamer, weinig vermoedende, hoeveel moeilijke uren hij aan het tweetal gegeven had. Het overige van den morgen besteedde hij met studeeren in reisboeken over Noorwegen en was zeer teleurgesteld te ontdekken dat het nutteloos zou zijn, met het oog op de vischvangst, vroeger dan het volgende voorjaar te gaan. Dorothea was eenige

uren later niets verbaasd te bemerken dat haar vader geen briefje aan Gillis gezonden had en haastte zich zelf den jongen met een briefje van haar hand te zenden.

Gillis liet niet lang op zich wachten en kwam overgelukkig aangesnel. „Nu zal niemand ons scheiden dan God zelf,” fluisterde hij op hartstochtelijken toon. „O Dorothea, hebt gij het even moeielijk gehad als ik, ik hoop van niet.”

Het was een van Dorothea's zeldzame gouden dagen — den ganschen dag in gezelschap van Gillis. Hij werd in de herinnering van hoofd en hart gedrukt, vele dagen na deze onvergetelijke uren. Na het middagmaal begaf de bejaarde gastheer zich naar zijn kamer en was het tweetal alleen, en vrij om heel hun gedachtenleven hun hopen en verlangen voor elkaar uit te storten.

„Wij zullen toch geen egoïsten worden, Gillis,” vroeg Dorothea eindelijk, „ik moet bekennen dat het mij is alsof ik in een droom leef, en of ik alleen gedachten voor ons beiden heb.”

„Geen nood, liefste,” antwoordde Gillis haar vaster omklemmend, „laat ons dit uur van ongestoord geluk maar ongestoord genieten; ik ben er zeker van, dat er maar al te gauw iemand op uw weg zal komen, met een verwonden vinger of een bebloede ziel en dan word ik van zelf op den achtergrond gedrongen. Ik zou het ook niet anders wenschen, Dorothea; ik zal heusch niet afgunstig zijn van degenen die uw liefdezorg genieten, ik ben immers zeker van uw hart en wij willen toch immers onze levens verbinden, niet alleen voor ons eigen geluk maar ook voor de armen en ellendigen die de

Heiland door ons wil helpen." Dorothea's oogen straalden; dat was het, wat zij altijd zoo bewonderde in Gillis — zijn trouw aan den Eenen Heer en Heiland dien hij diende. In geen enkele omstandigheid zijns levens kon hij ooit vergeten dat de Meester het eerst kwam.

Zij scheidden voor dien avond en alleen in haar kamer gekomen, knielde Dorothea neder, met een van dankbaarheid overvloeïend hart.

Den volgenden dag deelde Dorothea met een kort, hartelijk briefje haar groot nieuws mede aan de oude Lady Veale en toen deze hen den daarop volgenden dag ontmoette hield zij hen staande en zeide:

„Gij zijt inderdaad een knap paar, ik leg eer met u in.”

„Wat bedoelt u?” vroeg Dorothea lachend, maar de oude dame knikte alleen wijs met het hoofd en zeide: „de tijd zal het u wel leeren verstaan, ik ben niet iemand die mijn eer wil prijs geven of geen tol der dankbaarheid wil ontvangen. Als gij uw eerste diner geeft, mijnheer en mevrouw Gillis, dan noodigt gij mij ook en dan zal ik u op dit punt alle inlichtingen verschaffen.” Dit zeggende ging zij verder, het paar in de grootste verbazing achterlatend.

„Wat bedoelt zij toch?” vroeg Dorothea.

„Ik vrees dat de oude lady Veale altijd een raadsel zal blijven, niemand heeft immers minder te doen gehad met onze zaken dan zij; weliswaar, heeft zij mijn geheim ontdekt, maar dit kwam, doordat zij mij het eene meisje na het andere aanbod, zoodat ik haar eindelijk de vertrouwde maakte, van mijn hartsgeheim. Sedert heeft zij mij met vrede gelaten.”

„Hoe lang was dat geleden?” vroeg Dorothea peinzende. Hij zeide het haar, maar zij konden geen sleutel vinden die hen den zin harer woorden kon doen verstaan.

De kennissen waren zeer hartelijk in hun gelukwenschen; Hilda en Maggie schreven haar vriendelijke brieven en Lady Reginald was ten zeerste verblijd.

„Gij zult vlak in mijn buurt wonen,” zeide zij, „en dus zullen wij u bij ons houden; ik ben altijd zoo bang geweest dat de een of andere onbekende u mee zou tronen; nu is die vreeze voorbij en zal ik steeds bij u kunnen komen met mijn zorgen wanneer ik moedeloos en gedrukt ben.”

„Maar, niet waar, deze tijden zijn tegenwoordig toch zeldzaam?” vroeg Dorothea teeder; want Lady Reginald bekleedde een groote plaats in haar hart en — contrasten als zij waren — vulden zij elkander aan en vereenigde de Hoogste Liefde hunne harten.

„Ja,” zeide Lady Reginald bewogen: „Uw tekst is mij tot groote hulp geweest; ik herhaal ze nog gedurig, telkens als ik op weg ben om Gods doen te bedillen of Zijn almacht in twijfel te hebben. Ik heb nu ook geleerd mijn Reggie aan Hem over te geven en ik geloof van ganscher harte dat ook in hem kan bewaarheid worden: als ik zwak ben, dan ben ik machtig. En de jongen gelooft het zelf ook.”

Kerstmis kwam en ging voorbij en met het Nieuwe Jaar begon Gillis ongeduldig te worden.

„Wij hebben elkaar ons geheele leven gekend, lieveling,” zeide hij. „Waarom zouden wij nog langer

wachten? Wilt gij onzen huwelijksdag vaststellen. Uw vader zal overgelukkig zijn om zijn Noordsche reis te kunnen beginnen."

Nog voordat die dag echter bepaald was, brak er een hevige influenza uit in het dorp en had Dorothea, met de gemeentezuster, handenvol werk. Niemand ontkwam schier aan de besmetting en er waren vele gevallen van doodelijken afloop, en toen de dorpingen begonnen te herstellen werd zij geroepen in het paviljoen, waar zoowel moeder en kinderen waren aangetast. Toen zij daar een veertien dagen nacht en dag had verpleegd en opgetrokken, had zij de vreugde het gansche huisgezin hersteld te zien, maar Gillis, die haar op zekeren morgen had opgewacht, kon haar vreugde niet deelen, want haar bleek en vermoeid gelaat bracht hem geheel van streek. Nog voor dat Dorothea echter huiswaarts was gegaan, om zich door eenige rustige dagen te herstellen, werden beide dames Stepworth ziek en stapte zij, voordat iemand het kon beletten, eenvoudig naar hun woning over.

Gillis werd hierover mismoedig en meer en meer geprikkeld, vooral toen hij de donkere kringen onder de oogen zijner aanstaande opmerkte; maar Lady Veale, aan wie hij op zekeren dag zijn beklag deed, begon ondanks haar plaaglust voor hem te voelen en beloofde zijn bondgenoot te zullen zijn.

„Ik zou wel tot haar gaan," zeide zij, „maar die tuinierster van u, die daar nu ziek ligt, is een echte vijandin van mij en ik kan haar niet uitstaan. Maar ik beloof toch u in de zaak van uw huwelijk te helpen,

mij dunkt, ik moest den ouden Charles maar eens gaan opwarmen voor zijn Noordsche reis, dat zal nog het beste helpen.”

Er was iets van waar, dat Dorothea in een ziekenkamer zich zelf geheel vergat, en zelfs de gedachte aan Gillis op den achtergrond had gedrongen.

Beide dames Stepworth waren ziek, de eene lag meest bewusteloos, de andere was onmachtig door zware pijnen, maar haar tong liet zij geen oogenblik in rust en aan iedere uiting kon Dorothea bemerken, hoe rusteloos zij was en hoe verbitterd.

„Ik kom u iets voorlezen,” zeide Dorothea op zekeren avond, „ik wilde u zoo graag tot rust zien komen.” En de gewijde bladen opslaande, die reeds zoo menigeen in levens en in stervensnood een zegen hadden gebracht, las zij met haar welluidende zachte stem:

„Ik ben de man die ellende gezien heeft door de roede Zijner verbolgenheid.

Hij heeft mij geleid en gevoerd in de duisternis en niet in het licht.

Hij heeft zich immers tegen mij gewend. Hij heeft Zijne hand den ganschen dag veranderd.

Gij hebt mijne ziel verre van den vrede verstooten; ik heb het goede vergeten.

Toen zeide ik: Mijne sterkte is vergaan en mijne hoop van den Heere.

Mijne ziel gedenkt er wel terdege aan en zij bukt zich neder in mij.”

Dorothea hield even op en Juffrouw Esther stootte bitter uit: „Zeer vertroostend, dat moet ik zeggen.”

„Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, dat Zijne barmhartigheden geen einde hebben.

Zij zijn allen morgen nieuw, Uwe trouw is groot.

De Heere is mijn deel, daarom zal ik op Hem hopen.

De Heer is goed dengenen die Hem verwachten, der ziele die Hem zoekt.

Het is goed, dat men hope en stille zij op het heil des Heeren.”

Tot zoover las Dorothea, toen sloot zij het Boek zonder iets te zeggen en Esther zeide ook geen woord. Den volgenden dag zeide zij echter: „Gij moest mij maar iets voorlezen uit dat hoofdstuk; ik ben niet zoo onverstandig om te meenen, dat ik erger lot heb dan een ander — waar staat het?”

„In het derde hoofdstuk der Klaagliederen van Jeremia,” zeide Dorothea, „ik zal het nu uitlezen.”

Den volgenden dag vroeg Esther opnieuw om wat voor te lezen, en zoo alle dagen en Dorothea was wijs genoeg om er niets bij te voegen; zij wist dat het woord des Levens begon ingang te vinden in deze verdorde ziel.

Op zekeren morgen, toen Gillis opnieuw naar den toestand harer zieke kwam hooren, trad Dorothea hem met stralende oogen tegemoet en zeide:

„Het gaat beter, mijn lieveling, beter naar lichaam en ziel; daar heeft een groote verandering in haar plaats gehad; God zelf heeft Zijn levenswoord gesproken. Welk een heerlijke vrucht van ons aanhoudend gebed.”

„En hoeveel langer zult gij u nu hier nog vermoeien? Dorothea, ik kan niet blijde zijn met u, zoolang gij er zoo afgetobt uitziet.”

„Ik heb van morgen een briefje van mijn vader gehad, die mij opeischte en ik geloof, dat ik de beide herstellenden nu aan elkanders zorg kan overlaten.”

„En hoeveel langer zult ge mij nu nog laten wachten,” zeide hij, haar beide handen grijpende. „Weet gij dan niet, dat gij voor al deze menschen kunt blijven zorgen van uit mijn huis?”

Dorothea bloosde, zag hem toen met haar reine oogen glimlachend aan en zeide:

„Ik zou niet tot u komen, als ik dat niet heel zeker wist.”

Gillis zag haar een oogenblik in de oogen en zeide langzaam: „Het zal mij benieuwen of mijn vrouw niet meer in het huis van anderen zal zijn dan in het mijne, en haar man even eenzaam zal laten als hij nu is.”

Dorothea legde haar vermoeid hoofd tegen zijn schouder zeggende: „Wij kennen elkander zoo door en door, dat ik daarop geen antwoord zal geven. Ik weet, dat gij de meest onzelfzuchtige man van den aardbodem zijt, en ik voel ook, dat ik uw geduld zwaar op de proef heb gesteld. Maar Gillis — is het onvrouwelijk van mij om het te bekennen — diep in mijn ziel verlang ik even hard als gij naar onze vereeniging; ik zal nog heden met mijn vader spreken en morgen vast met u afspreken.”

Met deze belofte reed Gillis tevreden huiswaarts.

HOOFDSTUK XX.

Een roepstem van over de zee.

Het was een liefelijke zomermorgen. Dorothea leunde uit haar slaapkamerraam en plukte een paar rozen, die tegen den muur opgroeiden.

Het was nog maar drie weken voor haar huwelijksdag en een zachte glimlach speelde bij die gedachte om haar mond, terwijl zij naar beneden ging voor het ontbijt. Toen zij de kamer inkwam, trad haar vader haar met zenuwachtige haast tegemoet:

„Hier Dorothea, is een telegram, — ik haat die dingen, — en ik opende het, denkende dat het voor mij was

„Ik kan er kop noch staart aan vast maken, verbeeldt Maggie zich dan, dat gij den aardbol kunt doorvliegen, achter haar aan? Zij schijnt met geld te kunnen gooien. Lees zelf maar!”

Dorothea nam zwijgend, maar met een angstig voor gevoel het telegram uit zijn handen. Het was verzonden van Tasmanië. Australië.

„Kom spoedig bij mij, op mijn kosten, mijn leven is verwoest, heb verzorging noodig.”

Maggie.”

Het papier ontviel aan Dorothea's handen en voor een oogenblik was zij sprakeloos.

„Nu,” zeide haar vader ongeduldig. „Begrijpt gij er iets van?”

„Ik moet tot haar gaan, er moet iets vreeselijks gebeurd zijn. Is er geen brief, niets?”

„Hoe kunt gij tot haar gaan? Het is belachelijk, ik sta het niet toe en ben dankbaar dat gij een goede reden hebt om thuis te blijven. Hebt ge uw huwelijk vergeten? Het is duivelswerk om u nu op te roepen. „Mijn leven verwoest!” . . . Humbug, bombast! Ze weet met groote woorden om te gaan.”

„Vader, zij is uw kind.”

Maar haar vader was niet te verzoenen, hij had het Maggie nog niet vergeven dat zij zonder verlof zijn huis verlaten had.

„Gillis zal het begrijpen,” dacht Dorothea. „Ons huwelijk moet uitgesteld worden, wij hebben nog vier maanden eer het jaar verlopen is. Ik kan tegen dien tijd terug zijn en ik moet. Ik zal hem niet in den steek laten, maar ik moet naar Maggie. Als ik maar wist op die lange reis wat haar scheelt.”

Zij zond nu een boodschap aan Gillis, om hem tot zich te roepen en ging intusschen met spoor en boot . . . lijst en kaart haar reisplan nazien.

Gillis was echter in den aanvang volstrekt niet eensgezind met haar.

„Gij moet wachten tot na ons huwelijk,” zeide hij, „dan kunnen wij samen gaan; denk eens wat een afstand, gij zoudt het nooit alleen volbrengen.”

„Maggie zal sterven als wij wachten en dat zou ik mij zelf nooit vergeven. Neen, Gillislief, gij moet mij laten gaan.”

Zij spraken nog eenigen tijd samen, totdat Gillis zijn eigen wil en wensch prijs gaf en beloofde haar in alles te helpen. Hij ging zelf naar Londen, om haar hut op de boot te huren, en droeg haar aan de hoede van den kapitein over. En zoo geschiedde het, dat Dorothea binnen vier en twintig uur na ontvangst van den brief, nauwelijks wetend of zij waakte of droomde, op het dek stond van „het Zuider Kruis” en haar vriend en vader het vaarwel toewuifde.

Kapitein Morley had zich laten overhalen om haar te laten gaan, en vertrok nu naar Noorwegen, met het plan om vóór het huwelijk, dat nu tot half October verdaagd was, weer thuis te zijn.

Dorothea's oogen waren verduisterd door tranen, toen zij van Gillis afscheid nam.

„Wat moet ik doen als gij mij in den steek laat?” zeide hij. „Niemand dan wij beiden en Lady Veale, weten iets van de noodzakelijkheid, om ons huwelijk te laten doorgaan. Wij hebben het al zoo laat mogelijk laten aankomen.”

„Ik zal mijn best doen op tijd terug te zijn,” zeide zij, maar tot haar lippen toe waren verbleekt, terwijl zij sprak. „Ik geloof zeker dat wij voor elkander bestemd zijn, Gillis. God zal over ons ten goede beschikken.” Toen sloeg zij haar armen om zijn hals en barstte in snikken uit.

„Ik kan niet leven zonder u; ik wou dat ik geen

geweten, geen hart voor iemand op de wereld had, dan voor u."

Het hart bonsde Gillis in de keel, en dit oogenblik van zwakheid harerzijds, riep al zijn mannelijke kracht in hem op. „Ik zal niemand anders dan God zelf scheiding laten brengen tusschen ons, lieveling. Vrees niet."

Hij zag het wegstoomende schip lang na en zocht toen de eenzaamheid, om aan den drang van nieuwsgierige belangstelling te ontkomen. De eenige persoon die werkelijk begaan en ontsteld was over de zaak, was Lady Veale, en Gillis moest bijna glimlachen over haar tragisch gelaat. „Was er ooit een stel van zulke menschen! Het zal bovenmenselijke inspanning kosten om u beiden getrouwd te krijgen. Wilt ge mij eens vertellen wat ge van plan zijt te doen, als uw juffrouw Vredestichtster u langer dan het jaar laat wachten en ge uw erfenis verliest?" En toen Gillis de schouders ophaalde, stampte zij met haar kleinen voet en riep: „Wel, op uw huwelijksdag hebben we nog kans, dat gij op 't laatste oogenblik afwezig zijt, bezig met den een of anderen dronkaard dien ge wilt bekeeren."

Gillis verliet haar met droevig bezwaard hart en de dagen kropen traag voor hem daarheen, tot er bericht van Dorothea kwam.

„Ik leef hier als in een droom," schreef zij, „maar o, wat ben ik dankbaar dat ik kwam. Ik was juist bijtijds, want ik geloof dat het wederzien met mij onze arme Maggie het leven en het verstand gered heeft. Ik vond haar in een kleine hut dicht bij de haven van Hobart; zij werd verzorgd door een vrouw, wier man

op de walvischvangst was. Ik kan haar geheele geschiedenis niet schrijven; zij heeft absoluut geen schuld in de geheele zaak, en ik onderstel haar man evenmin, toen hij met haar trouwde. Zijn eerste vrouw, die hij werkelijk liefhad en die, naar hij stellig geloofde, tien jaren geleden stierf, kwam plotseling weer in 't leven. Het klinkt als een verhaal uit een boek, maar ge kunt u voorstellen in welk een onhoudbaren toestand Maggie zich bevond. --- De heer Percy deed destijds een reis om de wereld, maar werd plotseling naar huis geroepen aan zijn vaders sterfbed. Een besmettelijke ziekte had het eiland aangetast en een zestigtal menschen, waaronder zijn vrouw en haar verpleegster weggemaaid, werd hem medegedeeld. Hij zegt dat hij alle mogelijke navragen deed, maar tot overtuiging kwam dat zijn vrouw dood was. Op een reisje met haar man naar een ander gedeelte van Australië, kwam Maggie toevallig op haar weg. Zij had na haar herstel vernomen dat mijnheer Percy verdronken was, terwijl hij geloofde dat zij dood was, en toen was zij doodeenvoudig naar haar eigen familie teruggekeerd. Haar man was zoo opgewonden van blijdschap, toen hij haar weerzag, dat Maggie er geheel van ontdaan was. Zij verliet hem nog denzelfden dag, maar de schok heeft haar haar gezondheid gekost. Arme Maggie, zij is zoo rampzalig als een vrouw kan zijn, die haar leven in haar eigen handen genomen heeft en voor wie nu alles in elkaar stort als een kaartenhuis, en geen God heeft voor haar hart, omdat haar godsdienst nooit werkelijkheid voor haar geweest is. Zij is nu wel genoeg om de zeereis te

doen en ik zal haar in ieder geval naar Marseille brengen, maar zij heeft een vreeselijken angst om naar Engeland terug te keeren. Ik heb er op aangedrongen om met het eerstvolgende stoomschip te vertrekken, want het is een lange reis; denk niet dat ik noodeloos tijd verkwist heb, zij was zoo ziek toen ik hier kwam, dat er van reizen niet eerder sprake kon zijn. Dit schrijven is alleen voor u en voor vader bestemd, niemand behoeft verder iets te weten van de ongelukkige ervaringen van onze arme Maggie. Wat mij het meeste verontwaardigd, is de schijnbare onverschilligheid waarmede de heer Percy Maggie heeft afgeschud. Het is of zij een afgedankte schoen is, en hij rekent er volstrekt niet mede, hoe vreeselijk dit geval voor een vrouw is. Wellicht bereikt mijn brief u, gelijktijdig met onze komst in Marseille."

Daarna volgden nog eenige regels alleen voor Gillis bestemd, en na de lezing ging hij regelrecht naar Kapitein Morley, die juist uit Noorwegen terug was, en de arme oude man, was als gewoonlijk buiten zichzelf van machteloze drift en woede. Hij zwoer dat hij Maggie's echtgenoot wilde vervolgen wegens veelwijverij, toen hoorde hij Maggie zelf, omdat zij zulk een man gekozen had en eindelijk bedaarde hij en was zijn eenige begeerte, zijn kind weer te zien en thuis te hebben.

"Zij moet maar met mij mee naar Noorwegen, ik wil haar niet terug hebben in dit babbelnest; ik verlang zelf er weer uit te komen, na dat vervelende huwelijk van u en Dorothea. Wel, ze moeten nu, dunkt mij, in Marseille zijn."

Zoo langzamerhand herkreeg hij zijn kalmte en toen vertrok Gillis, om den volgenden dag in Londen inlichtingen te vragen, omtrent de vaart van het eerstkomend stoomschip.

„Maggielief, gij moet dit gebruiken voor mijn plezier!” zeide Dorothea, staande bij haar zusters bed, en met oneindig medelijden op haar neerziende. Zij waren juist in Marseille aan land gegaan en hun reis was zeer vermoeiend geweest. In Aden had hun schip lang in quarantaine gelegen, omdat zich onder de bemanning twee gevallen van pokken hadden voorgedaan, en bij dit zoo ongewenschte tijdverlies kwam nu nog, dat Maggie doodelijk zwak was en niet alleen gelaten kon worden. Zij was zoo vervuld van haar eigen ongeluk, dat zij geen gedachte had voor Dorothea's omstandigheden, en deze voelde zich gebonden om de voorwaarden niet te verraden waaraan het legaat van Gillis verbonden was. Terwijl zij nu op het uitgeteerde gelaat harer zuster neerzag, vroeg zij zich af of zij een ten doode opgeschrevene was. Terwijl Maggie nu overeind zat in bed, en met weerzin op de bouillon neerzag, die Dorothea haar gebracht had, stond deze met bonzend hart bij het venster, naar de zee te turen.

„Ik *moet* thuis zien te komen?” dacht zij. „Als ik vandaag niet afreis dan is het te laat. Wat moet ik toch doen? Waarom zou ik Gillis opgeven? Ik heb hem beloofd terug te zullen zijn en ik ben nu zoq nabij het doel.” In wanhoop keerde zij zich om en zeide tegen Maggie: „Lieve!ing, zoudt gij hier een paar dagen

zonder mij kunnen doen, als ik u in de zorg van een goede verpleegster achterlaat. Ik zal daarna terugkomen en u verplegen, maar ziet ge, de zaak is heel dringend... ik had gisteren in het huwelijk moeten treden — ik had niet gedacht dat de reis zooveel oponthoud zou hebben — en er zijn dringende redenen waarom wij vóór den 21sten November moeten gehuwd zijn.”

„Gij wilt mij dus verlaten om te gaan trouwen?” zeide Maggie, met een bitteren klank van verwijt in de stem. „Maar Gillis zal het toch begrijpen, hij kan niet zoo'n vreeselijken haast hebben! Als gij wist, Dorothea, welk een weldaad het is u bij mij te hebben, dan zoudt gij niet zoo haastig willen wegloopen en mij hier alleen willen laten. Hoe wonderlijk dat gij nu zoo'n haast hebt om te trouwen. Gij en Gillis hebt zooveel jaren gewacht — maar o, de gedachte aan trouwen maakt mij wee!”

Dorothea wist feitelijk niet wat te doen; het werd haar duidelijk dat zij zou hebben te kiezen tusschen Gillis en Maggie; de laatste had gedurende de reis herhaaldelijk gesproken, van een einde aan haar leven te zullen maken.

„Waartoe zou ik nog langer leven? Daar is geen schepsel in de wijde wereld dat mij noodig heeft; ik zal nooit nooit meer het leven genieten, want alles is mij ontnomen.”

Arme Dorothea, zij werd heen en weder geslingerd en wist niet welken weg zij moest inslaan.

„Ik wou,” zeide zij, Maggie's bed naderend, „dat ik u de dingen mocht verklaren.”

„Ik verlang geen verklaringen,” zeide Maggie koortsachtig; „laat mij alleen als ge wilt, maar ik kan niet verdragen er langer over te praten.”

„Heel goed, lieve, dan zal ik niets meer zeggen. Tracht wat te slapen, ik zal u een half uurtje verlaten, maar tracht niet over de dingen te tobben, ze zullen zeker goed komen.”

En ditzelfde herhaalde zij gedurig bij zichzelf, terwijl zij den lommerijken tuin van het hotel in ging, om alleen te kunnen zijn.

„O mijn God, ik ben zoo benauwd, neem Gij het voor mij in handen,” was de kreet van haar hart, terwijl zij heen en weder ging en er maar geen lichtstraal viel op haar pad.

Toch was het licht nabij, en terwijl zij bad was het antwoord al op weg.

HOOFDSTUK XXI.

Man en vrouw.

De bel voor het tweede ontbijt werd in het hotel geluid en Dorothea keerde zich verschrikt om. Haar half uur was reeds verstreken; nog een oogenblik zag zij op naar den wolkenloozen hemel, daarna keerde zij met haastige schreden naar het hotel terug en — liep in de vestibule vlak tegen Gillis aan!

Dorothea voelde een sterke verzoeking in zich opwellen, om haar armen om zijn hals te slaan, en in tranen van blijdschap uit te barsten, maar zij wist zich te bedwingen, omdat ze stonden voor allerlei vreemdelingen die kwamen en gingen.

„Dat had ik kunnen verwachten, dat gij komen zoudt.”

„De boot is een dag vroeger binnengelopen dan zij verwacht was, anders zou ik u gisteren hebben opgewacht.”

„Zij is anders laat genoeg, door de quarantaine te Aden. Maar waar zullen we heen gaan, Maggie slaapt en wij hebben geen afzonderlijke zitkamer.”

Gillis glimlachte om haar bezorgd gelaat; „wij zullen wel ergens een rustige kamer vinden om te praten,” zeide hij. „Laat ons nu samen het tweede ontbijt gaan gebruiken.”

Dorothea vloog naar boven om naar Maggie te zien en vond haar vast in slaap. Een oogenblik knielde zij nu naast haar bed en stamelde een diepen danktoon voor deze onverwachte uitredding en snelde toen naar beneden. Daar trok Gillis haar in het nu verlaten salon en vertelde haar hoe hun papieren reeds in orde waren en hij een bijzondere vergunning van het departement van Justitie in zijn zak had, om hun huwelijk te laten voltrekken door den Engelschen predikant. „Dus, zoo God wil, zullen wij morgen man en vrouw zijn. Wel Dorothea, mijn lieveling, wat is er?” Want, Dorothea was deze plotselinge opheffing van haar zorg en angst te machtig en zij huilde als een kind.

Voor dat zij na den maaltijd naar Maggie terug ging, was zij van alles op de hoogte. Haar vader, die zijn huis gemeubeld had kunnen verhuren, zou den volgenden dag in Marseille aankomen, om getuige te zijn van Dorothea's huwelijk en daarna wilde hij naar Noorwegen terugkeeren, het land waarop hij zijn zinnen gezet had.

Dorothea bracht de nieuwstijding van de komst van Gillis heel voorzichtig over aan Maggie, maar toen zij vertelde van de komst van kapitein Morley zag zij met angstigen blik op. „Hij zal mij toch niet willen meenemen naar Witherton? Ik zou daar nooit kunnen terugkomen, ik zou het besterven van schaamte.”

Later op den dag liet zij Gillis bij zich komen en vroeg hem om raad, in haar moeielijken en smartvollen toestand.

„Ziet ge Gillis,” zeide zij, „ik spreek met u als een broeder, ik zou geen cent meer willen ontvangen van Robert Percy en ik zal daarom mijn eigen brood moeten verdienen.”

„Ik geloof,” zeide Gillis kalm, „dat er al een plaatsje voor u open is. Dorothea is zeer bezwaard geweest, over het alleen blijven van uw vader, en ik geloof dat kapitein Morley u zeer noodig heeft. Zal ik u eens zeggen wat hij gisteren tegen mij zeide, toen hij wist dat gij onderweg waart? „Het is een zeldzame wind die werkelijk iets goeds brengt. Mijn arme Maggie kan nu voor haar ouden vader komen zorgen; ik mis mijn dochters meer dan ik zeggen kan, het is een hard ding geweest, ze zoo achter elkaar te moeten missen.”

Maggie's oogen kregen een zachter uitdrukking en de scherpe lijnen om haar mondhoecken ontspanden zich.

„Kapitein Morley wenscht geruimen tijd te gaan reizen en hij zal het heerlijk vinden, als gij met hem mee wilt gaan. Gij weet, hij is niet sterk en hij heeft zorg noodig.”

„Het is zoo hard om het leven weer te moeten opnemen,” zeide Maggie. „Daar is niets geen veerkracht meer in mij en ik wou dat ik dood was.”

„Daar is een deel van uw leven verwoest,” zeide Gillis met zachte afkeuring in de stem, „nu wordt u de gelegenheid gegeven om een nieuw leven te beginnen.

Geef uw belangstelling aan anderer leven, zoöals Dorothea doet en uw leven zal spoedig zoo vol zijn, dat gij geen tijd meer hebt om over u zelf te treuren."

„Ik meende in vroeger dagen de maakster te zijn van nieuwe dingen, maar ik heb mijn eigen leven tot een puinhoop gemaakt!" was het antwoord.

„Gij zijt zwaar beproefd en het is moeielijk in te zien waartoe ge dezen donkeren weg werd geleid. —"

Maggie viel hem in de rede: „Ik kan u dat wel verklaren! Ik had dien man niet mogen huwen; hij stond buiten allen godsdienst en gaf om God noch Zijn geboden. Ik wist dit, maar ik was zoo onder zijn bekooring en dacht dat ik hem wel tot het geloof zou kunnen brengen. Zijn godsdienst bestond in eigen dienst en hij deed al waar hij zin in had en wat hem gemakkelijk was. — Ik wil hem nu geen schuld geven maar ik geloof wel dat hij geen onderzoek instelde, naar de waarheid van zijn vrouws overlijden; hij deed nooit iets wat hem moeite kostte. Maar hij hield veel van haar, vandaar zijn blijdschap toen hij haar terugvond. Naar mij zag hij zelfs niet meer om, en ik geloof dat hij blij zou zijn te hooren dat ik dood was."

Na nog een ernstig gesprek en vele opbeurende woorden verliet Gillis haar, niet zonder het gevoel dat de omgang met Dorothea dit oppervlakkige hart niet onaangeraakt had gelaten.

Dienzelfden avond werd Dorothea blijde gemaakt en verrast door Maggie's ingefluisterde woorden:

„Dorothea, ik zal trachten een nieuw leven te beginnen, en ik zal daartoe de toevlucht nemen tot dien Eenen

die voor u en Gillis de Rotssteen van uw vertrouwen is."

Toen wist Dorothea dat haar lange reis en haar doorgestane angsten niet voor niet waren geweest.

Den volgenden morgen om tien uur kwam haar vader en verliet zij met hem en haar bruidegom, in een lichtgrijs reistoilet het hotel, om een half uur later met een bos op 't gelaat terug te komen.

„Gillis en ik zijn getrouwd, Maggie," zeide zij, want Maggie was opzettelijk onwetend daarvan gelaten. „Het zal voor u echter geen verandering brengen, Gillis en ik zullen bij u blijven, totdat gij met vader mee kunt gaan."

„Maar," zeide Maggie, ten volle beseffend hoe onzelfzuchtig hun voorstel was: „Gillis en gij wilt toch zeker een korte huwelijksreis maken en nu beroof ik er u van."

„Wij zijn met ons beiden volkomen tevreden en ik ben dankbaar u herstellende te zien. Gillis zendt nu een telegram aan de oude Lady Veale, zij heeft er dringend om gevraagd, direkt na ons huwelijk. Vader komt ook terstond, zoudt gij kans zien naar een salon op deze zelfde verdieping te komen, die Gilles voor ons heeft afgehuurd?"

Maggie deed haar best en kwam op een rustbank liggende bij den kleinen feestkring. Daar, aan den feestmaaltijd overhandigde Gillis aan Dorothea een brief dien de oude Lady Veale hem voor haar meegaf, zoodra zij gehuwd zouden zijn. Zij opende dien niet in den huiselijken kring, maar na den maaltijd leidde Gillis haar naar buiten,

en toen op een rustig plekje aan de kust, opende Dorothea den brief en las hem hardop voor:

„Mijn lieve vredeachtster, — ik zeide u immers dat ik niet kon verdragen dat mijn goede daden niet gewaardeerd werden, daarom ga ik u nu de eenige daad van zelfverloochening opbiechten, die ik ooit in mijn leven begaan heb.

Toen ik mijn neef Alfred Wellington in de stad bezocht, na zijn ongeluk, bemerkte ik in den loop van het gesprek, dat hij zijn geheele vermogen aan mij vermaakt had, en toen zag ik mijn kans open om u te helpen. Ik wist, dat als uw Don Quichot geld erfde, hij toch nog zou meenen, daarop niet te mogen trouwen, daarom maakte ik gebruik van de dankbare stemming van mijn neef jegens den Don, om hem te bewegen een nieuw testament te maken, met hem tot erfgenaam op de daarin genoemde voorwaarden. Ik wilde u getrouwd zien, mijn lieve kind, daarom handelde ik zoo, wetend dat gij beiden te trotsch waart, om het uit mijn handen aan te nemen. Had ik geweten welk een buitengewone inspanning het nog kosten zou, u beiden getrouwd te krijgen, ik zou mijn handen al lang van u gewasschen hebben. Het beste wat gij nu kunt doen, is, na een kort huwelijksreisje, ten spoedigste naar Berkenwoude te komen en daar naast al uw liefdewerken ook uwe vrienden te gedenken. Ik verwacht van u beiden te hooren, en als *ik* uw huwelijk niet tot stand bracht, wie heeft het dan gedaan? Uw bemoeizieke weldoenster

Louise Veale.”

Beiden zwegen een poos na de lezing van dezen brief. Gillis zat met gefronst voorhoofd en de vooruitgestoken lip bewees Dorothea, dat hij ontstemd was. Zij liet haar hand zachtjes in de zijne glijden en zeide :

„Gillis!” Hij zag haastig op en zag een paar zonnige oogen op hem gevestigd.

„Gillis, gij wilt toch op uw trouwdag niet zeggen, dat gij spijt hebt van uw huwelijk?”

„Spijt!” riep hij uit „Weet gij wat ik van plan was te doen, Dorothea, als wij te laat waren geweest om dit ongelukkige legaat te verdienen? Ik zou Berkenwoude eenvoudig verkocht hebben en de opbrengst gegeven tot ondersteuning van de slachtoffers van den drank en ik — ik zou voor ons brood in een eenvoudige woning gewerkt hebben. Gij zoudt toch wel tot mij gekomen zijn? Wij zouden gelukkig en onafhankelijk geweest zijn.”

„Ja, ik zou gekomen zijn,” zeide Dorothea zacht, „maar nu zullen wij toch dankbaar gestemd zijn jegens Lady Veale, want zij houdt waarlijk van ons. Gillis, er is soms meer genade noodig om aan te nemen dan om te geven, en gij zijt zoo gewend om de weldoener te zijn, dat deze weldaad te aanvaarden u moeielijk valt. Geloofst gij niet dat wij onzen trots moeten laten vallen en dankbaar aanvaarden, wat God ons door onze oude vriendin doet toekomen?”

„Ik denk,” zeide Gillis, met oneindige liefde naar Dorothea's liefelijk ernstig gelaat ziende, „dat mijn onbestendig wezen en boemelend leven, met al zijn misslagen en mislukkingen, gevormd en geleid zal

worden door de vredeachtster van Witherton, en daarom ben ik niet alleen zachtmoedig gezind jegens onze bemoeizieke vriendin, maar ook dankbaar aan God, die mij mijn vrouw tot een hulp gegeven heeft." Dorothea zuchtte van geluk en zeide:

„Gij stelt mij nimmer teleur!"

En Gillis deed het ook nimmer.

Enkele dagen later, zat Dorothea met een stapeltje brieven op haar schoot, toen haar man binnenkwam en vroeg wat zij deed.

„Ik gevoel mij als een schip dat lang voor anker heeft gelegen en dat nu los is geraakt van zijn gewone strand. Mijn leven is zoo saamgeweven met dat van anderen, en nu ben ik van alles zoo ver verwijderd."

„Laat mij eens raden wie u zoo al schreef: Aubrey, Humphrey?"

„Ja, Aubrey, Humphrey, Alma, Lettice, Reggie en Juffr. Esther, alle wenschen mij geluk. Ben ik niet een gelukkige vrouw?"

Zij lachte en overhandigde hem de brieven, die hij naast haar zittende ging lezen.

Toen hij ze haar terug gaf, trok hij haar naar zich toe en zeide:

„Gij moet u wel heel gelukkig voelen, al deze brieven vloeien over van dankbaarheid over 't geen gij voor hen geweest zijt en het allerbeste vind ik overal als een gouden draad terug. Mijn Vredeachtster heeft overal en altijd van zichzelf af op den eenigen Herder en Opziener verwezen. Ik zou groote begeerte hebben om op Berkenwoude ook dien tekst te laten

schilderen, zoodat het ons en ieder die in ons huis komt in de oogen springt :

„Waarom zoudt Gij zijn als een held die niet verlossen kan.”

„Wonderen hebt gij gedaan aan de zielen, mijn dierbare lieveling, en hebt daarmede de goddelijkheid van het Eeuwige Woord weer zonneklaar bewezen. Maar wat anderen ook van u zeggen mogen, voor mij zult gij zijn en blijven tot het einde van mijn leven :

„DE VREDESTICHTSTER.”
